

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO

PUST PRIHAJA! Obiščite nas in se preprčajte o veliki pustni akciji:

margarina special 250 g Zvezda	99,00 SIT/kos
moka BONI 1/1 za krofe Klasje	214,00 SIT/kos
olje Frivita 1/1 PVC za cvrtje	349,00 SIT/lit.
marmelada marmelada 840 g ETA	299,00 SIT/kos
prekajena šunka VP b.k. Kras	1.267,00 SIT/kg
suha rebra E-MIZ	752,00 SIT/kg

Na pustno soboto 13. februarja 1999 do 19. ure odprta prodajalna MARKET NA LJUBLJANSKI CESTI v Novem mestu.

DOLENJSKI LIST

Št. 6 (2581), leto L • Novo mesto, četrtek, 11. februarja 1999 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

PRED ŠENGENSKO MEJO NA KOLPI

Preveč potrpežljivosti ob meji

Maloobmejni sporazum je edini izhod, ki bi ljudem ob meji olajšal življenje

METLIKA - Društvo za razvoj Bele krajine Martin Janžekovič je v sredo pretekli teden pripravilo okroglo mizo o življenju ob meji. Poleg številnih Belokranjcev so se je udeležili tudi predstavniki ministrstev za zunanje in notranje zadeve, za okolje in prostor, Carinske uprave RS, a tudi predstavniki občin z druge strani Kolpe.

Belokranjci so nanizali kar precej problemov, s katerimi se srečujejo ob meji. Čeprav bo že osem let, odkar so v Metliki in Vinici postavili mejna prehoda, sta še vedno brez predpisane dokumentacije ter poravnanih stroškov občinam za zemljišča in komunalno infrastrukturo. Toda vsi pritiski občin na državo za legalizacijo črnih gradenj so bili zaman. Težave so s carinjenjem blaga, ki je izmenično v črnomaljski in metliški občini, a le podnevi. Na metliškem mejnem prehodu ni veterinarske in fitosanitarne inspekcije, čeprav je nekoč že bila. Problemi so z električno napeljavo, ki poteka malo po eni, malo po drugi državi ter z zajetjem metliškega vodovoda na hrvaškem Zumberku. Po mnenju Belokranjcev bi marsikatero težavo rešil potrjen maloobmejni sporazum, s čimer pa v Sloveniji zavlačujejo.

Andrej Šter, državni podsekretar v ministrstvu za zunanje zadeve je povedal, da je sporazum o maloobmejnem prometu pripravljen tako, da bi ga lahko začeli uresničevati že jutri, če bi ga po leg Hrvatske ratificirali tudi Slovenci. Ob tem je pokazal že maloobmejno prepustnico, podobno potnemu listu, le da je roza barve. Opozoril pa je, da bodo po sprejetem sporazumu ljudje ob meji živeli v izrednih razmerah, saj sporazum zahteva red, ki vsem ne bo po volji.

Belokranjce, ki so ohranili tesne poslovne, prijateljske, kulturne in sorodstvene vezi s prebivalci na drugem bregu Kolpe, najbolj pekl, ker sta sedaj v Beli krajini le dva mejna prehoda. Ko bo prej ome-

njeni sporazum sprejet, naj bi jih bilo sedem, kar je po mnenju Marka Gašperlina z ministrstva za notranje zadeve veliko. Vendar to dokazuje, kako tesni so ostali stiki med ljudmi ob meji. Sedaj prehode čez mejo otežuje tudi to, da so bili leta 1991 in 1992 urejeni z na hitro pripravljenimi zapisniki z začasnim rokom trajanja, ki pa se je zavlekel že v osmo leto. Zato je vprašljiva tudi njihova kvaliteta.

Dr. Dušan Plut se je strinjal, da je slovensko-hrvaška meja sedaj priprta. Metliški župan Slavko Dragovan pa se boji, da bo ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo bolj trda, kot je bila leta 1991, ko smo se s Hrvati lahko marsikaj dogovorili. Tudi Gašperlin je potrdil, da je šengenski režim zelo trd ter da je maloobmejni sporazum edini izhod, ki bo ljudem ob meji olajšal življenje. Kdaj bo ratificiran, pa lahko Belokranjci - glede na hitrost odločanja v državnem zboru - le ugibajo. Ali pa bo tudi njihove popustljivosti enkrat konec in jih bo minilo potrpljenje?

M. BEZEK-JAKŠE

PRIZNANJE ZA OPRAVLJENO IN SPODBUDA ZA NAPREJ - Štirje izmed devetih nagrajencev (od desne proti levi): Branka Bukovec, Peter Kapš s soprogo, Jože Škufca in Miloš Jakopc. (Foto: M. Markelj)

SIMFONIČNI KONCERT OB PRAZNIKU

Iz lastnih ustvarjalnih moči

Podelitev priznanj in nagrad Mestne občine Novo mesto devetim nagrajencem

NOVO MESTO - Prav na dan slovenskega kulturnega praznika, v ponedeljek, 8. februarja, zvečer je bil v Športni dvorani Marof tradicionalni koncert Novomeškega simfoničnega orkestra, ki je pod taktirko Zdravka Hribarja v rednem programu izvedel osem skladb, na željo številnega občinstva, ki je do dobra napolnilo dvorano, pa so

za nameček zaigrali še dve skladbi in poželi navdušeno ploskanje. Na koncertu so izvedli tudi domače delo, simfonično preredbo Zdravka Hribarja slovenske narodne pesmi Sem deklica mlada.

Koncert je bil lepa in primerna priložnost za podelitev priznanj in nagrad Mestne občine Novo mesto za leto 1998 devetim zaslužnim kulturnim in humanitarnim delavcem. Podelil jih je novomeški župan Anton Starc, dr. med., ki je najprej v slavnostnem govoru spregovoril o velikem pomenu materinega jezika in kulture za slovenski narodni obstoj, z razvojem lastnih ustvarjalnih moči pa smo lahko kos izzivom današnjega časa, kar velja tudi za Novo mesto z njegovo bogato kulturno tradicijo in sedanjimi kulturnimi potenciali.

Nagrade Mestne občine Novo mesto so prejeli: arheolog Borut Križ, direktor Dolenjskega muzeja Zdenko Picelj in arhitekt Jovo Grobovšek za projekt arheološke razstave Železna doba na Slovenskem - Kapitelska njiva Novo mesto, Peter Kapš, dr. med., za dolgoletno vzgojno delo in trajne uspehe na humanitarnem področju, prof. Jože Škufca za življenjsko delo na področju vzgoje in izobra-

DRUGORAZREDNI
DRŽAVLJANI

Daleč od oči, daleč od srca

"Problem je, ker se o življenju ob južni meji in predvsem neurejeni maloobmejnosti pogovarjajo vsi, ne da bi poznali težave. To pa pomeni, da jim sploh ne gre za to, da bi našli rešitev za življenje ob meji, ki je povsem drugačno v očeh tistih, ki so nanj obsojeni, kot v tistih, ki nanj gledajo s stokilometerske oddaljenosti." Takšne besede bi pričakovali od Belokranjca brez dlake na jeziku, na okrogli mizi v Metliki pa jih je izrekel državni podsekretar Andrej Šter. Pozval je Belokranjce, naj se sliši v Sloveniji njihov glas, ti pa samokritično priznavajo, da so tudi sami krivi za zapostavljenost, ker doslej niso dovolj vztrajno opozarjali, da so v primerjavi s Slovenci ob drugih mejah drugorazredni državljani. V glavnem so to pripovedovali le sami sebi in mazohtistično trpeli.

Zadovoljni so bili tudi ob koncu okrogle mize, ko jim je član diplomatske komisije za meje Dušan Fatur zagotovil, da nedorečenost slovensko-hrvaške meje ni ovira za sprejem maloobmejnega sporazuma, ki so ga v Zagrebu ratificirali že pred časom. Pri tem so vsi stali na moralni pritisk sredstva javnega obveščanja, a prav taisti mediji so dan po okrogli mizi poročali, da državni poslanci maloobmejnega sporazuma niso uvrstili na izredno sejo, ampak so ga odložili v predal, oddaljen sto kilometrov od južne meje in tamkajšnjih ljudi...

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Berite danes

- stran 2:
• Kmetje ne zmorejo vseh plačil
- stran 4:
• Pozabili potrditi mandat županu
- stran 6:
• Trebanjci sedeli tudi sredi mize?
- stran 7:
• Štirinajste ne bodo nikoli pozabili
- stran 8:
• Za dolenjskim gigantom ostalo razdejanje
- stran 11:
• Ropar streljal na policista
- stran 18:
• Hočvarjev krompir prehitel primorskega
- stran 19:
• Z detektivom hitro do informacije

O SLADKORNI PESI

TREBNJE - Kmetijska svetovalna služba Trebnje in Tovarna sladkorja Ormož vabita kmetovalce, ki želijo v letošnjem letu pridelovati sladkorno peso, na sestanek, ki bo v ponedeljek, 15. januarja, ob 10. uri v stari osnovni šoli na CIK Trebnje. Predavala bosta Tone Zaletel iz Kmetijske svetovalne službe Trebnje in Jadranka Prokeš iz Tovarne sladkorja Ormož. Tema bo: pogoji pridelovanja sladkorne pese v letu 1998 in 1999. Na sestanku bo mogoče skleniti pogodbo za pridelovanje sladkorne pese. Vabljeni!

NAJAVA NASTAVITVE EKSPLOZIVA

NOVO MESTO - 7. februarja ob 4.13 je neznanec poklical operativno-komunikacijski center pri UNZ Novo mesto in sporočil, da je v diskoteki Geto bomba, nato pa je slušalko odložil. Policisti, ki so takoj po sprejetem obvestilu odšli na kraj, so izpraznili diskoteko, v kateri je bilo okoli 30 gostov, in pregledali prostor. V diskoteki niso našli bombe. Policisti zbirajo obvestila in bodo v primeru izsleditve storilca ustrezno ukrepali.

VEČ SAMOZAVESTI IN STRPNOSTI

Ne zmoremo preživeti?

Ateisti naj si nikar ne delajo iluzij, da bodo ustvarili nove rodove ateistov. Ustvarili bodo le nove rodove ljudi, ki bodo tavali od ene sekte do druge in ki ne bodo vedeli, kaj je prav in kaj narobe. S takim narodom nimamo kaj početi, tak narod ne more preživeti. Teh znanih črnogledih, strah vbujajočih in neprijaznih besed, izrečenih v koprskem gledališču, ne postavlja pod vprašaj le življenje samo, temveč tudi najnovejšo poročilo Organizacije združenih narodov o človekovem razvoju.

Po njem je bila Slovenija ob upoštevanju treh najpomembnejših razvojnih kazalcev, bruto domačega proizvoda, pričakovane dolžine življenja in pismenosti oz. izobrazbe, uvrščena na zavidljivo 37. mesto med 175 državami sveta, če upoštevamo naše najnovejšo podatke pa celo na 26. Če k temu dodamo še to, kar je poslušalcem Vala 202 povedal nedeljski gost dr. Zoran Arnez, predsednik slovenskega zdravstvenega sveta, namreč, da je Slovenija po urejenosti zdravstva na visokem 7. mestu v Evropi, po smrtnosti novorojenčkov pa na 11. mestu med državami OZN, se nam ni treba bati, da slovenski narod ni sposoben preživeti, kaj šele razvoja. Še več, šele mednarodne primerjave nam priznajo to, česar si v našem značilno slovensko sladostrastnem, nestrpnem in uničujočem medsebojnem izničevanju, v katerem prednjači zadnja strankarska politika, v novjšem času pa se temu pridružuje žal tudi cerkev, sami sebi nočemo priznati. Kar bi slovenski narod zdaj in v prihodnje zares potreboval v večji meri, sta samozavest in strpnost. Vse drugo bo potem lažje.

MARIAN LEGAN

VREME

Do konca tedna bo še zmerno do pretežno oblačno in mrzlo zimsko vreme.

Zanesljiva. Varna. Ki prisluhne.

SLOVENICA

zavarovalniška hiša d.d.

Konkurenčna in drugačna pri vseh zavarovanjih!

Celovška 206, 1000 Ljubljana
Telefon: 061/159-73-86 • Telefaks: 061/159-72-02
Elektronska pošta: info@slovenica.si
Internet: http://www.slovenica.si

VEČ O TEM PRIHODNJIČ!

CITROËN **SAXOMANI**

so ljudje, ki ljubijo saxo

Odstrel risov in volkov

S tem ko je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdalo odločbo za odstrel petih volkov in petih risov, je odprlo vsaj nekaj vprašanj, ki so tudi v Sloveniji v zraku tako rekoč ves čas. Ali naj človek posega v naravni red s tem, da po svoji presoji določa odstrel divjadi, ali zadošča naravna selekcija? Kako zavarovati črede živine pred zvermi, kot sta ris in volk, in kdo bo poravnal stroške "jedilnika", ki si ga tovrstni živalski svet omisli naskrivaj na pašnikih in v ogradah? Že če se na hitro sprehodite npr. po Suhi krajini in še naprej po Kočevskem, boste slišali več kot enkrat tudi vprašanje, kdo bo plačal kmetom postavljanje ograj okrog njihovih parcel. Svoja stališča o navedenih problematičnih dejstvih imajo seveda tudi lovci. Povedano kaže na vso zapletenost problema, torej na to, da je skorajda nemogoče najti rešitev za vse, ki jih zadeva tako ali drugače število zveri v slovenskih gozdovih. Ali omenjeni odstrel risov in volkov rešuje obravnavano težavo za daljši čas? Bi vi, če bi imeli v rokah škarje in platno pri vsej zadevi, ravнали enako, kot je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano? O zvereh, odstrelu teh škodi, ki jo povzročajo ljudem, o naravni selekciji in tovrstnih zadevah ste odgovarjali v tokratni anketi Dolenjskega lista.

FRANCI STOPAR, tekstilni inženir z Bance: "Menim, da bi morali lovskim strokovnjakom prepustiti, da ugotovijo število divjadi. Če bi ugotovili, da se je število neprimer- no povečalo, naj bi odobrili odstrel zveri. Nikakor pa nisem za to, da bi v primeru, če je neke volk poklal ovce, takoj šli nadenj. Kot sem dejal, pred vsako tako odločitvijo naj se ugotovi stanje!"

STOJAN ŠIBILA, svetnik KS Senovo, s Senovega: "Po katerih merilih šteti divjad? Ko greš po gozdu, jo je prijetno videti. Ob tem je res, da se pritožujejo kmetje, zlasti iz hribovitih predelov Slovenije, da divjad dela škodo. Rešitev bi bila, ko bi bilo dogovorjeno, da nekdo v resnici povrne škodo. O odstrelu naj odloči stroka, vsekakor za vse vrste živali."

NIKO OGOREVC, delavec iz Brezine pri Brezicah: "Kot lovec menim, da je preveč risov. Ker jih je toliko, pokončajo veliko divjadi. Napada- jo vse živali po vrsti, in ne samo osla- belih. Za rise bi morali dovoliti večji odstrel. Problematični niso npr. vol- kovi, saj jih pri nas ni. Ker je dirigira- no z vrha, kakšen bo odstrel, je včasih odločeno tudi narobe. Lovci bi nare- dili bolje."

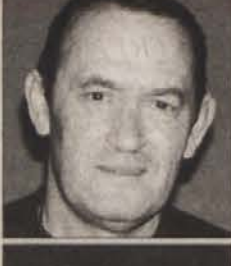
BOŠTJAN ŠPILER, podjetnik iz Novega mesta: "Lahko smo veseli, da imamo v naših gozdovih tudi velike zveri, kot so medved, volk in ris, ki so v Evropi velika redkost in dragoc- enost. To moramo varovati, saj so te zveri del našega bogastva in življen- jske pestrosti. Odstrel volkov in risov je nepotreben, selekcijo je najbolje prepustiti naravi, ki te stvari najbolje 'obvlada'."

MARINA KOŠČAK, vzgojiteljica v VVZ Vrtec, Ivančna Gorica: "S predlogom za odstrel petih volkov in risov sem seznanjena preko me- dijev. Kakšnega posebnega odnosa do tega problema nimam, ker me neposredno ne zadeva, mislim pa, da če povzročajo škodo ljudem in njihovem imetju, je treba v prvi vrsti zaščititi ljudi. Sicer pa naj to presodijo strokovnjaki."

MIRAN MEŽNARŠIČ, upoko- jenec iz Metlike: "Najboljša je narav- na selekcija. Volk je zaščiten in ga samo zato, ker je napadel ovce, ne bi smeli odstreliti. Zdi se mi, da volkovi ne delajo tolikšne škode, da bi jih morali streljati, poleg tega pa jih ni preveč, ampak premalo. Spominjam se, da je zadnjega volka v metliški okolici ustrelil Rajmarjev Pepi pred približno pol stoletja."

STANE LOZAR, slikopleskar iz Črnomlja: "Lovstvo in ribištvo sta v Evropi na visoki ravni, življenjski prostor živali pa je zaradi človekovih posegov preveč skrčen. Zaupam Lovski zvezi, da strokovno pristopa tako k odstrelu kot preseljevanju živali. Moti me, da ocene o tem da- jejo laiki, ki se na te stvari sploh ne spoznajo. Naj jih prepustijo v preso- jo strokovnjakom."

DUŠAN PUGELJ, gozdar iz Strug: "Od zveri ni nobene prave koristi, še posebno ne od medveda. Bolje bi bilo, da jih sploh ne bi bilo. Zato sem za povečan odstrel volka in risa, prav tako bi po mojem morali zmanjšati tudi število divjadi. Tako je vsaj na območju lovske družine Struge, kjer volk in ris povzročata veliko škodo, saj divjad pobijata, ne požreta pa plena do konca."

ROBERT SAŠEK, varnostnik iz Kočevja: "Volk in ris sta ogro- ženi živalski vrsti, zato sem za njuno popolno zaščito. Ne strin- jam se, da bi jih lovili, in sem odločno proti povečanju odstrela. Mislim, da ne povzročajo tako velike škode, kot je nevarnost, da bi jih iztrebili. Zagovarjam nar-avno selekcijo v gozdu in sem tudi sicer proti lovu."

ŽUPANČIČEVA DIPLOMA - Med dobitniki letošnjih Župančičevih priznanj je bila tudi neutrudna učiteljica Srednje- ga pouka Tončka Starešinič (na desni).

Podelili štiri Župančičeve diplome

Premiera igre Bog

ČRNOMELJ - V črnomaljski občini so v okviru prazno- vanja kulturnega in občinskega praznika pripravili vrsto pri- reditev. Tako bo v petek, 12. februarja, ob 19.30 v tukajš- njem kulturnem domu pred- stavitev prve zgoščenke skupi- ne Vodomec, gostja večera bo vokalna skupina Katice iz Ljub- ljane: na ogled bodo tudi izdel- ki iz slanelega testa Carmen Medic. V ponedeljek, 15. febr- uarja, bo ob 19. uri v Špeličevi hiši odprte razstave Jožeta Zabukoška "Slike Črnomlja in Bele krajine".

Na predvečer kulturnega praznika pa je bila v črnomaljskem kulturnem domu osrednja občinska proslava, na kateri je bil slavnostni govornik podžup- an Andrej Kavšek, ki je podelil tudi Župančičeva priznanja. Medtem ko plakete za dolgolet- no delo na kulturnem področju tokrat niso podelili, pa so di- plome za enkratne dosežke pre- jeli štiri nagajenci. Milena Fink iz dragatuške osnovne šole si jo je prislužila za tridesetlet- no skrb za lepo slovensko besed- do pri učencih. Učiteljica raz- rednega pouka Tončka Starešinič iz Črnomlja jo je dobila za raziskovanje ljudskega izročila in vodenje otroških folklornih skupin, likovni samouk Janez Rajmer iz Črnomlja pa za likovno izražanje. Društvo kmeč- kih žena iz Adlešičev pa je priznanje prejelo za skrb pri ohranjanju ljudskih običajev. Polno dvorano obiskovalcev je na prireditvi z igrvo Vodyja Allena Bog prijetno preseneti- la dramska skupina KUD Jasa iz Srednje šole Črnomelj z reži- serko Heleno Vukšinič.

M. B.-J.

Uvedba kartice

Izbran francoski Gemplus

LJUBLJANA - Po uspešno iz- vedenem pilotskem preverjanju si- stema kartice zdravstvenega zava- rovanja v posavski regiji je skupščina Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije septembra lani sprejela sklep o nacionalni uvedbi kartice zdravstvenega zavarovanja.

Na osnovi predloga razpisne ko- misije je upravni odbor Zavoda 19. januarja sprejel sklep, da bo kartice zdravstvenega zavarovanja in pro- fionalne kartice dobavljalo fran- cosko podjetje Gemplus. Storitve per- sonalizacije bosta izvajali slovenski podjetji Cetus in Plasis. Gemplus je bil izbran tudi za dobavo čitalnikov, od namiznih, prenosnih do vgra- jenih v tipkovnice. Samopostrežne terminale bo dobavljalo podjetje Siemens, ki bo dobavilo tudi tran- sakcijski strežnik s sistemsko in- tegracijo. Za omrežje samopostrežnih terminalov pa je bil izbran slovenski ponudnik Nil, d.o.o. Skupna vred- nost razpisa znaša 2.171 milijonov tolarjev.

J. D.

SIROTKA V STIČNICO

IVANČNA GORICA - 27. januarja so na sedež Regij- skega društva ekološkega gibanja (RDEG) Ivančna Gorica dobili sporočilo, da v potok Stičnica spuščajo večje količine vode od pranja po- sod in sirotke (skute). Člani društva so opravili ogled in ugotovili, da to Siračna Stič- na res dela ter s tem povzro- ča katastrofalno ekološko škodo RDEG si bo letos pri- zadevalo za povrnitev živ- ljenja v vodah, in sicer tudi v projektu Povrnimo življenje naših voda od izvirov do izli- va v reko Krko in nadalje v Savo.

Kmetje ne zmorejo vseh plačil

Prispevki za plačilo pokojninskega zavarovanja postajajo za kmete previsoki

ČRNOMELJ - Na javni pred- stavitvi mnenj k predlogu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki jo je pretekli teden pripravil v Ljubljani odbor državnega zbora za zdravstvo, delo, družino in socialno politiko,

je ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve dal predloge tudi Jože Žugelj z Jelševnika pri Črnomlju. Žugelj je namreč inia- tivni koordinator foruma Social- demokratske kmečke zveze, giba- nja za razvoj podeželja za dolenj-

ske, posavsko in belokranjsko regijo.

"V našem forumu predlagamo, da bi moral novi pokojninski za- kon zagotavljati kmetom, ki so starostno zavarovani, pravico do dodatka za pomoč in postrežbo. Kmetje, upokojeni po 1. januarju 1984, bi morali imeti, če so bili pretežni del časa zavarovani za širši ali ožji obseg pravic, pravico do vseh dodatkov k pokojnini. To so varstveni dodatek, invalidnina za telesno okvaro, regres in vsa pravice iz invalidskega zavarova- nja kot invalidi 2. in 3. kategorije," je povedal Žugelj. Poleg tega menijo, da kmečka pokojnina ne sme biti nižja, kot bi bila nacional- na pokojnina, in tudi ne manjša, kot so socialno-varstvene pomoči.

"Skrb vzbujajoče je, da kmetje vse težje plačujejo prispevke za pokojninsko zavarovanje. Da ne govorim na pamet, potrjujejo po- datki črnomljske izpostave davčne uprave, po katerih je konec leta 1996 plačalo za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje 225 kme- tov, 31 pa le zdravstveno zava- rovanje. Konec lanskega leta je bilo prvih le še 141, drugih pa 39," pravi Žugelj. Ker so kmetje vse bolj ostareli in ne dosegajo do- hodka na kmetiji, zneski, ki jih morajo plačati za zavarovanja, pa so zanjih visoki, nekateri zava- rovanja pa ne plačujejo. Po zadnjih podatkih so se zato črnomaljski davkarji desetim davčnim zave- zancem vknjižili na njihovo zeml- ljo za dolg, ki je nastal na osnovi njihovih neplačanih prispevkov. Po drugi strani pa je nekaj mladih

S PRIZNANJI DO DENARJA - Združenje častnikov Novo mesto, Škoc- jan in Sentjernej se bo po ustanovitvi občin Dolenjske Toplice, Mima Peč in Žužemherk najbrž preimenovalo v združenje častnikov Dolenjske, a skrbí rezervnih častnikov slovenske vojske ne bodo zato nič manjše. Ker njihovega združenja ne podpira ne slovenska vojska ne država, se morajo po zakonu o društvih znati sami, največkrat pa za pomoč poprosijo župane svojih občin, ki jim le-te ne morejo odreči. Na posvetu, ki so ga imeli dolenjski častniki prejšnji četrtek v Škocjanu, so se pogovarjali o možnostih oborožena napada na Slovenijo, o čemer je predaval dolenjski rojak pol- kovnik Milan Gorjanc, medtem ko je predvsem novim županom združenje slovenskih častnikov predstavil njegov predsednik polkovnik Miha Butara, ki je županom, pokroviteljem in zaslužnim članom podelil priznanja. Priznanje za pomoč in podporo je dobil tudi škocjanski župan Janez Povšič.

(Foto: I. Vidmar)

Metličan - Prešernov nagajenec

Bojan Gornik iz Metlike je za diplomsko nalogo iz fizike prejel študentsko Prešernovo nagrado znanosti

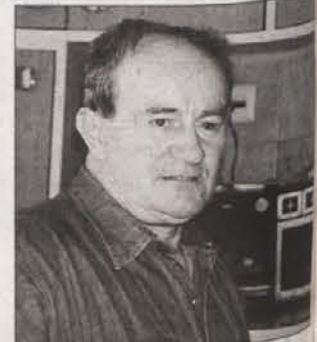
METLIKA - Med trinajstimi nagajenci, ki so ob slovenskem kulturnem prazniku prejeli štu- dentske Prešernove nagrade za raziskovalne dosežke, je bil tudi Metličan Bojan Gornik, ki je sep- tembra lani na ljubljanski Fakul- teti za matematiko in fiziko diplo- miral iz fizike. Nagrado je prejel za diplomsko nalogo z naslovom "Brezmasne bozonske in fermion- ske upodobitve Poincaréjeve grupe", ki jo je pripravil pod men- torstvom prof. dr. Norme Mankoč Borštnik. Nagajenec pravi, da ne ve, kaj je bilo tisto, kar je odtehta- lo pri odločitvi komisije, res pa je, da je svoje diplomsko delo gradil na osnovi lastnih raziskav in seve- da s pomočjo mentorice. In tako mu je uspelo, da je na enoten na- čin zapisal sicer znane enačbe, ki pa jih doslej niso obravnavali na ta način. Že to pove, da je v nje- govih nalogi precej originalnega.

Najbrž pa ni zgolj naključje, da je bil Bojan, ki letos končuje tudi s študijem matematike, Prešernov nagajenec. Ves čas šolanja, tako v metliški osnovni šoli, novomeški gimnaziji in na fakulteti je bil zelo uspešen. Že kot osnovnošolca so ga privlačili fizika, matematika in računalništvo. Kot osmošollec je tekmoval na državnem prvenstvu v takratni Jugoslaviji, kot gimna- zijec pa je bil vsa štiri leta na slo- venskih tekmovanjih v matemati- ki prvi, med najboljšimi pa tudi v fiziki. V 4. letniku je bil celo v državnih ekipah za svetovno olim- piado tako v matematiki kot v fizi-

ki. Odločil se je za fizikalno tek- movanje in dobil 3. nagrado na svetu. Na lanskem evropskem matematičnem tekmovanju v Bol- gariji pa je dobil 1. nagrado.

Kako uspešen je bil Gornik, ki prejema tudi Zoisovo štipendijo za nadarjene, pri študiju fizike, pa pove tudi to, da je bila njegova povprečna ocena 9,9. Zato bo na- daljeval z izobraževanjem in se zapisal znanosti. O njem bomo očitno še veliko slišali.

M. BEZEK-JAKŠE

Jože Žugelj

kmetov, ki s katastrskim dohod- kom na lastni kmetiji sicer ne do- segajo cenzusa za zavarovanje, vendar pa na zemlji, ki jo imajo na- jemu od kmetijskih zadru- g, Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, dosegajo primeren dohod- dek. A se kot kmetje ne morejo zavarovati. M. BEZEK-JAKŠE

Mariborsko pismo

Zgodba o Tamu se še zapleta

Maribor ne potrebuje nove afere, ampak nova delovna mesta

MARIBOR - Število brez- poselnih v Mariboru in celotni podravski regiji se je v zadnjem času začelo vendarle postopo- ma zmanjševati. To je zlasti posledica odpiranja novih delovnih mest v gospodarstvu, kjer se število zaposlenih povečuje. Tako je bilo lani jeseni zapos- lenih v Podravju blizu 109.000 delavcev, kar je največ v zadnjih štirih letih.

Kljub temu pa je v mestni občini Maribor in v 33 drugih občinah podravske regije ta čas še vedno več kot 30.000 brez- poselnih delavcev (konec minu- lega leta jih je bilo natanko 30.611), stopnja brezposelnosti v regiji pa je še vedno visoko nad republiškim povprečjem (konec minulega leta je bila 20,9-odstotna).

Zato Mariborčani toliko bolj pozorno spremljajo, kaj se dogaja z bivšim Tamom, ki je še pred desetletjem dajal delo in kruh blizu 8.000 delavcem in 10.000 kooperantom po vsej državi. Ameriški poslovnež in- dijskega rodu John Eapen, ki preko svojega mariborskega podjetja MTI Evropa kupuje celotno premoženje Tama v

stečaju, je namreč obljubil, da bo še letos v podjetju obnovil proizvodnjo. Za to bi po lastnih besedah potreboval 1.700 de- lavcev in okoli 5.000 kooperan- tov.

Vendar pa John Eapen kup- ne pogodbe za Tam še ni pod- pisal, čeprav bi po prvotnem sklepu stečajnega senata to moral storiti do 31. januarja. Ker se ameriški poslovnež po- gaja še za nakup podjetja MPP, ki trenutno posluje v pro- storih Tama v stečaju, je stečajni senat rok za podpis kupoprod- ajne pogodbe premaknil na 1. marec. Tako je sodišče dalo Johnu Eapnu in Slovenski raz- vojni družbi, ki je lastnica pod- jetja MPP, še mesec dni časa za pogajanja in sklenitev ustreznih pogodb.

Pogajanja med Slovensko razvojno družbo in Johnom Eapnom pa so, kakor se je neuradno izvedelo, precej trdi. Slovenska razvojna družba poskuša ob prodaji podjetja MPP uveljaviti nekatere naro- nogospodarske interese, ki jih je izoblikovala vlada. V prime- ru, da do dogovora med John- om Eapnom in Slovensko raz- vojno družbo ne bi prišlo, pa bi se morala podjetja MPP, ki ima- jo trenutno proizvodne prosto- re in stroje v najemu od Tama v stečaju, iz teh prostorov izseli- ti. Stečajni upravitelj Tama v stečaju mora namreč kupcu 31. julija izročiti celotno premože- nje nekdanjega Tama, prosti- vse bremen. Seveda bo morala kupcu do takrat poravnati cel- lotno kupnino, to je 10,5 milij- jard tolarjev.

TOMAŽ KSELA

Bojan Gornik

NAČRT NOVOMEŠKE KOMUNALE

Več denarja za obnovo kot doslej

Za uresničitev plana bi potrebovali 3-krat toliko denarja, kot ga bo na voljo

NOVO MESTO - Novomeška Komunala je v letošnjem poslovnem planu, ki sicer še ni sprejet, predlagala več investicij, kot bo na voljo denarja. Za uresničitev celotnega plana bi ga potrebovali trikrat več, zato bo na vrsto prišlo le najnujnejše.

Leta 1996 so za investicijsko vzdrževanje porabili 23 odst. denarja, za nove investicije pa 77 odst. Letos naj bi to razmerje bilo 30 proti 70, delež za obnovo pa naj bi se tudi v prihodnjih letih povečeval, in sicer za 10 odst. na leto.

PRIZNANJE - Ravnateljica mag. Jelka Mrvar je izročila priznanje Alešu Zupančiču, sorodniku Leonu Štuklju, ki je poleg učencev Jasmine Grčar in Roka Noseta ter mentorjev Darje Sedaj in Bojana Brulca sodeloval pri raziskovalni nalogi. (Foto: S. M.)

Kulturno-športna prireditev za praznik

Posvečena Leonu Štuklju

ŽUŽEMBERK - V petek, 5. februarja, je bila v telovadnici osnovne šole Žužemberk kulturno-športna prireditev, posvečena olimpijcu Leonu Štuklju, sicer suhokranjskemu rojaku, saj njegov rod izhaja iz Zafare pri Žužemberku, kjer je bila doma njegova mati Marija, rojena Milnar.

Mladi telovadci in športniki so pokazali svoje znanje na številnih gimnastičnih orodjih, nastopili so tudi plesalci plesne šole Urška in recitatorji. Šolarji so predstavili raziskovalno nalogo o Leonu Štuklju, razstavljene pa so bile tudi stare razglednice Žužemberka zbiratelja Božidarja Flajšmana. "V naravi človeka je, da hoče biti dober in hoče biti še boljši. V naravi zdravega naroda pa je, da spoštuje vse, kar je njegovo in kar je dobro, da goji najboljše in da je na vse to tudi ponosen," je povedala ravnateljica mag. Jelka Mrvar.

V žužemberški osnovni šoli več kot polovica učencev sodeluje v športnih krožkih, uspehi na tekmovanjih, tudi na državnem nivoju, so rezultat dela zavzetih mentorjev in učencev. Tudi zato se učenci veselijo, sicer še nedokončanega prizidka k telovadnici z novimi vadbenimi površinami in tribunami, ki naj bi ga ob pomoči žužemberške občine, šolskega ministrstva in šole zgradili še v letošnjem letu.

S. M.

"Komunala upravlja z 20 vodovodnimi sistemi oz. z okrog 620 km vodovodnega omrežja, katerega povprečna starost je 28 let. Od tega je 150 km omrežja že amortiziranega in v lanskem letu so izgube vode porastle za slaba 2 odst.," je povedal direktor novomeške Komunale Marjan Kelvišar. Lani so za obnovo namenili 34 milijonov tolarjev, letos pa planirajo v ta namen dvakrat toliko denarja. Z deli pa bodo nadaljevali tam, kjer so težave s pitno vodo največje, to je v Karteljevem in Stopičah, v Straži pa načrtujejo z izgradnjo črpalnega jaska del vode nadomestiti iz sistema Družinska vas - Jezero.

Na področju odvajanja in čiščenja odpadnih voda bo imela prednost gradnja kanalizacije na tistih območjih, kjer imajo že zgrajene čistilne naprave, ki pa še niso pol-

V občini Šentjernej bi radi zgradili vodohran Hrastje in povezovalni cevovod med njim in Kamniškim ter vodovod Cerov Log. V škocjanski občini pripravljajo dokumentacijo za gradnjo kanalizacije in čistilne naprave, prizadevajo pa si tudi za odkup zemljišča in izgradnjo črpalnice vode v Škocjanu. V žužemberški občini je predvidena gradnja vodovoda Križi - Vrbove, pripravljajo pa naj bi začeli tudi dokumentacijo za čistilno napravo in kanalizacijo. V Dolenjskih Toplicah bodo začeli z gradnjo kanalizacije Dolenjske Toplice - Sela in vodovoda na Cvibljah, za kar bo denar prispevala tudi Krka Zdravilišča, stal pa bo milijon nemških mark. V Mirni Peči načrtujejo zgraditi vodovod Veliki Kal - Karteljevo.

VALENTINOVO V TANGU

NOVO MESTO - V petek, 12. februarja, bodo ob 20. uri pripravili v restavraciji Tango na Otočcu prijeten zabavni večer z "Amorjem obiskom" za vse zaljubljenice. Sodelovali bodo otoški pevci Grajski fantje in ansambel Objem. Presenečenje za vse dame!

ŽUŽEMBERŠKI SVETNIKI - Na koncu nedavne 2. seje žužemberškega občinskega sveta je Janko Skube (SLS) zadovoljen ugotovil, da je seja potekala dokaj umirjeno in konstruktivno in da bi si tudi v bodoče želeli, da bi bile seje vsaj na takšnem nivoju. Poudaril je, da so tu zato, da pripomorejo k razvoju Suhe krajine, zato naj ne bo politično prepričanje v ospredju, ampak naj glasujejo za predlog, ki je dober, slabega pa zavrnejo neglede na to, kdo ga je predlagal. Posnetek članov sveta je nastal po uspešno zaključenih seji. (Foto: J. Dornič)

Marjan Kelvišar

no zasedene: v Straži, Smolenji vasi, Novem mestu, Bučni vasi, Šmarjeti in Dolenjskih Toplicah. V načrtu je tudi posodobitev centralne čistilne naprave v Ločni, letos naj bi za to pripravili potrebno dokumentacijo. Začeli naj bi tudi z gradnjo kanalizacije s čistilno napravo v Brusnicah. Za gradnjo kanalizacije in čistilnih naprav bodo poskušali pridobiti tudi denar preko programa Phare.

Na področju odvoza in deponiranja odpadkov načrtujejo posodobitev odvoza odpadkov, poskušali pa bodo uvesti tudi čim več ločenega zbiranja odpadkov, poleg tega bodo odpadke selekcionirali tudi na deponiji v Leskovcu. "Staro deponijo bomo počasi zapirali, širitve deponije skupaj z izgradnjo komunalne infrastrukture pa je že uvrščena v prednostno obravnavo za prihodnje leto v okviru programa Phare," je povedal direktor Kelvišar. Nadaljevali bodo tudi z napeljavno plina, za kar je predvidenih 50 milijonov tolarjev. Plinsko napeljavo pa nameravajo širiti v centru Novega mesta, potem v smeri Kandija - Grm in na Drski.

J. DORNIČ

KLUB GRAD OTOČEC VABI

OTOČEC - V četrtek, 11. februarja, ob 19. uri bo v Gradu Otočec že četrto srečanje članov Kluba Grad Otočec. Srečanje bosta popestrila pevec in povezovalac Andrej Šifer z gostom, igralcem Poldetom Bibičem. Ob prepletanju pogovora in glasbe bodo postregli z bogatim menijem in izbranimi vini. Vabljeni!

PRIZNANJE
FRANCOSKE DRŽAVE
PROFESORICI
FRANCKI PIRNAR

LJUBLJANA - Dolgoletna profesorica francoskega jezika na novomeški gimnaziji Francka Pirnar, ki se je decembra lani invalidsko upokojila, je prejšnji četrtek na francoski ambasadi v Ljubljani prejela priznanje francoske države "des Palmes Academiques" za požrtvovalno delo na področju širjenja francoskega jezika. Priznanje ji je izročil francoski ambasador v Sloveniji Françoise Bourrolleau. Njeni dijaki so na tekmovanjih dosegali zelo dobre rezultate, precej se jih je kasneje odločilo tudi za študij francoskega jezika in mnogi med njimi so zaposleni v Revozu kot prevajalci. In prav z Revozom šola zelo dobro sodeluje, poleg Krke so za opremo obnovljene gimnazije prispevali tudi v Revozu, sponzorirajo pa tudi obiske kulturnih prireditev v francoskem kulturnem centru v Ljubljani. Na novomeški gimnaziji so tega priznanja zelo veseli, saj je hkrati to tudi priznanje šoli, zato prof. Francka Pirnar iskreno čestitajo zanj.

VEČINA KNJIG
LETA VELIKEGA
DOZOREVANJA
NEPRODANIH

ŠKOCJAN - Na nedavni seji škocjanskega občinskega sveta so svetniki obravnavali tudi prošnjo člana prejšnjega občinskega sveta Ladislava Hočvarja, ki je zbiral gradivo o vojnih in povojnih pobojih za knjigo Leta velikega dozorevanja, da bi mu občina povrnila stroške. Župan Janez Povšič je dejal, da nima nič proti povrnitvi stroškov in nagradi za opravljeno delo, ampak prej bi bilo treba poskrbeti za prodajo knjig, saj je od 1500 knjig prodanih le slaba tretjina, čeprav so se takrat dogovorili, da bo natisnu knjige sledila tudi prodajna akcija. Svetniki so sklenili, da se bodo o tem odločili na naslednji seji, ko bo občinska uprava pripravila gradivo.

TROJE ZANIMIVIH
PREDAVANJ

NOVO MESTO - V prostori Srednje kmetijske šole Grm bo v ponedeljek, 15. februarja, ob 10. uri več zanimivih predavanj: inž. Stane Bevc govoril o vzreji telet, inž. Zdenka Kramar o varstvu okolja v govedoreji, dr. Mihael Gajster pa bo predstavil pitanje telet po programu "Zlato zrno" in pitanje mladega pitnega goveda po programu "Zlati okus". Predavanjem bo sledila razprava.

Športni oddelek
tudi v N. mestu

Na novomeški gimnaziji

NOVO MESTO - Po dolgoletnih prizadevanjih je novomeška gimnazija končno dobila športni oddelek, v katerega se bodo lahko že v kratkem vpisali osnovnošolci iz Dolenjske, Bele krajine in Posavja, ki so dobri športniki in bi radi šolanje nadaljevali na gimnaziji. Dolenjska z Belo krajino in Posavjem je namreč še edina slovenska regija, ki še nima tega oddelka.

Ravnateljica novomeške gimnazije Helena Zalokar je povedala, da so se za športni oddelek prizadevali že dalj časa, vendar prej za to niso imeli pogojev. Od jeseni so v prenovljeni stavbi in letos jim je šolsko ministrstvo odobrilo tudi športni oddelek, ki bo imel prilagojen predmetnik, osnova pa bo splošni gimnazijski program. Razlika je še v normativu, ki je skoraj za tretjino nižji kot v ostalih oddelkih, v razredu bo le od 18 do 22 dijakov, zato da se bodo profesorji lažje posvečali vsakemu dijaku posebej, kadar bodo zaradi treningov in športnih tekmovanj zelo obremenjeni.

V ta oddelek naj bi se vpisovali vsi tisti osmošolci, ki nameravajo srednjo šolo zaključiti z maturo in naprej študirati, ki so dobri športniki in imajo zdravniško potrdilo, da so sposobni prenašati večje napore, priložiti pa morajo tudi potrdilo o članstvu v športnem klubu z zagotovilom o strokovnem sodelovanju s šolo. Trener mora priložiti tudi pisno oceno o perspektivnosti mladega športnika ter podatke o njegovih najboljših rezultatih oz. kategorizaciji v zadnjih treh letih, pa tudi športnovzgojni karton za 7. oz. 8. razred.

Več informacij o športnem oddelku bodo lahko vsi zainteresirani zvedeli na informativnem dnevu v petek, 12., in soboto, 13. februarja, na novomeški gimnaziji.

J. D.

KRVODAJALSKA
AKCIJA V
ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ - Po dolgih letih novomeško območno združenje Rdečega križa v sodelovanju z zavodom za transfuzijo krvi iz Ljubljane organizira v Šentjernej krvodajalsko akcijo, in sicer danes, 11. februarja, od 7. do 12. ure v prostorih šentjernejske osnovne šole. Zaradi bližine krvodajalske akcije pozivajo občane Šentjerneja in Škocjana, še posebej tiste, ki še niso stopili v krvodajalske vrste, da se je udeležijo.

PUSTOVANJE

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Zdravilišče Šmarješke Toplice vabi v soboto, 13. februarja, na "Veselo pustovanje", s pričetkom ob 20. uri v hotelski restavraciji. Za zabavo bo poskrbel ansambel Vasovalci, izbrali bodo najboljše maskare, v pustnih krofih pa se bodo skrivale lepe nagrade.

Priznanje Šolskemu centru

Podelil ga je Zavod Republike Slovenije za šolstvo

LJUBLJANA - 2. februarja je direktor Zavoda Republike Slovenije za šolstvo Ivan Lorenčič podelil letošnja priznanja zunanjim sodelavcem ter ustanovam, ki s svojim delom pomagajo uresničevati cilje in naloge zavoda. Tokrat so priznanja prejeli: Osnovna šola Šmarje pri Kopru, Šolski center Novo mesto in dr. Drago Žagar.

Za Šolski center Novo mesto so zapisali, da se je v zadnjih desetih letih intenzivno in načrtno razvijal. Leta 1996 je vlada sprejela sklep o ustanovitvi Šolskega centra Novo mesto. Iz enot, ki so do tedaj delovale pod okriljem Srednje tehniške in zdravstvene šole, so nastale: Poklicna in tehniška strojna šola, Poklicna in tehniška gradbena in lesarska šola, Strojna zdravstvena in poklicna ter tehniška kemijska šola ter

Poklicna in tehniška elektro šola. Leto pozneje je bila v okviru centra ustanovljena Višja strokovna šola, v zadnjem letu pa še tehniška gimnazija.

Razvojna pot centra, po številu oddelkov in dijakov drugega največjega v Sloveniji, je šla v zadnjih desetih letih naglo navzgor. Mladi, perspektivni učitelji so prisluhnili tudi drugačnim vzgojnim oblikam dela. Šola se je začela intenzivno povezovati z delovnimi organizacijami, to je opazno pri sodelovanju na strokovnem področju in pri opremljanju šole kot celote. Dijaki centra dosegajo zavidljive rezultate, prejemajo nagrade in priznanja na regijskih in republiških tekmovanjih iz fizike, gradbene mehanike, kemije, logike, matematike, iz posameznih programov strok in v športnih disciplinah.

SUHOKRANJSKE DOBROTE NA RAZSTAVI - Društvo kmečkih žena Žužemberk in Ajdovec sta minuli teden pripravili odmevno kulturno razstavo suhokranjskih dobrot. Na tridnevni razstavi nad Dolenjko trgovino so bile razstavljene dobrote kmečkih žena, izdelki KZ Žužemberk, na pokušnji pa so bila tudi nekatera vina, ki so jih vinogradniki ocenili te dni. Ob otvoritvi razstave so učenci osnovne šole Žužemberk pod vodstvom Mire Kovar pripravili lep kulturni program, predstavile so se pevke pod vodstvom dr. Bože Kocutar, zbrane pa sta pozdravila tudi žužemberški župan Franc Skufca in direktor KZ Suha krajina Janko Skube. Inž. Cvetka Lavrič je na koncu podelila še priznanje Kmetijske svetovne službe Cvetki Legan za uspešno vodenje Društva kmečkih žena Žužemberk. Društvo kmečkih žena je v četrtek pripravilo tudi slaščičarski tečaj, ki ga je vodila Režka Rižnar, učiteljica praktičnega pouka. (Foto: S. Mirtič)

S. M.

Ena gospa je rekla, da nova oblast na novomeški občini že ve, kdo vse je odveč, ne vejo pa, kako se jih znebiti.

Suhokranjski drobiž

POHVALA V PRAVE ROKE - Kar 39 gospodinj iz Žužemberka in okolice, Prapreč, Cvibljah, Zafare, Rebri, Stavce vasi, Podgozda, Jame, Dvora, Mačkovec, Trebče vasi, Lipovca in Brezove Rebri se je cel teden trudilo za razstavo, ki jo je pripravilo društvo kmečkih žena pod vodstvom Slavke Legan in njene pomočnice Anice Zalašček. Prav zaradi njenega prizadevanja dela je prejela priznanje Kmetijske svetovne službe, ki ga je izročila inž. Cvetka Lavrič.

Ob tej priliki se je Slavka Legan zahvalila vsem gospodinj in Cvetki Lavrič za pomoč in dejala: "Ni nas sram, da smo kmetice žuljavili rok, da imamo uvela lica od garanja in otroci!" (na sliki) **PRIPOROČILA KOMISIJE** - Nesporno je, da so vina v Suhi krajini po zaslugi Društva vinogradnikov Suha krajina vse boljša. Člani se trudijo, da svoj pridelek pravilno pridelajo in ga tudi pravilno shranijo. Komisija, ki je ocenjevala letnik 1998, je podala nekaj misli in ugotovitev; glede na splošno slabši letnik je bilo razmeroma malo izločenih vzorcev, večji poudarek je potrebno dati rdečim vinom, pogrešali so tudi vzorce zweigelta, ki se je v Suhi krajini dobro prijel; zaradi dežja v jeseni je bilo grozdje precej nagaito, zato je veliko cika v vzorcih, sorta kerner se je v Suhi krajini dobro razširila, česar pa ne bi trdili za sorto schoerebe. Na koncu komisija priporoča vsem članom društva, da nadaljuje z izboljševanjem o pridelavi grozdja in kletarjenju.

O SUŠENJU SADJA

METLIKA - V soboto, 13. februarja, bo ob 18. uri v metliški Vinski kleti redna letna skupščina Sadržarskega društva Bele krajine ter predavanje. Inž. Alojz Pirč iz Krškega bo predstavil načine sušenja sadja. Vabljeni vsi, ki jih tovrstna tematika zanima!

ODKRIVANJE SKRITIH TALENTOV

METLIKA - V društvu podeželske mladine Metlika so se odločili, da bodo poiskali skrite talente. Zato vabijo vse, ki pišejo pesmi, naj pomagajo pri oblikovanju literarne večera. Najpозnejše do 20. maja naj pošljejo svoje pesmi Mariji Mavretič na Božakovo pri Metliki ali pokličejo na tel. 59-228.

ZDRAVSTVENA PREDAVANJA

SEMIČ, ZILJE - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj pripravlja v sodelovanju z Društvom kmečkih žensk Semič v sredo, 17. februarja, ob 19. uri v sejni sobi občine Semič predavanje o prvi pomoči ob nesrečah. Predavala bo višja medicinska sestra Minka Dichelberger. V sodelovanju z Društvom kmečkih žena in deklet Zilje pa služba pripravlja v četrtek, 18. februarja, ob 18. uri v gasilskem domu v Ziljah predavanje dr. Paunove o boleznih srca, ožilja in dihal.

PREDSTAVLJENI NITKOVI IN BRECELJ

ČRNOMELJ - Zaradi problemov z razbohotenim državnim aparatom svoje komaj rojene domovine bo mostarski trio Nitkovi, namesto 6. obiskal Mladinski kulturni klub v Črnomlju šele v soboto, 13. februarja, ob 22. uri. Isti večer bomo prav tam gostili tudi gospoda Marka Breclja, ki je po rezultatih ankete, ki jo je tednik Mladina izvedel med glasbenimi kritiki in uredniki, najuspešnejši avtor zabavne glasbe na Slovenskem v tem stoletju.

OD OPERE DO KONCERTOV

ČRNOMELJ - Glasbena šola Črnomelj in Glasbena mladina Bele krajine sta v počastitev kulturnega praznika pripravili vrsto prireditev. Kar 38 avtobusov je od 2. do 11. februarja vozilo dolenske in belokranjske šolarje v ljubljansko Opero na ogled Smetanove Prodane neveste, učenci semiške podružnične šole so v petek, 5. februarja, v Semiču pripravili glasbeni večer in naslednjega dne v metliškem domu starejših, na odru glasbene šole v Črnomlju pa je v petek, 5. februarja, na novem klavirju nastopila pianistka Kristina Arnič. Učenci metliške podružnične šole so nastopili v soboto, 6. februarja, na koncertu Mestne godbe v Metliki, v sredo, 10. februarja, pa so učenci matične glasbene šole izvedli koncert za učence viniške osnovne šole. (S. M.)

Dobrodelnost v Semiču še živi

S humanitarno prireditvijo "Vince brca okrog srca" so Semičani zbrali okrog tri milijone tolarjev - Z medicinskimi aparati dobro opremlili semiško zdravstveno postajo

SEMIČ - Minulo soboto so v semiški zdravstveni postaji uradno predali namenu zdravstvene aparate, ki so jih kupili z denarjem, zbranim s pomočjo humanitarne prireditve z naslovom "Vince brca okrog srca". Prireditve, ki so jo pripravili Semičani sami in jo okrog lanskega martinovanja ponovili kar nekajkrat, je doživela velik uspeh, to pa se je poznalo tudi pri izkupičku.

Kot je lani pred prireditvijo povedala zdravnica dr. Marija Plut, je bila njihova največja želja, da bi s pomočjo prireditve in donatorjev za zdravstveno postajo kupili EKG, ki so ga najbolj nujno potrebovali. Zgolj njihova pobožna želja pa je bila, da bi dobili tudi defibrilator in pulzni oksimeter. Toda s skoraj tremi milijoni tolarjev, ki so jih zbrali semiški zagnanci, jim je uspelo kupiti še laser, strošek za izsesavanje mleka pri doječih materah ter elektronski tehnični za dojenčke in odrasle. Dr. Plutova je priznala, da je bila presenečena nad izrednim uspehom akcije, če pa jim bo uspelo kupiti še sterilizator, bo njihova zdravstvena postaja za nekaj časa opremljena.

Anton Marentič, direktor zdravstvenega doma Črnomelj, pod okriljem katerega je semiška zdravstvena postaja, pa je v nago-

Barica Flajnik-Koželj

Pevke samostojne

Pevke pri metliški folklorni skupini ustanovile vokalno skupino Lan

METLIKA - Pred desetimi leti je bil v okviru metliške folklorne skupine "Ivan Navratil" ustanovljen dekliški pevski zbor, ki se je pozneje preimenoval v ženskega. Letos pa so se članice odločile, da ustanovijo kulturno društvo Vokalna skupina Lan Metlika. Pevke sicer ostajajo iste - sedaj jih je 18 - vabijo pa vse, ki jih petje veseli, da se jim pridružijo.

Kot je povedala predsednica društva Barica Flajnik-Koželj, bodo pevke še naprej ostale tudi članice folklorne skupine. "Pravzaprav se ni skoraj nič spremenilo. Sprememba je predvsem v tem, da bomo odselej samostojne. Tako tudi naš umetniški vodja še naprej ostaja zagnana, dosledna, uspešna in sposobna Mateja Jakša-Jurkovič, prav tako pa ostaja enak naš repertoar. Pojemno renesančne in ljudske pesmi, pri slednjih pa imajo prednost belokranjske pesmi, med katerimi so tudi še neobjavljene in nepoznane, ki jih Mateja poišče na Inštitutu za glasbeno narodopisje," pove Barica.

Odkar so metliške pevke skupaj, so se naučile okrog 70 pesmi, tisti, ki so jim že prisluhnili, pa priznavajo, da je njihovo petje zelo kvalitetno. Flajnikova pravi, da je to rezultat njihove velike volje in pevskih izkušenj. S folklorno skupino so doslej nastopile po vsej Sloveniji in v tujini. Za 10-letnico obstoja načrtujejo tudi jubilejni koncert, v prihodnjih letih pa naj bi izdale zgoščenko ali kaseto.

M. B.-J.

O KRUIH IN NAMAZIH

METLIKA - Kmetijska svetovalna služba Metlika in Društvo kmečkih žena Metlika vabita v soboto, 13. februarja, ob 18. uri na Bajukovo turistično kmetijo na Radovici k predavanju in predstavitev različnih vrst kruhov in pripravljamo namazov. Predavatev bo vodila Majda Simc.

PRIZNANJE ZA POŽRTVOVALNOST - Anton Marentič je v imenu zdravstvenega doma Črnomelj in zdravstvene postaje Semič podelil priznanje družinam Plut z Mladice in Poč z Vrtače, KUD Jože Mihelič iz Semiča ter vsem donatorjem. Prevzel ga je predsednik kulturno-umetniškega društva Zvozne Vidmar (levo). (Foto: M. B.-J.)

Priprave godbenikov na jubilej

Prihodnje leto bo minilo 150 let od ustanovitve metliške Mestne godbe - Četrta po starosti, prva po delovanju v Sloveniji - Njihova velika želja: zgoščenka

METLIKA - S celovečernim koncertom ob slovenskem kulturnem prazniku je metliška mestna godba pričela s pripravami na praznovanje 150-letnice obstoja, ki jo bo slavila prihodnje leto. Godba velja za četrto najstarejšo v Sloveniji, po stažu pa je celo najstarejša, saj je ves čas od ustanovitve delovala brez prekinitev.

Glasbila metliških godbenikov niso utihnili niti med drugo svetovno vojno, kajti štirinajst Metličanov je igralo pri godbi Glavnega štaba, danes pa je od njih živ le še Anton Slobodnik. Tudi zaradi takšnega slovesa se želijo godbeniki dobro pripraviti na praznično leto. Tako bodo imeli letos v Sloveniji še šest koncertov, načrtujejo pa tudi gostovanje v Italiji ali Avstriji. V sredini prihodnjega leta bodo med drugim pripravili srečanje sedemnajstih belokranjskih, dolenjskih in drugih godb, med njimi tudi iz zamejstva, s katerimi redno sodelujejo.

NAVDUŠILI SO POSLUŠALCE - Godbenikov metliške Mestne godbe je toliko, da je oder kulturnega doma v Metliki zanje že pretesen, vse hkrati pa je tudi zelo težko ujeti v fotografski objektiv. Na celovečernem koncertu ob slovenskem kulturnem prazniku je poleg godbenikov pod taktirko Rafka Ogulina nastopila še vokalna skupina Lan. (Foto: M. B.-J.)

Predsednik Mestne godbe Metlika Albin Kotar ne taj, da imajo v letošnjem letu še nekaj načrtov, za katere upajo, da jim jih bo uspelo uresničiti. Tako naj bi dobili nove uniforme, zelo pa potrebujejo tudi večje prostore za vaje, saj je sedanjih 30 kv. metrov občutno premalo. Še na oder v metliškem kulturnem domu, na katerem so imeli celovečerni koncert, so z

velikimi težavami spravili vse godbenike. Teh pa je danes 48. "Sicer pa je kljub dolgemu delovanju naša godba mlada, saj je povprečna starost članov le okrog 25 let. Najstarejši, Ivan Kapušin, jih šteje 62, najmlajša, Maja Kočevar, pa 11. Veseli smo, da se vsi novinci naučijo začetnih prijemov v Glasbeni šoli, s katero dobro sodelujemo. Razveselimo pa se vsakega novega člana in želimo si jih še več," je povedal Kotar.

Godbeniki seveda upajo, da bodo imeli za njihove težave in želje posluh tudi v občini. Župan Slavko Dragovan je v slavnostnem govoru na prireditvi obljubil, da imajo pri njem vso moralno podporo, saj je ne nazadnje tudi sam v mladih letih igral v njihovi godbi. Dokaz, da so nanje ponosni tudi Metličani, pa je bil povsem poln kulturni dom poslušalcev, ki so godbenikom dovolili z odra šele po tretjem podaljškju. Upajo pa, da jih bodo lahko še letos poslušali kar doma, saj nameravajo posneti zgoščenko z glasbenimi uspešnicami.

M. BEZEK-JAKŠE

- Kar je za telo mučenje, je za dušo neodoljivost. (Chamfort)
- Dokler se nabira loj, so vsi lojalni. (Freddie)
- Četudi smo bratje, nam denarice niso sestre. (Bolgarski pregovor)
- Raje klobuta pametnega kot poljub neumnega. (Židovski pregovor)

Pozabili potrditi mandat županu

Kakšne so lahko posledice, ker je Fabjan v Črnomlju županoval, ne da bi mu svetniki potrdili mandat? - Nekateri ponarejali zapisnik - SDS: v občini je totalitarna vladavina SLS

ČRNOMELJ - Pet ur in pol trajajoča druga seja črnomaljskega občinskega sveta se je pričela s predlogom SDS, da jo umaknejo. Ni bila namreč uresničena zahteva s prve seje, da bodo svetniki dobili poslovnik občinskega sveta, statut ter zakon o lokalni samoupravi. Ker so akte dobili šele na klop, se niso imeli priložnosti strokovno podkovati.

Predlog za umik seje ni bil izglasovan, zato pa se je začelo vedno bolj zapletati. Županu Andreju Fabjanu namreč na 1. seji niso potrdili mandata, ker so se preveč obremenjevali z mandatom svetnika Petra Dichelbergerja in vprašanjem združljivosti funkcije svetnika z njegovim delom inšpektorja za delo. Jože Strmec je predlagal, da bi v zapisnik 1. seje dopisali, da je bil potrjen tudi župan, Marko Kobe (oba DeSUS) pa, da v zapisnik tokratne seje zapišejo, da so si na 1. seji razlagali, da je

župan potrjen. Jani Stepan (SDS) je seveda ugovarjal, da ne smejo popravljati zapisnikov, in predlagal, da napako s potrditvijo županovega mandata elegantno rešijo pri kadrovskih zadevah. Franca Ivanušiča (SKD) pa je zanimalo, kaj pomeni, če ponaredijo dokument, in kaj, če župana potrdijo pri kadrovskih zadevah. Čeprav so pozneje mandat župana res potrdili, pa je ostalo v zraku vprašanje o verodostojnosti dela Fabjana v zadnjem mesecu in pol, ko ni bil potrjen.

Pavel Zajc (SDS) je v nadaljevanju seje predlagal, naj zavrnejo predlog, da Andrej Kavšek postane podžupan, saj so v stranki pričakovali, da bo poleg nepoklicnega župana vsaj podžupan poklicen. Zmotilo jih je, da so dobili le en predlog za podžupana, ki je tako kot župan iz SLS, poleg tega pa je tudi Kavšek precej službeno odsoten. Ker v SDS predvidevajo, da bodo tudi druge pomembne funkcije v občinski upravi pripadle SLS, je Zajc dejal, da jih to spominja na razmere pred desetletjem in več, ko je vladala samo ena politična opcija. Kot primer demokracije je postavil semiško občino s poklicnim županom in dvema podžupanoma, medtem ko je razmere v črnomaljski občini poimenoval totalitarna vladavina SLS.

M. BEZEK-JAKŠE

ŽUPAN SPREJEL KULTURNE DELAVCE - V vseh treh belokranjskih občinah so pripravili slovesnosti ob slovenskem kulturnem prazniku, metliški župan Slavko Dragovan pa je sprejel tudi občane, ki so se s prostovoljnimi delom izkazali na področju kulture. Pohvalil je njihovo skrb, hkrati pa spomnil na spremembo financiranja občine. Vendar je obljubil, da bo kultura dobila kos pogače, ki ji pripada, saj zna vse bogato povrniti. Od kulturnih delavcev pa pričakuje, da mu bodo prišli povedati, kaj potrebujejo, da bo življenje na področju kulture takšno, kot si ga občani želijo. (Foto: M. B.-J.)

Sprehod po Metliki

MEJA - Na okrogli mizi o življenju ob meji, ki jo je v Metliki pripravilo društvo za razvoj Bele krajine Martin Janžekovič, je bilo slišati veliko besed o ureditvi maloobsejnosti. Metličani so bili ob koncu razočarani, saj iz blagovenceh besed ljubljanskih gospodov niso mogli razbrati, kdaj bodo šli lahko brez strahu, da so naredili prekršek, skozi Krmačino in čez državno mejo na pečenko na Vivodino ter po mostu pri Krasinu na pivo na Pravutino.

MALARIJA - Te dni belijo notranjščino metliške mestne hiše, v kateri je pred novim letom pričel županovati Slavko Dragovan. Občani pravijo, da je vse v redu, dokler malajo samo po občinskih prostorih, skrbeti jih bo začelo, ko bodo občinarji začeli "farbati" se nje.

OPEKA - Med arkade metliškega gradu so napete vrvice, na katerih visijo listki z opozorili, da s strehe pada opeka. Za nekatere, ki so se v tem predpustnem času pod arkadami in mimo napisov napolnili v tamkajšnjo poročno dvorano, je opozorilo žal prišlo prepozno...

PARKIRANJE - Svetniki so na zadnji seji 10 minut pred 20. uro kar sredi točke dnevnega reda prosili za odmor, da bi lahko premaknili avtomobile z Mestnega trga, kjer stoji mestna hiša in kjer je dovoljena vožnja z avtomobili le do 8. ure zvečer. Nekaterih potem dolgo ni bilo nazaj, češ da niso našli parkirnih prostorov. Morda bi bilo najbolje, da se svetniki vozijo na seje s kolesi. Imeli bi trojno korist: rekreirali bi se, pred mestno hišo bi imeli v izobilju prostora za parkiranje, pa še nihče jih ne bi preganjal zaradi njihovih prevoznih sredstev.

Črnomaljski drobir

ZASTAVA - Ko se je na predvečer slovenskega kulturnega praznika množica ljudi zgrinjala v črnomaljski kulturni dom na osrednjo občinsko prireditev ob prazniku, so nemo opazovali na pol droga visečo slovensko zastavo pred domom. Medtem ko so se nekateri tolažili, da gre morda le za preveč slampasto opravljeno delo izobeševalcev zastave, pa so drugi menili, da je v tako obsejni zastavi prav ob kulturnem prazniku le nekoliko preveč simbolike.

OGREVANJE - Kaže, da se radiatorji v občinski sejni sobi zelo racionalno odzivajo na dogajanja v dvorani. Zadnja seja občinskega sveta je bila namreč dolga in vroča, zato pa so bili temu primerno radiatorji ledeno mrzli.

STRANIŠČE - Decembra so v črnomaljski "beli hiši", s katero upravlja Terca, ljudje opazili na vratih sanitarnih listek s sporočilom, da je stranišče pokvarjeno. V začetku februarja je listek še vedno visel na vratih. V Terci pozabljajo, da so v črnomaljskem gospodarstvu že pred leti dosegli najnižjo točko in da so časi, ko Črnomalci niso imeli kaj početi na stranišču, že mimo.

PODŽUPANI - Svetniki so pa res čudni patroni. Na seji semiškega občinskega sveta je opozicija zatrjevala, da bi glasovala za podžupana, če bi bil predlagan le en kandidat in ne dva. Črnomaljskim opozicijskim svetnikom pa ni bilo po volji, da je predlagan le en podžupan. Kot vzor demokracije so postavili Semičane z dvema podžupanoma. Le kdo bi še razumel svetnike!

Semiške tropine

VIAGRA - Ob nedavnem srečanju z Abrahamom so sodelavci z občinske uprave županu Janku Bukovcu podarili torbo - prejšnjo so mu namreč eni od gostiln ukradli nepridravni - ter viagro. Tudi najbolj podučeni pa niso mogli natančno povedati, ali je bil župan bolj vesel darila ali je bil bolj razočaran ob spoznanju, da v resnici sploh ni dobil viagre, ampak zgolj vitamine.

SIGNALI - Semičani, ki živijo v okolici železniške postaje, se pritožujejo, ker njihovi TV sprejemniki ne lovijo ne signala Vašega kanala ne A kanala, na radiu pa ne morejo ujeti novomeških radijskih postaj. V tolažbo jim je lahko vsaj to, da so natančno seznanjeni z vsem, kar poročajo hrvaške, bosanske in srbske televizijske hiše.

Lani za osmino več blokiranih

Število blokiranih je vsako leto večje, večji so zneski blokacij, manjše pa število zaposlenih v blokiranih podjetjih - Več kot 5 let ima blokirane žiro račune že 15 podjetij

KOČEVJE - Na območju kočevske podružnice Agencije za plačilni promet, ki s 645 registriranimi gospodarskimi družbami na teritorialno sicer velikem območju občin Kočevje, Ribnica, Loški Potok in Osilnica (po novem pa tudi Sodražica in Kostela) sodi med manjše podružnice v državi, je lani poslovalo z blokiranimi žiro računi povprečno 136 pravnih oseb, kar znaša 27 odstotkov vseh aktivnih družb in za 12 odstotkov več kot leto poprej.

V kočevski občini je bilo lani z blokiranimi računi povprečno 89 podjetij, v Ribnici 43 in v Loškem Potoku 4 podjetja. Povprečni mesečni znesek blokacije je znašal 1,6 milijarde tolarjev in je bil za 4 odstotke večji kot leta 1997. Glede na znesek blokacije je imelo 109 pravnih oseb ali skoraj 78 odstotkov vseh blokiranih družb blokirane zneske v višini do 10 milijonov tolarjev, 25 med 10 in 50 milijoni, 2 med 50 in 100 milijoni ter 4 višji od 100 milijonov tolarjev. Več kot leto dni je imelo neprestano blokirane račune povprečno 94 družb, kar je skoraj 70 odstotkov vseh z blokiranimi računi in 10 odstotkov več, kot jih je bilo leta 1997. Med njimi je bilo povprečno 50 podjetij, ki imajo račune blokirane že več kot tri leta, oziroma 28 podjetij več kot jih je bilo še leto poprej, med temi pa 15 in s tem trikrat več kot leta 1997, ki so neprekinjeno blokirane že več kot 5 let.

Med blokiranimi pravnimi osebami je bilo v povprečju 116 zasebnih pravnih oseb, kar je skoraj

enako kot leta 1997, ko so tvorile skoraj 86 odstotkov vseh blokiranih. S povprečnim mesečnim zneskom blokacije v višini skoraj 1,6 milijarde tolarjev so dosegale dobrih 94 odstotkov celotnega

OKVIRNI PROJEKTI ZA 1999. LETO

LOŠKI POTOK - Na drugi seji novega občinskega sveta so sprejeli okvirni program projektov, ki se bodo nadaljevali iz preteklega mandatskega obdobja ali pa se bodo v tem letu samo začeli na novo. Naj naštetje glavne: prostorski ureditveni plan, ureditveni načrt občinskega središča, rekonstrukcija republiške ceste skozi občinsko središče Hrib, vodooskrba v naseljih Stari in Novi Kot, rekonstrukcija osnovne šole in prizidava večnamenske dvorane, kapelica na Travi, prometna signalizacija, sanacija plazu na Podplani, širitev pokopališča na Taboru, izvajanje sklepa o načinu pobiranja smeti, projekt kanalizacije v središču Hriba in ureditev spominskega muzeja Ogenjca. Iz tega je razvidno, da je plan dokaj obširen, realizacija pa je v celoti odvisna od razpoložljivega denarja.

RESTAVRACIJA BENA ZAPRLA VRATA

LOŠKI POTOK - Po razpadu Rika in ustanovitvi zasebnih podjetij se je pokazala potreba po prehrani, zato je gostilna Pri Kapcu prevzela prostore nekdanje menze za potrebe malice, obnem pa je bil to edini prostor v kraju, kjer je bilo moč organizirati večja srečanja, ohceti in podobne prireditve. Gotovo je bilo pričakovati, da se bo število obentonov povečalo. Pa se ni, prej zmanjševalo ob vse večjem upadanju delovnih mest v kraju, svoje pa so prispevali še podjetniki, za katere pravijo, da so slabi in neredni plačniki.

Učenci dobili obraz in ime

Uspela premiera muzikala "Te nore mravljice"

KOČEVJE - Učenci 3. c. razreda OŠ Ob Rinzi in 3. b. OŠ Zbora odpotovanja so od začetka šolskega leta pridno vadili, da so lahko v počastitev kulturnega praznika izvedli muzikal "Te nore mravljice". Krstna uprizoritev predstave, ki je plod skupnega projekta obeh kočevskih mestnih osnovnih šol, je bila minuli petek v Šekševem domu.

Na predstavi so sodelovali vsi učenci obeh tretjih razredov in ne samo izbrani, ki imajo smisel za igro. Zato so imeli učiteljice Suzana Puš, Renata Miketič in psihologinja Andreja Mlekuž, ki so se izkazale kot režiserke, koreografinje in voditeljice nekaj več kot polurne predstave, še toliko težje delo.

Ob razumevanju vodstva obeh šol in staršev, pomoči dijakin srednje šole Kočevje in njihovih mentorice, ki so izdelale oblačila, predvsem pa prizadevanju avtorja glasbe in pesmi Romana Zupančiča, ki je poskrbel tudi za sceno in rekvizite, se je učencem in učiteljicam njihov trud obrestoval. Krstna uprizoritev muzikala, za katerega so pesmi posneli že decembra lani v Novem mestu, je napolnila dvorano Šekševoga doma do zadnjega kotička in požela tako za otroke kot odrasle akterje predstave nepozaben aplavz. Predstava je namenjena predšolskim otrokom in učencem do 4. razreda, njen uspeh, skrit za kulisami, pa je v tem, da je dala učencem obeh razredov, ki si v dvoizmenskem pouku delijo skupni razred, tudi "obraz in ime".

KRPANOVA KOBILA:

"Laščani so bili na strokovnem izletu v Avstriji in ugotovili, da jim predpisi Evropske zveze ne ustrezajo, saj Evropejci lahko skuhamo na osebo le dva litra neobdavljenega žganja. Za tako količino pa Laščani niti kotla ne zakurijo."

Sodelovanje jim je namreč omogočilo, da so se spoznali in spoprijateljili, kar je za oba šola, ki domujeta v skupnih prostorih, še toliko pomembnejše.

M. L.-S.

Umrl prevajalec Martina Krpana

Pastor Ernst Weber

BERN, VELIKE LAŠČE - Evangelikiški pastor Ernst Weber iz Berna je pred kratkim zaključil svojo življenjsko pot. V Sloveniji je znan kot prvi, ki je v švicarsko nemščino prevedel Levstikovega Martina Krpana. Pred dobrim letom in pol, junija 1997, je še čil in zdrav obiskal skupaj s predstavnikoma švicarske občine Luetzelueh občine Velike Lašče pa tudi Retje, rojstni kraj Frana Levstika, Trubarjevo domostoj na Rašici in še druge zanimive kraje v tej slovenski občini.

Ernst Weber je ob takratnem obisku občine Velike Lašče nastopil tudi na odru v Levstikovem domu v Velikih Laščah. Skupaj z igralcem Janezom Erženom sta nastopila v odlomku iz Levstikovega Martina Krpana. Nastop je režiral Janko Moder.

Sicer pa je bil pokojni pastor Weber velik poznavalec življenja in dela švicarskega pisatelja Jeremiasa Gotthelfa (1797 do 1854) in je imel o njem ob 200-letnici njegovega rojstva predavanje v nemški čitalnici v Ljubljani. Z njegovo smrtjo so Laščani izgubili velikega prijatelja.

J. P.

Anton Tanko

Svetnik bo kar sam obveščal svoje volilce

Namesto občinskega glasila

SODRAŽICA - Anton Tanko (SKD), sodraški svetnik, je že na prvi seji spomnil, da je do zadnjega zagovarjal enotno ribniško občino, zdaj pa, ko so Sodražani uresničili večinsko voljo krajanov in postali samostojna občina, se je treba uradno osamosvojiti na vseh področjih. Zato se mu ne zdi prav, da bi imele še naprej s staro občino nekatere skupne ustanove, kot jih je predlagal župan. Popkovino je pač treba prerezati in začeti samostojno delovati. Zamujanje pri sprejemanju letošnjega proračuna zaradi neizdelanih državnih meril je slaba obet, saj država ne bo več tako izdatno pomagala manjšim občinam.

"Čaka nas torej zelo varčno obdobje, v katerem bo treba prej desetkrat premisliti, preden se v občinsko blagajno seže po kakšnem tolarju," pojasnjuje Anton Tanko. Ker so majhna lokalna skupnost, se morajo z ljudmi več pogovarjati. Občani imajo pravico, da so sproti seznanjeni z delom občinskega sveta, a ker zaradi pomanjkanja denarja ne utegnejo izdajati svojega glasila, morajo svetniki opravljati vlogo informatorjev. Anton bo po seji OS v volilnem okraju zbral ljudi in jih seznanil s sklepi. Prisluhnil jim bo pri težavah, upošteval predloge in načrte.

M. G.

MODNA REVIJA V VALENTINU

KOČEVJE - V hotelu Valentin v Kočevju bo v soboto, 13. februarja, ob 20. uri modna revija, na kateri se bodo predstavili Beti Metlika, čevljarstvo Šterk in optika Trops iz Kočevja. Modele bodo nosili manekeni in manekenke Srednje šole Kočevje. Za prijetno glasbo pa bo poskrbela skupina Mix-Mah iz Kočevja.

V GASILSTVU ZELO POMEMBNO IZOBRAŽEVANJE

KOČEVJE - Kongres slovenskih gasilcev, ki je bil konec minulega maja v Sežani, je gasilske zveze in prostovoljna gasilska društva zadolžil, da namenijo posebno pozornost usposabljanju gasilcev. Gasilska zveza Kočevje je ob sodelovanju PGD v januarju letos pripravila tečaj za vodjo gasilske enote v Kočevju in Salki vasi za območje občin Kočevje in Kostel. Tečaj obiskuje 70 gasilcev, izpit pa bo 20. februarja. Gasilska zveza je ob tej priložnosti pripravila bogato gradivo, ki bo uporabno še več let. Po končanem izobraževanju bodo tečajniki za bodoče vodje gasilskih enot (nižji gasilski častniki) odšli na enodnevno izobraževanje v izobraževalni center za Ig, ki ga organizira Gasilska zveza Slovenije.

V. D.

LAŠKI SEL

ZBOR UPOKOJENCEV - Letni občni zbor Društva upokojencev Velike Lašče bo v soboto, 27. februarja, ob 10. uri v osnovni šoli Primoža Trubarja. Po zboru bo družabno srečanje.

JUTRI BODO TEKMOVALI ZOBOTREBČARJI - 12. februarja ob 18. uri bo v Laščah tekmovalje v izdelovanju zobotrebcev. Lani je bilo prvo tako tekmovanje, ki postaja zdaj tradicionalno. Tekmovanje bodo poimenovali po pokojnem Tonetu Strletu, ki je bil med najbolj zagnanimi organizatorji lanskega tekmovanja.

DEBATNI TURNIR - 20. februarja ob 14. uri bo v prostorih šole v Velikih Laščah debatni turnir. Na njem se bodo o temi "Priložnost slovenskega podeželja je samo v Evropski uniji" pomerili mladi debaterji iz šol Cerknica, Rakek, Nova vas in Velike Lašče.

PROJEKT JE ZDAJ V DRUGI FAZI

KOČEVJE - Projekt po Poteh dediščine - korenine slovenske identitete, ki ga v štirinajstih občinah že izvajajo, so pristopile tudi nove občine Kostel, Sodražica in Bloke, izvajajo ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Vlada Velike Britanije-Know How Fund ob pomoči občin, lepo teče. Te dni je Peter Nizette, predstavnik Know How Funda, obiskal območje vseh občin in pregledoval že izdelane načrte presoje sprejemljivosti okolja. Dokončni izbor lokacij, ki bodo vključene v projekt - ta bo predstavljen v brošuri - bo znan na delavnicah junija. Denar za dokončanje projekta oziroma za naloge do konca leta bodo morale zagotoviti občine, ki so vključene vanj.

MUZIKAL "TE NORE MRAVLJICE" - Krstna uprizoritev (na posnetku) je v tem tednu sledilo več ponovitev za predšolske in šolske otroke, zadnja v tednu počastitev kulturnega praznika pa bo jutri, ko bodo "Te nore mravljice" zaigrali še učencem OŠ Stara Cerkev in njene podružnice v Željnah. (Foto: M. L.-S.)

ŽIVLJENJE NA ROBU

Pri Skokovih vedno diši po mesu

V osemčlanski družini trije vnuki obetajo lepšo prihodnost opuščeni kostelskih vasi

PLANINA PRI KOSTELU - Ta obkolpska hribovita vasica šteje 12 prebivalcev; pri Skokovih sta poleg dedka in babice pe njuna otroka in trije vnuki, streljaj proč živi štirčlanska družina Grgoričevih. Do vasi so lani asfaltirali kilometer ceste od Potoka, naprej proti Stružnici in Banja Loka pelje gozdna cesta, po kateri je pred dvajsetimi leti, ko je JLA gradila cesto med Livoldom in Brodom na Kolpi, potekel obvoz.

Ko so cesto asfaltirali, je promet stekel po robu nekdanjega zaprtega območja Kočevske, kostelske vasi pa so se pe bolj praznile, le pri Skokovih je družina dobivala nove člane. Gospodar Cvetko je leta 1947 prišel na Kočevsko s Tolminkeske. Nemci in Italijani so do tal požgali domačo vas in moral je s trebuchom za kruhom. Leta 1955 se je oženil in udomačil na Planini, upokojil se je kot gozdni delavec.

Kljub težkim razmeram sta otroka vendarle ostala doma. Sin je obrtnik, zgradil je lično hišo, uredil gospodarsko poslopje, tudi hčerka Božena ni zapustila domačega ognjišča. Vnuki Tilen, Robert in Nina otroštvo preživljajo v

družbi domačih živali in čiste narave.

VEČNE TEŽAVE Z VODO - Darinka, vnuk Tilen in Cvetko Skok pri ročni črpalci z začetka tega stoletja.

Skokovi so znani tudi po sušenju mesnih dobrot. Na podstrešju hiše, kjer se križata celinski in sredozemski zrak, je bilo njega dne kolin za vso Kočevsko, zdaj so vasi prazne in tudi mesa je pri Skokovih manj. Pri bežnem pogledu na mesne dobrote v oči najbolj zbode črno črto, ki ga menda sušijo edino v Kostelu. Cvetko pojasnjuje, da brez tega črevesa ni mogoče narediti kostelskega nadeva, ki je krajevna posebnost. Zanj potrebujejo kruh, jajca in nekatere začimbe. Čeprav za recept vedo tudi drugod, ga ne znajo narediti tako, kot mi v Kostelu. Na Planini bi bili pogoji za življenje še boljši, če bi imeli pitno vodo, saj žejo gasijo s kapnico. Od nove občine pričakujejo, da jim bo pomagala napeljavati vodovod, to pa bi bila velika spodbuda nove lokalne skupnosti za lepšo prihodnost tej vasi ob meji s Hrvaško.

M. GLAVONJIC

NAGRAJENCI - Sedmo leto so s podelitvijo Jurčičevih priznanj izkazali pozornost, ko so merili iskre ustvarjalnosti in ljubiteljski kulturi. Na sliki nagradenci. (Foto: L. M.)

SLAVNOSTNA AKADEMIJA - Z recitacijo Prešernove Zdravljice v interpretaciji dramskega igralca Poldeta Bibiča se je v petek, 5. februarja, v trebanjskem kulturnem domu pričela slavnostna akademija ob slovenskem kulturnem prazniku. Pripravila sta jo Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti - Območna izpostava Trebnje in tamkajšnja ZKD. Program so poleg Bibiča oblikovali še slavnostni govornik, trebanjski ilustrator Lucijan Reščič z esejem o Prešernu (na sliki) ter člani Občinskega pihalnega orkestra Trebnje pod vodstvom dirigenta prof. Igorja Teršarja. Skupaj so poskrbeli za prijetno duhovno doživetje številnih obiskovalcev. (Foto: L. Murn)

PARIŠKA MODA IZ INPLETOVIH PLETIV - V tovarni elastičnih pletiv Inplet v Sevnici so preteklo sredo slovesno pognali nove stroje v pravkar dograjenih proizvodnih prostorih. Kot je povedala direktorica Marija Jazbec (na sliki z mag. Jožkom Čukom pri ogledu tovarne), so v opremo vložili 1,5 milijona mark, stroje pa zgradili v petih mesecih. Proizvodnjo in prodajo nameravajo povečati za četrtno, k čemur bodo nedvomno pripomogli tudi nedavni uspehi v svetu mode. Na sejmu v Monte Carlu so med 100 razstavljalci izbrali najboljše vzorce; med njimi sta bila tudi dva Inpletova vzorca tkanin za kopalke. Tudi na glavni modni reviji v Parizu je bil pred kratkim predstavljen izdelek iz Inpletovega pletiva. (Foto: B. D. G.)

Letos še več presežnih delavcev

Posavje po brezposelnosti na 4. mestu - Zahtevni delodajalci - Spet nova delovna mesta v predelovalni dejavnosti - Tretjina iskalcev prve zaposlitve brez izobrazbe

SEVNICA - Lani je bila brezposelnost v treh posavskih občinah kar za 7 odst. manjša kot leto prej, a je regija po stopnji brezposelnosti še vedno na 4. mestu v Sloveniji, pod povprečjem v državi pa je le sevnška občina. Lani se je na zavodu prijavilo manj brezposelnih, več pa je bilo črtanja iz evidenc in novih zaposlitev. Večina delavcev, ki se je lani za določen čas zaposlila v Revozu iz Novega mesta, se je že v januarju spet vrnila na zavod in tako za 100 do 150 oseb povečala seznam 4.832 brezposelnih v decembru. Kljub temu naj bi stopnja brezposelnosti v regiji tudi v tem letu upadla, predvidoma za 8 odst.

Lani so delodajalci iskali več delavcev, vendar so še vedno ponujali največ zaposlitev za določen čas. Kot so povedali na tiskovni konferenci območne enote Zavoda za zaposlovanje Sevnica, tuji delodajalci postavljajo ostre pogoje dela in plačila, nasploh pa se zahteve delodajalcev povečujejo: iščejo delavce s širokim profilom in z dodatnimi znanji ter s preverjenimi osebnostnimi lastnostmi.

NAMESTO ŽUPANA

SEVNICA - Občinski svetniki so na zadnji seji potrdili mandat za svetnika Janezu Divjaku z Dolnjih Orel pri Studencu. Divjak je kot naslednji na listi stranke SLS postal svetnik namesto Kristijana Janca, sedanjega sevnškega župana.

V posavski območni enoti ugotavljajo, da je spet več novih delovnih mest v predelovalni dejavnosti kot v storitvenih. Delavce iščejo predvsem v proizvodnji kovin in električne opreme ter poštstva, zaposlujejo pa tudi v gradbeništvu, trgovini, zdravstvu in socialnem varstvu ter izobraževanju. Med vsemi potrebami po delavcih je bilo tri četrtnine potreb za nova delovna mesta, manj pa je razveseljajoče, da so se na 63 odst. delovnih mest zaposlili moški. Zaradi tega se bo odstotek žensk med brezposelnimi še povečeval (lani se je povečal za dobre 3 odst.). Še posebej slabe možnosti za zaposlitve imajo ženske brez strokovne izobrazbe, saj v Posavju trenutno le 19 odst. zaposlenih žensk nima izobrazbe.

Seznam brezposelnih se je lani podaljšal za več kot 800 iskalcev prvih zaposlitev. Kar tretjina med njimi jih ima le 1. ali 2. stopnjo izobrazbe, kar je posledica osipa

Kultura - naša zavest, samozavest

Na osrednji svečanosti ob kulturnem prazniku podelili devet Jurčičevih priznanj za leto 1998 - Slavnostna govornica mag. Breda Škrjanec - Prijeten kulturni program

GROSUPLJE - Z mislijo Malega princa, da kdor hoče videti, mora gledati s srcem, kajti bistvo ostaja očem nevidno, je slavnostna govornica mag. Breda Škrjanec povzela svoja zanimiva razmišljanja na osrednji svečanosti ob slovenskem kulturnem prazniku s podelitvijo Jurčičevih priznanj v grosupljskem kulturnem domu.

"Slovenski kulturni praznik je za slovenski narod najpomembnejši praznik. Kultura je največja človekova dobrina, je človekova zavest in samozavest," je dejala Škrjančeva in razmišljala o koreninah slovenske literature, ki je Slovence najbolj opredelila, o sedanji kulturni ponudbi pri nas, o ljubiteljski kulturi,

ki jo je označila za kalilnico talentov itd. "Slovenci nismo v evropski zgodovini kulturno nikoli zaostajali in tudi na prehodu v tretje tisočletje razpolagamo z bogato kulturno dediščino. Toda kultura in umetnost brez ustvarjalnega dvoma stagnirata," je opozorila slavnostna govornica in še poudarila, da se kulturna vzgoja začne najprej v družini in šoli.

6. VALENTINOV POHOD NA ŠMAVER

TREBNJE - Društvo vinogradnikov Trebnje vabi v soboto, 13. februarja, na 6. Valentinov pohod na Šmaver. Zbor bo ob 9. uri v Dečji vasi pri Dolenjih Ponikvah, v startnino 500 tolarjev pa so vštete obara in spominski kozareček ter dobrote, ki jih bodo ponudili prijazni vinogradniki.

PRAKTIČNI PRIKAZ REZI VINSKE TRTE

TREBNJE - Društvo vinogradnikov Trebnje bo v soboto, 20. februarja, organiziralo praktičen prikaz rezi vinske trte ob pomoči inž. Jožeta Maljeviča iz Kmetijske svetovne službe. Ob 9. uri bo prikaz potoval v Stari gori pri Oparovi zidnici, ob 12. uri pa v Šmavru pri zidnici Marjana Krmelja.

Osrednja točka prireditve, ki sta jo pripravila ZKD občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica ter Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti Območna izpostava Ivančna Gorica, je bila podelitev Jurčičevih priznanj devetim najzaslužnejšim v letu 1998 na področju ustvarjalnosti v ljubiteljski kulturi. Podelili so jih že sedmič. Iz rok vodje ivanske izpostave sklada Tatjane Lampret in Igorja Ahačeviča (bral utemeljitve) so jih prejeli: **Janez Bergant** iz KD Šmarje-Sap, **Darinka Erjavec** iz KD Muljava, **Tone Gačnik** iz KD Dobropolje, **Helena Kozlevčar** in **Franc Mohar** iz KD Grosuplje, **Marta Omejec** iz KD Godba Stična, **Jože Podraž** iz KD France Prešeren Račna, **Marta Steklasa** iz OŠ Ferda Vesela Sentvid pri Stični ter **Anica Volkar** s Tabora slovenskih pevskih zborov Sentvid pri Stični. Nagradjenec je čestital tudi župan gostiteljske občine Grosuplje Janez Lesjak.

Kulturni program na slovesnosti ob Prešernovem prazniku so oblikovali: gledališka umetnica Simona Zorc - Ramovš, ki je obiskovalcem na zanimiv način predstavila Prešernovo osebnost in prireditve tudi vodila, recitator Gregor Zorc, trobilni kvartet: Marko Možina (trobenta), Damjan Gartnar (rog), Vladimir Brlek (eufonium) in Jasmina Pogačnik (tuba) ter moški pevski zbor KD Ivančna Gorica pod vodstvom Jerneja Kralja, ki se je prvič predstavil javno.

L. MURN

POŠKODOVAL SI JE NOGO

SEVNICA - V soboto, 30. januarja, je 36-letni Miro K. z Male Hubajnice delal v gozdu v bližini vasi Močvirje, pri spravilu lesa pa sta mu pomagala še Branko B. in Tomislav R. Ko je Miro s traktorjem vlekel hloď, se je ta zataknil, zato je hotel traktorist s pomočjo vitle ročno vleči hloď. Pri vlečenju je leta popustil in ga udaril v nogo. Sodelavca sta hudo poškodovanega Mira odpeljala v zdravstveni dom v Sevnico, od tam pa so ga odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

Trebanjci sedeli tudi sredi mize?

"Nihče me ne bo presedal!" je dejal trebanjski župan - Občinski svet poln nasprotij - Sporen sedežni red in dan sej sveta - Pomladna koalicija sklicala izredno sejo

TREBNJE - Nedavna 2. seja trebanjskega občinskega sveta je znova pokazala, da župan Ciril Metod Pungartnik ne bo imel lahkega dela. Razlog je zelo preprost: večino svetniških mest ima t.i. pomladna koalicija (SDS, SKD, SLS) - 14 od 25, župan pa je član LDS. Čeprav ima slednji po novem večje pristojnosti, pa mu v Trebnju to očitno ne bo kaj dosti pomagalo. Seja se je končala v rekordni uri in pol, s tem da se niti še prav začela ni, saj je bil razlog za njen zaključek nesprejetje dnevnega reda.

Svetnik SDS Franc Hribar je že na začetku predlagal umik skoraj polovice točk dnevnega reda (sedmih od šestnajstih!), ker da se ni delovnih teles sveta, ki naj bi prva obravnavala posamezne zadeve, sporne pa so bile predvsem tri v zvezi s PUP-i za občino Trebnje in Suho krajino. In potem so se šli igrice: ker so svetniki izglasovali umik 3. točke, je župan kot pred-

lagatelj dnevnega reda sam zadržal točki 4. in 5. To je seveda pomladnike prizadelo, še bolj pa, ker na dnevi red ni hotel uvrstiti dveh njihovih predlogov: da bi razpravljali o določitvi stalnega dneva redne seje sklica sveta (namesto ponedeljka sredi, župan pa ima kot poslanec v državnem zboru prosti dan ob ponedeljkih!) in o sedežnem redu. Pomladniki namreč ne bi radi sedeli na župa-

novi levi strani, ker so pač "desnica". Vnela se je burna razprava, kdo bo kje sedel, in Janez Kocijančič (DeSUS) je jezno dejal, da ni levi ne desni in naj torej sedi sredi mize? Župan je vtrajal, da so

• Skupina svetnikov strank SKD, SLS in SDS v trebanjskem občinskem svetu je v torek sklicala novinarsko konferenco, na kateri so obrazložili razloge za izredno sejo. "Že dve seji sta bili do sedaj prekinjeni s strani župana. Svetu je bilo s strani župana onemogočeno imenovanje odborov in komisij, ki jih nujno potrebuje pri svojem delu. Delo občine poteka na robu zakonitosti," so med drugim dejali podpisniki, ki pričakujejo da bo župan sklical izredno sejo prihodnje sejo.

ŽUPANOVA MICKA

ŠENTRUPERT - Gledališka skupina KD Šentrupert bo v soboto, 13. februarja, ob 19. uri uprizorila igro Antona Tomaža Linhartu Županova Micka. Vstopnice za igro, ki bo v domačem kulturnem domu, so na voljo v predprodaji pri tajnici društva v prostorih KS in pri Izidorju Kovaljevu ter uro pred predstavo v kulturnem domu.

RAZSTAVA ŠE DO NEDELJE

TREBNJE - Do nedelje, 14. februarja, je v Galeriji likovnih samorastnikov še vedno na ogled spremljajoča razstava ob 4. prireditvi Iz družinske skrinje, ki jo je pripravilo KD Trebnje. Med tednom si jo je mogoče ogledati od 12. do 16. ure, v soboto in nedeljo pa še od 8. ure do 11.30. Vstopnine ni.

L. MURN

POGOJNO

SEVNICA - Podjetje Preiss iz Sevnice je bilo še pred kratkim v hudih težavah, a ima obetaven program in napoveduje, da bo zaposlilo kar nekaj novih delavcev. Pred časom je svoje resne namere pokazalo tudi z nakupom proizvodnih prostorov. Zaradi vsega tega je občinski svet družbo začasno oprostil plačila nadomestila za stavbna zemljišča, vendar le, če bodo nova delovna mesta res zagotovili. Bljžnji sosedbi bi oprostili dodati še en pogoj - uredijo naj zemljišče. To je menda zdaj leglo kač. Zazdaj nimamo podatkov, da omenjeno ali kako sosednje podjetje odpira nova delovna mesta za predelavo kačjih kož.

Trebanjske iveri

NAJ SE VE! - Pomladniki želijo sedeti na županovi desni, kar pomeni, da naj bi se on presedel na drugo stran mize ali na sredino. Ko župan te točke nikakor ni hotel dati na dnevni red, in ko pomladniki niso mogli ali hoteli razumeti zakaj, je župan svoja pooblastila razložil še bolj slikovito: "Naj se ve, kakšne so čigave pristojnosti. Nihče me ne bo presedal. To je tako, kot me ne morete pripraviti do tega, da dam na glasovanje, kdo bo šel jutri na sprehod z mojo ženo, ker je to moja družina in zato v moji pristojnosti." Seveda je sledilo pritaženo nasmihanje, razumeli pa vseeno niso, saj je predlagatelj Hribar (SDS) kmalu spet ponovil vprašanje, zakaj noče dati na glasovanje sedežnega reda.

TUDI ZAVIJANJE VRA-TOV? - Razprava o sedežnih redih je bila na trenutke tudi tako burna, da bi bilo kmalu treba poklicati rešilca in policiste. Kovacič (DeSUS) se je namreč tako razburil, da je dejal, da mu nihče ne bo določal, kje bo sedel kot svetnik, sicer bo tistemu zavil vrat.

NOVINARI DOBILI GRA-DIVO - Poročali smo, da je sedma sila dobila le vabilo na sejo, za čudo pa zraven ni bilo priložene građiva. Ugibanje, ali so morda začeli varčevati pri papirju, ni bilo pravo. Na seji so ga sicer razdelili tudi novinarjem, vendar šele na prošnjo. Menda niso vedeli, koliko se nas bo odzvalo njihovem vabilu, pa niso hoteli imeti preveč dela s kopiranjem. Župan je ob pripombi Marjana Pavlina (SKD), zakaj tako, dejal le, da o tem nič ne ve in da bo skrbel, da bo od zdaj naprej građiva dovolj tudi za novinarje. Morda pa bi bili bolj veseli, ko o njihovem "delu" ne bi nihče poročal?

OB PLAČO - Trebanjski svetniki so s svojim čudnim svetnikovanjem prizadeli tudi sebe in sicer v zvezi s sejinami, ki jih niso potrdili. V prejšnjem mandatu so dobivali po deset tisoč na sejo, zdaj pa bodo prejeli do 15 odstotkov županove plače, ki se jim bo vštevala tudi v pokojninsko osnovo. Take seje si verjetno ne bodo več privoščili.

Sevnški paberki

POLJUBLJANJE - Inplet je ne samo "podjetje z visoko organizacijsko kulturo in poslovno higieno", kot se je izrazil predsednik GZS mag. Jožko Čuk, temveč od minulega tedna tudi podjetje, v katerem se radi poljubljajo. Na slovesnosti v podjetju, ko je direktorica delila priznanja sodelavcem za vestno delo, jih je mimogrede še pristno obdaruila z vzpodbudnimi besedami in s poljubi. Za slednje ima največ zaslug eden izmed prvih prejemnikov priznanj, ki je svojo direktorico priskočil "kušnil". Ne ve se, ali je bilo to dobro ali slabo, res pa je, da ostali niso imeli izbire, direktorica Jazbec je pa prav tako ne. Kdorkoli bi poljubljanje prekinil, bi lahko povzročil užaljenost na eni ali drugi strani. Tako so se vsi vdali v usodo in si padali v objem. Se sreča, da je bila večina dobitnikov priznanj moškega spola.

Agrafin dolg dvakrat večji

Nekdanje krško Pionirjevo podjetje v stečaju - Večina Agrafinih delavcev se bo verjetno lahko zaposlila

KRŠKO - Agrafa Krško, d.d., ki je naslednik nekdanjega krškega podjetja iz sklopa bivšega novomeškega gradbenega podjetja Pionir, je z 28. januarjem v stečaju, potem ko je stečajni senat okrožnega sodišča Krško sprejel sklep o uvedbi tega postopka. Pred to odločitvijo sodišča so se trikrat sestali upniki. Na zadnjem sestanku so se upniki dogovorili, da bodo dokončno povedali, kaj mislijo o možni spremembi terjatev v lastniške deleže. Pokazalo se je, da prisilna poravnava ne pride v poštev, zato je Agrafa pristala, kot rečeno, v stečaju. Terjatve upnikov do Agrafe so od prvotno znanih 450 narasle na 910 milijonov tolarjev. Ob tem so Agrafi dolžni tudi drugi, in sicer dosega ta dolg skupno okrog 270 milijonov tolarjev,

pri čemer je vsaj polovico dolgov težko izterljivih.

Agrafini zaposleni so že dobili sklepe o prenehanju zaposlitve in delovne knjižice. Nekateri od njih so kmalu za tem že tudi dobili novo delo v drugih podjetjih. Kaže, da se bo večina Agrafinih delavcev lahko zaposlila.

Preden so se v Krškem odločili za stečaj Agrafe, so razmišljali, da bi podjetje skušali izvleči iz težav z zmanjšanjem

• Poslovanje Agrafe očitno živo zanima poleg delavcev tudi davčno inšpekcijo in kriminalisti. Obe službi sta že poslali svoje ljudi v podjetje.

števila delavcev. Tej možnosti so se po tehtnem premisleku odrekli.

L. M.

OSNOVNI ŠOLI PIŠECE PLAKETA ZZB NOB

PIŠECE - Osnovna šola Pišce bo prejela srebrno plaketo ZZB NOB Sloveije. Sklep o tem je sprejel na lanskim decembrski seji glavni odbor ZZB NOB slovenije, ki se je tako odločil na predlog Območnega združenja borcev NOB Brežice. Informacijo o podelitvi srebrne plakete osnovni šoli Pišce je posredovala Ela Ulrih-Atena, predsednica odbora za priznanja ZZB.

PREGLEDNA RAZSTAVA DEL BREMČEVE - V galeriji Posavskega muzeja v Brežicah je akademsko slikarko Almiro Bremec in njena dela predstavila umetnostna kritičarka Nelida Nemec. Slike, razdeljene v tri tematske sklope, so nastale v zadnjem desetletju. V prvem gre za ženske akte, v drugem za različno medsebojno govorico para, v tretjem, ki ga imenuje *Od črte do telesa*, pa slikarka oblikuje barvne gmote, ujete v brezmejni prostor. Umetnica je doslej razstavljala na številnih skupinskih in samostojnih razstavah ter ustvarjala na delovnih srečanjih. (Foto: M. Vesel)

Pišce skrbno varčujejo za šolo

Popravilo stare pišecke šole manj primerno kot gradnja nove - Do denarja tudi s samoprispevkom - Leta 2001, 1. septembra, pouk v novi šoli - M. Levak: šola pomembna za Pišce

PIŠECE - "Naredili smo analizo in ta je pokazala, da rekonstrukcija sedanje stavbe osnovne šole v Pišecah ni najboljša rešitev. Rekonstrukcija šole in gradnja prizidka bi namreč presegla 70 odstotkov vrednosti novogradnje. To ni dobro, zlasti zato, ker je sedanja šola stara 100 let. O njeni dotrajanosti govori to, da se pred leti udrl strop, o neprimernosti pa govorijo tudi inšpekcijska mnenja."

Tako pravi o predvidenem posodabljanju pišecke osnovne šole Miran Levak, predsednik gradbenega odbora za postavitev osnovne šole Pišce. Gradbeni odbor, katerega veljavnost je potrdil tudi brežiški občinski svet, je glede na omenjene okoliščine sklenil, da bodo v Pišecah gradili novo šolo. Hkrati bodo postavili tudi telovadnico. Razveseljivo je, da želijo obdržati v sedanjem obsegu obstoječe športno igrišče pri šoli. "V Pišecah bi z gradnjo radi dolgoročno rešili problem šole, kar bi po našem prepričanju omogočilo tudi živahnejše življenje v kraju. Skrb za prihodnost Pišec je sicer povezana s tukajšnjim programom CRPOV," poudarja Miran Levak.

Zamisel o novi šoli podpirajo domala vsi domačini. KS Pišce tudi zbira krajevni samoprispevek, od katerega bodo porabili 70 odst. za šolo in 30 za gradnjo t.i. infrastrukture. S samoprispevkom

Miran Levak

Štirinajste ne bodo nikoli pozabili

Krajevni praznik na Senovem - O potvarjanju zgodovine - Srebrna plaketa osnovni šoli

SENOVO - Pretekli praznični vikend je bil sicer namenjen predvsem našemu največjemu pesniku Francetu Prešernu, na Senovem pa so si kljub temu "privoščili" kar dvojni praznik. Pred petdesetimi leti so se namreč pri njih med svojim znamenitim pohodom na Štajersko, ki se je začel 6. januarja na Suhorju v Beli krajini, zadrževale enote znamenite XIV. divizije, ki so ravno na Senovem 9. februarja 1944. leta izvedle svojo največjo vojaško akcijo. Ta dan Senovčani praznujejo kot svoj krajevni praznik.

V spomin na tiste čase je organizacijski odbor pri krajevni skupnosti Senovo, ki ga je vodil Tone Petrovič, pripravil veliko srečanje nekdanjih borcev legendarne "Štirinajste", ki so skupaj s svojci, prijatelji, domačini in vsemi, ki jih ta del slovenske zgodovine še posebej zanima, dobrodu napolnili veliko dvorano tamkajšnjega večnamenskega doma, ki tudi nosi ime XIV. divizije, nekateri obiskovalci pa so celo ostali pred vrati.

Uvodnim taktom domačega pihalnega orkestra je sledil govor slavnostnega govornika, naslovnega škofa Vekoslava Grmicha iz

Maribora, katerega izbrane besede je večkrat prekinilo ploskanje stoterih parov roki. Grmič je med drugim poudaril pomen zburjanja uporne iskre na Štajerskem, ki je na nek način povsem zasvetila s slovensko osamosvojitvijo in znova oskrnil tiste, ki želijo nekatere dele zgodovine slovenskega naroda pisati drugače, kot ga je pisal narod sam. "Vrednot junaškega pohoda in boja pripadnikov XIV. divizije, v vrstah katere sta bila tudi dva duhovnika, in je bil pravi križev pot ljubezni do domovine in slovenskega naroda, ljudje, ki želijo videti le temno stran meseca, ne morejo v ničemer spremeniti. Mesec ima namreč tudi svetlo stran, kar velja tudi za narodnoosvobodilni boj," je med

ostalim povedal Vekoslav Grmič. Medvojne tesnega in vzornega sodelovanja ljudi z obeh strani Sotle se je zatem spomnil pred-

• Predsednik skupnosti borcev XIV. divizije Alojz Dolničar precej natanko opisal napad Štirinajste na rudniški jašek v Reštanju, zaradi česar okupator dva meseca ni mogel do premogovne rude. Dolničar je povedal, da so od nekdanjih več kot tisoč borcev XIV. divizije danes živi še 203. Senovski osnovni šoli, ki nosi ime slavne divizije, je v imenu osrednje slovenske borčevske organizacije izročil srebrno plaketo.

sednik Zveze protifašističnih borcev Hrvaške in poudaril, da bi tako moralo biti tudi danes, žal pa razni nedorasli politiki razmišljajo drugače. Samega pohoda se je za njim spomnil tudi eden takratnih divizijskih poveljnikov, general Rade Bulat.

L. M.

Obeti za Pišce

V Pišecah ne upada več število otrok - Prostorski dokument - Občinsko stališče

PIŠECE - V zadnjih letih v krajevni skupnosti Pišce, ki spada po državnih razvrstitvi med demografsko ogrožena območja, ne upada več število otrok. Za prihodnost Pišec je to pomemben podatek, verjetno nič manj koristen kot dejstvo, da nastaja zazidalni načrt za pišecko krajevno skupnost. Prostorski dokument trenutno obdelujejo na ministrstvu v Ljubljani. Vladne odločitve o tem načrtu težko čaka celotna krajevna skupnost, posebej nestrpni tu pa so verjetno domačini, ki bi si radi postavili dom v KS Pišce. Trenutno je v krajevni skupnosti 13 prosilcev za gradnjo na omenjenem območju, ki ne dobijo gradbenega dovoljenja.

Pred časom so v Pišecah že imeli sestanke na to temo. Uradni predstavniki občine so takrat pjasnili domačinom, da bodo neka-

• V zvezi z rabo prostora je brežiška občina sprejela usmeritev, da se najprej poselijo prosta območja znotraj obstoječih krajev, saj razpršena gradnja pomeni v več pogledih večji strošek.

teri problemi v zvezi z želenimi gradnjami stanovanjskih hiš lažje rešljivi tedaj, ko bodo lastniki nepozidanih zemljišč znotraj naselij privolili v to, da se te parcele poselijo.

L. M.

POHOD PO POTI "ŠTIRINAJSTE"

SENOVO - Dan po velikem zborovanju v kulturni dvorani senovskega večnamenskega doma so domači planinci priredili spominski pohod po poti XIV. divizije, ki je vodila od Senovega do planinskega doma na Bohorju in nazaj. Zaradi velike količine ponoči zapadlega snega je marsikateri pohodnik ostal doma, med njimi tudi trije nekdanji borci, ki se ob vremenu, kakršno je vladalo le dan poprej, vzpona na Bohor ne bi ustrašili. Tako je globoki sneg gazilo le nekaj deset najpogumnejših, ki pa si bodo ta dan v neokrnjeni belini gotovo dobro zapomnili.

PREDAVANJA ZA KMEČKE ŽENSKE

KRŠKO - Kmetijska svetovalna služba Krško bo organizirala za kmečke ženske predavanja o okvarah hrbtenice, in sicer 18. februarja ob 16. uri na Raki v osnovni šoli in 25. februarja ob isti uri v stari osnovni šoli Gor. Leskovec. Predavala bo Jožica Šerbec. Ob tej priložnosti bodo udeleženci poslušali tudi Heleno Mrzlikar, ki bo govorila o zdravi prehrani. Krška kmetijska svetovalna služba bo pripravila 24. februarja ob 16. uri v Kostanjevici predavanje o sladkorni bolezni.

Slovenska vas tudi za hrvaške meščane

Era odprla supermarket

SLOVENSKA VAS - Potem ko so območju nekdanjega Tehničnoremontnega zavoda Bregana napovedali gospodarski racvet, do danes velika podjetja in mali podjetniki še niso zasedli vseh tamkajšnjih razpoložljivih površin, in tako tu še ni pričakovane poslovnega utripa. Kar je prostorov, zasedenih z delavnicami in trgovinami, ali mogoče skladišči, so v njim firme od blizu in daleč, celo z Obale. Zlasti trgovci so sem prišli tudi zaradi hrvaških vaščanov in meščanov, ki dokazano nakupujejo v Slovenski vasi. Meja, ki je tu v družbenem pogledu ločila ljudi, bo verjetno že kmalu vzpostavila nove vrste stikov med ljudmi in nove razloge za medsebojne obiske prebivalcev z obeh strani.

V Slovenski vasi je v petek odprlo v navzočnosti precejšnjega števila hrvaških obiskovalcev supermarket na več kot 800 kv. metrih površine podjetja Era Velenje, ki ima na Hrvaškem v nekaj deset kilometrov oddaljenem Samoboru prodajalno gradbenega materiala in železnine. Brežiški župan

ERA V SLOVENSKI VASI - Erino trgovino v Slovenski vasi sta družno odprla brežiški župan Vlado Deržić (na fotografiji levo) in Guido Omladič, predsednik uprave Era, d.d. (desno). (Foto: L. M.)

Vlado Deržić je na otvoritvi pozdravil to gospodarsko naložbo Velenjskih trgovcev na veliko in na drobno v brežiški občini. "Konkurenčnost naj zmaga, kvaliteta naj zmaga. Era je del brežiškega gospodarstva," je rekel župan. Ob tem je omenil, da so Brežice že dolga desetletja trgovsko središče. Po Deržičevem mnenju k razcvetu trgovine na Brežiskem danes lahko prispeva tudi bližina slovensko-hrvaške meje.

Na otvoritvi omenjene trgovine je dejal Guido Omladič, predsednik uprave ERA, d.d., da se z novim supermarketom odpira 15 do 20 delovnih mest.

L. M.

Novo v Brežicah

NE POSNEMAJTE SVETNI-KOV - Svetniška funkcija ni kar tako in marsikateri, predvsem novo pečeni poslanec občinskega sveta se bo hoče nočel moral navaditi, da bo malce bolj na očeh javnosti, ki bo kar prežala na njegove napake in ga na prihodnjih volitvah seveda na daleč zaobšla. Tako nam je denimo na sam slovenski kulturni praznik padlo v oči nekoliko manj kulturno dejanje enega od brežiških svetnikov, ki je svojega zelenega opala parkiral kar na pločniku, pešce pa s tem svojim početjem nagnal v sneg oziroma na nevarno cesto. Mi pa smo upali, da bo novi občinski svet vendarle naredil red v brežiškem prometu.

TRGOVSKO - V nekdanjem vojaškem servisu središču v današnji Slovenski vasi počasi vendarle odpirajo trgovine. Tako pridejo tja ljudje kupovat kruh, čokolado, vijake, obleke in podobno. Če bi se bilo kolo zgodovine zasukalo drugače, kot se je v resnici, bi hodili v Slovensko vas kupovat srečo. Še pomnite, kako so mislili v nekdanjem vojaškem servisu središču narediti takoj po slovenski osamosvojitveni vojni igralnico, v kateri bi se zabavali Slovenci, Hrvati, mogoče Italijani, Madžari? No, tega zabavišča ni, kot rečeno. Menda sta za to poskrbela dva moža, ki vsak na svojem koncu Slovenije, eden bolj, drugi manj, prodajata storitve svojih turističnih podjetij.

NA TELEVIJIZJO PA NE!

BREŽICE - Ko je med zadnjo sejo brežiškega občinskega sveta novepeeni svetnik Edi Štravs predlagal, naj bi se tega najpomembnejšega organa odločanja v občini neposredno prenašala kabelska televizija, so njegovi kolegi naravnost prebledeli in skoraj v en glas zavpili: "Kdo nam bo pa potem sploh še zaulpal."

V času od 15. januarja do 1. februarja so v brežiški poročnišni rodile: Simona Požun iz Dobrove - Špelo, Anica Šostarič iz Spodnje Pohance - Saro, Mateja Vajdič iz Krškega - Zalo, Simona Zupančič iz Brežice - Jana, Silva Rostohar z Velike Doline - Sabino, Melita Brili z Velikega Obreža - Karin, Bernarda Hauptman iz Litije - Tino, Brigita Mlakar iz Globočice - Saro, Darja Zmavc z Bizeljskega - Jana, Andreja Šitnik iz Kapel - Sandija, Antonija Soln s Senovega - Urško, Anita Vardič iz Krškega - Luka, Jožica Godler iz Pečice - Aleksandra, Biserka Kovačič z Velikega Podloga - Davida, Sonja Debgovič iz Brežice - Aleksandra, Ivanka Gajer iz Zagaja - Petro, Vesna Kolarič iz Podvinj - Ivo, Vida Savnik iz Črnca - Nino, Terezija Humski iz Dobrežice - Majo in Jožica Kovačič iz Loč - Urško.

Čestitamo!

Največ odjav med avtoprevozniki

Novomeška območna obrtna zbornica letos praznuje 30-letnico delovanja - Lani izdali 90 novih dovoljenj, obrt pa je odjavilo 84 obrtnikov - Seminarji o zakonu na dodano vrednost

NOVO MESTO - Novomeška območna obrtna zbornica, ki združuje okrog 1560 članov, letos praznuje 30-letnico delovanja. V ta namen bodo izdali katalog obrti in podjetništva, prvo soboto v septembru pa bodo v športni dvorani Marof organizirali tudi srečanje obrtnikov. Sicer pa ima novomeška zbornica, ki je bila tudi soustanoviteljica republiške obrtne zbornice, po novem obrtnem zakonu vse več pristojnosti in dela.

Lani so izdali 90 novih obrtnih dovoljenj z različnih delovnih področij, 61 dovoljenj o spremembah podatkov v obrtnem registru in 84 odjav iz obrtnega registra. Letos januarja beležijo precejšnje povečanje odjav obrti, in to predvsem avtoprevoznika. Tudi sicer

obrt zadnje čase najpogosteje odjavljajo avtoprevozniki, ki jih je po vseh podatkih pri nas preveč. "Lani smo v zbornici precej časa posvetili prav reševanju njihovih problemov glede dovoljenj in plačil za opravljene storitve. Nerazumljivo je, da se kot delodajalci povezujejo v sindikat; tega druge ne poznajo," je dejal predsednik novomeške območne obrtne zbornice Ivan Krajnc. Za avtoprevoznike, ki opravljajo prevoze s tovornimi vozili do 3500 kg nosilnosti, so v skladu s spremembo zakona o cestnem prometu zbirali dokumentacijo za pridobitev li-

cenc.

Skupaj z novomeško Gospodarsko zbornico in novomeško turistično zvezo so lani organizirali Dneve obrti, podjetništva in turizma, vendar prireditelji finančno še ni pokrili, ker bivši novomeški župan Franci Koncilija ni poravnal vseh obveznosti. Kot pravijo, bi jim moral nakazati še milijon tolarjev. Ne glede na to so na novomeški območni obrtni zbornici sklenili, da bodo omenjeno prireditev organizirali še naprej, in sicer vsako drugo leto. Zbornica veliko sodeluje tudi s Podjetniškim centrom pa z občinskimi organi, Upravno enoto in drugimi ustanovami ter organizacijami. Sodelujejo tudi pri dualnem sistemu poklicnega izobraževanja, ki pa se na Dolenjskem še ni najbolje uveljavil. Učne pogodbe je lani podpisalo le 22 obrtnikov.

Sicer pa delujejo za člane predvsem kot servis, redno mesečno jih obveščajo o raznih potrebnih podatkih za obračune in drugih pomembnih informacijah. Lani so izdali tudi štiri številke glasila. Za naslednja štiri leta so izvolili nove

NE POZABITE NAPOVEDATI DOBIČKOV IZ KAPITALA!

NOVO MESTO - Do konca februarja morajo vse fizične osebe oddati napovedi za odmero davka od kapitalističnih dobičkov. Napoved morajo izpolniti in oddati vsi, ki so v preteklem letu ustvarili dobiček s prodajo vrednostnih papirjev: delnic, obveznic, blagajniških zapisov. Iz obveznosti so izključeni tisti, ki so prodali certifikatske delnice. Sicer pa velja, da je obdavčen kapitalistični dobiček, če smo papirje prodali prej kot v treh letih po nakupu.

POSVET O DUALNEM IZOBRAŽEVANJU

KRŠKO - Danes ob 10. uri bo v prostorih hotela Sremič v krškem posvet o vlogi podjetij v sistemu poklicnega in strokovnega izobraževanja. Udeleženci bodo spoznali novosti s tega področja v prihodnjem šolskem letu, pogovarjali se bodo o poklicih, možnostih za potrditev učnih mest ter o praktičnem usposabljanju. Po končanem posvetu (predvidoma ob 11.30), ki ga pripravlja komisija za izobraževanje pri območni gospodarski zbornici Posavje, bo še informativni dan za učenje in njihove starše, ki jih zanima dualno izobraževanje.

NOVOTEKS TKANINA NA MODNEM SEJMU

LJUBLJANA - V torek se je s poslovnim dnevom začel letošnji sejem Moda - fashion, ki se bo zaključil jutri. Ta dan so številna podjetja pripravila tiskovne konference, na katerih so novinarjem predstavila svoje programe in načrte. Med drugimi se je tako predstavilo tudi novomeško podjetje Novoteks Tkanina.

STEČAJ GIP PIONIR

Za dolenjskim gigantom ostalo razdejanje

Stečajni postopek za Gradbeno industrijsko podjetje Pionir Novo mesto je eden najbolj zapletenih tovrstnih postopkov v Sloveniji

NOVO MESTO - V dveh letih in pol so imeli upniški odbor, stečajni senat in stečajna upraviteljica Joža Miklič polne roke dela, vendar pa se stečajni postopek zdaj bliža koncu. Prodati morajo še zemljišča v Stinici, Češči vasi in v Zagrebu ter počakati na sodni izid tožb proti štirim pravnim osebam. V zadnjih dneh preteklega leta so nekdanji Pionirjevi delavci dobili prvo izplačilo obresti, od uspešnosti izpodbijanih tožb pa je odvisno, ali bodo lahko dobili še kaj.

Pionir je nekdanje zaposloval čez 3.000 delavcev in imel po bilanci iz leta 1992 6 milijard tolarjev (nerevaloriziranih!) premoženja. Njegovo poslovanje je bilo zelo obsežno in raznoliko, zato je tako tudi delo v stečajnem postopku. Pionir je s svojimi gradnjami močno zaznamoval Dolenjsko, še posebej pa Novo mesto. Svoje bogastvo je gradil na zemljiščih, ki jih je kupoval tudi 15 in več let, preden se je začela gradnja. Družba je bila med največjimi in najuspešnejšimi podjetji regije in države, njeno poslovanje pa je bilo povezano z veliko drugimi podjetji v Sloveniji in na Hrvaškem. Kot nam je povedala Joža Miklič, je Pionir po arhivskih podatkih neposredno in posredno preživel 104.000 ljudi. Njegov stečaj, do katerega je prišlo 15. julija 1995, je tako poleg odpuščenih delavcev najbolj prizadel kooperante, podizvajalce, dobavitelje materiala in opreme, finančne ustanove ter kupce stanovanj.

V predpisanim roku je terjatve v stečajnem postopku prijavilo 4.000 upnikov, skupni znesek vseh terjatev je bil 10 milijard tolarjev. Med prednostnimi upniki so po zakonu nekdanji delavci, ki jih je 2.800, samo njihove terjatve do Pionirja pa znašajo 4 milijarde

večji del teh gradbišč že plačan, jih je bilo potrebno predati investitorjem v nedokončanem stanju. Preostalo premoženje Pionirja je bilo tisti čas še na 28 različnih mestih, med drugim v športni dvorani Šmihel, na Novem trgu v Novem mestu, v Sibiriji, na Madžarskem in drugod, kjer so bila gradbišča ali poslovni prostori. Pionirjeva zemljišča so bila vpisana skoraj v vseh zemljiških knjigah po Sloveniji in tudi v številnih v tujini, kar še potrjuje obsežnost dela v stečajnem postopku.

Zaradi terjatev in obveznosti je bilo na osmih sodiščih v državi in tujini odprtih preko 700 tožb. Skoraj vse premoženje (gradbišča in nepremičnine) je bilo pod hipoteko. Izredno veliko je bilo izločitvenih pravic, saj je bilo

Dolgovi so bili ogromni, zato je bilo razprodano tudi veliko imetja. Mnogi upniki so se vsem na očem samovoljno prednostno poplačali in s tem oškodovali druge upnike. Decembra 1995 je Pionir predal nepremičnine bankam in nato ustavil dela na 18 gradbiščih v 12 različnih državah. Ker je bil

Izvoz pomemben le za nas

Predsednik in sekretarka GZS v Posavju - Urejanje delovnih razmerij ne gre v prid gospodarstva

KRŠKO - Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije mag. Joško Čuk in generalna sekretarka Francka Gabron sta se preteklo sredo ves dan mudila v Posavju. Že dopoldne sta obiskala sevnški Stilles, "podjetje, ki se je pobralo, in ima specifični proizvodni program, ki je redkost tudi v Evropi," kot je Stilles po obisku opisal mag. Čuk. Kolektiv Inpleta v tej občini se je zahvalil, da mu je omogočil vpogled v podjetje, ki je eno najbolj razvitih na področju organizacijske kulture pri nas.

Popoldne sta se predstavnika GZS sestala s krškim Klubom Manager. Predsednik Čuk je krškim direktorjem prikazal trenutno stanje in nekaj kazalcev, ki vplivajo na gospodarske možnosti Slovenije. Ob tem je opozoril na bruto domači proizvod po kupni moči na prebivalstva, po katerem se Slovenija enači z manj razvitimi državami EU, kakršni sta na primer Portugalska ali Grčija. Poudaril je, da sama uvedba DDV ne povzroča inflacije, da pa bodo plaz verjetno sprožili psihološki dejavniki.

Menedžerje je še spomnil, da je izvoz za Slovenijo izrednega pomena, saj dosega izvoz blaga in storitev v BDP skoraj 60 odst., po drugi strani pa je Slovenija za Evropo in svet povsem nepomemben izvoznik. Opomnil je, da spremembe zakona o delovnih razmerjih ne gredo v prid gospodarstva, saj predvidevajo več dopusta, manj delovnih ur na teden in še naprej plačan čas za malico. Zaradi visoke stopnje odsotnosti z dela zaradi bolniške, davka na plače ter letnega dopusta in regresa so že tako visoki stroški dela (13 mark na delovno uro) še višji. Malice in plačane delovne odsotnosti močno zmanjšujejo tudi izrabo delovnega časa - v Sloveniji ga povprečno učinkovito porabimo le 73 odst.

Po Čukovem mnenju se Slovenija preveč drži delitvene miselnosti in več porabi, kot

ustvari. Razkorak med javno porabo, državnim proračunom in ustvarjenim bruto domačim proizvodom se je lani sicer zmanjšal v primerjavi z letom 1997, a že v letošnjem letu spet grozi nevarnost velikega razkoraka. Država gradi porabo na predvideni 4-odst. gospodarski rasti v tem letu, ki pa bo skoraj zagotovo manjša. Porabo bo treba naknadno zmanjšati in ustaviti nekatere projekte, kar bo povzročilo dodatne stroške. Slovensko gospodarstvo je podcenjevalo vpliv ruske krize.

MAG. ČUK Z MENEDŽERJI - Predsednik GZS je med drugim opozoril, da globalizacija znižuje cene, tako da naši izvozniki na tujih trgih dosega vsako leto nižje cene, hkrati pa so se domače cene zadnjih pet let dvigovale precej hitreje kot sta rastla tečajja marke ali dolarja. "Samo v avtomobilski industriji se cene na svetovnih trgih vsako leto znižajo za 3 odst., zato morajo cene ustrezno znižati tudi dobavitelji," je dejal Čuk. (Foto: B. D. G.)

Ta je poleg neposrednega upada prodaje povzročila tudi manjšo prodajo v drugih državah ter poleg tega še pritisk na slovenski trg z dumpinškimi cenami - na to posebej opozarjajo v živilski industriji.

B. D. G.

- Branje je za možgane to, kar je telovadba za mišice. (Stelle)
- Pred kritiko se ne moremo ne zaščititi ne ubraniti: njej navkljub moramo delati in počasi bo popustila. (Goethe)

V KRANJU PRVI PULL

KRANJ - PPC Gorenjski sejem bo letošnje sejemsko sezono začel 18. februarja, ko bodo v Kranju odprli prvi slovenski sejem časa, ribolova, turizma in prostega časa. Sejem so poimenovali PULL - prostost, uživanje, ljubiteljstvo, lov.

PROJEKT, KI DRUŽI DOLENJCE - Koordinacijski odbor projekta Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine je prejšnji ponedeljek imel o čem razpravljati. Njegovi člani, med njimi so tudi župani vseh vključenih občin, so se seznanili s prvimi uspehi projekta, ocenili dosedanje delo ter se pogovarjali, kako s projektom naprej. Nekaj napotkov jim je dal tudi Anglež Peter Nizette (prvi z desne), oblikovalec tega projekta in marketinški strokovnjak. Na fotografiji sta še mag. Marko Koščak, duša projekta, in Janko Goleš, predsednik odbora. Na levi je državni sekretar za turizem Tomaž Zajc, ki je menil, da gre za prvi tak projekt v Sloveniji, njegova prednost, tudi pri državnih sredstvih, pa je regionalnost. Zbrani župani so se odločili, da bo odbor še nekaj časa vodil projekt, vendar bo moral sčasoma uberati svojo pot, da bi si občine lahko zastavile kakega novega. (Foto: B. D. G.)

ČIGAVIH JE 400.000 KV. METROV? - V stečajnem postopku je bilo izredno naporno reševati problematiko kupcev stanovanj in počitniških hišk. Stečajna ekipa je ocenila, da za okrog 40.000 kupoprodajnih pogodb še ni opravljen prepis v zemljiški knjigi, zato je organizirala v zadnjih 4 mesecih lanskega leta preverjanje sposobnosti za vpis lastništva etažne lastnine. "Pooblastili smo tudi družbe, ki skrbijo za vpise in izbise v zemljiški knjigi. Kljub vsemu nam je ob izteku stečajnega postopka ostalo 400.000 kv. metrov zazidanih in funkcionalnih zemljišč, za katere ne poznamo lastnika. Največ teh zemljišč se nahaja v Ljubljani, Krškem, Novem mestu in v Beli krajini. Da bi se izognili bodočim lastninskim tožbam, v katerih bi morali kupci dokazovati lastništvo, se pogajamo z občinami, da bi ta zemljišča prevzele z vsemi pravicami in dolžnostmi," navaja stečajna upraviteljica Joža Miklič. (Foto: B. D. G.)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Če je dim, je tudi ogenj

Čeprav so bile nekaj časa nekako odrinjene na stranski tir, so za tokratni porast slovenskega borznega indeksa preko 1.900 točk krive predvsem delnice obeh farmacevtskih podjetij. V začetku tedna so govorice o nakupnih aktivnostih Plive porinile tečaj delnic Leka do 48.000 tolarjev. Kljub zanikanju govoric je bilo zanimanje kupcev, ki se držijo načela "Kjer je dim, je tudi ogenj", veliko, zato tudi prodaja nekaj tisoč delnic ene od borznih hiš ni uspela prebiti meje pri 43.000 tolarjih. V drugi polovici tedna se je zanimanje preusmerilo k delnicam Krke. Podražile so se za dobrih 4,6 odst. in dosegle dolgo čakano ceno 30.000 tolarjev. In kot da lastniki delnic ne bi hoteli zamuditi ugodnega trenutka za prodajo, so začela naročila kar deževati, tako da je v petek od skupnega prometa vseh borznih trgov, ki je dosegel 1,3 milijarde tolarjev, kar 516 milijonov odpadlo na Krko.

Večina ostalih delnic vključno s tistimi na prostem trgu je trenutno potisnjeno v ozadje. Pretirano živahnega trgovanja ni pričakovati niti z novouvrženimi delnicami na prosti trg. Nanje je nam-

reč Ljubljanska borza po opravljeni sanaciji sprejela redne in prednostne delnice Zdravilišča Rogaška. Na borzo je pohitela tudi Arkada 3, čeprav večji del njenega portfelja predstavljajo certifikati. Knjigovodska vrednost delnic brez lastninskih certifikatov znaša borih 554 tolarjev, zato bo temu primerna tudi borzna cena.

Mnogi delničarji se v teh dneh sprašujejo, zakaj jih v nabiralniških čakajo obvestila borznih hiš in Klirinško depotne družbe. KDD namreč v teh dneh pošilja izpise stanja na računih vrednostnih papirjev, ki bodo imetnikom služili predvsem za vodenje lastne evidence, saj je na njih izpisano, katere in koliko vrednostnih papirjev imajo v lasti. Obvestila o vseh poslih v preteklem letu pa so po zakonu komitentom dolžne pošiljati tudi borznoposredniške hiše. Njihov izpis je predvsem dobrodošla pomoč pri sestavljanju kapitalističnih dobičkov, ki smo jo dolžni oddati do konca februarja.

MARIJKA ČIČ
Dolenjska borznoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

Joža Miklič

BREDA DUŠIČ GORNJK

Svečnična trgategv v snežni plohi

Prusovi s Krmačine so prvi belokranjski vinogradniki, ki so imeli trgategv februarja

VIDOŠIČI - Lanskega januarja se je v Beli krajini zgodilo prvič, da so vinogradniki še po novem letu trgli grozdje. Med tistimi, ki so zadnje januarske dni pobirali pridelek letnika 97, sta bila tudi Jože in Anica Prus s Krmačine pri Metliki. Da je vinogradnikom uspelo toliko časa obdržati grozdje na trtah, ne preseneča, saj je bil vinski letnik 97 res izjemen. Najbrž pa nihče ni pričakoval, da bosta Prusova letos porušila lanskoletni rekord.

V Prusovem vinogradu v Vidošičih je bilo, kljub temu da je bil že ali pa šele 2. februar, da je bilo na termometru nekaj stopinj pod ničlo ter je kar precej snežilo, živahno kot le kaj. Anica, Jože in devet njunih znancev je namreč pobiralo pridelek z 800 trt sovinjona. Prusova sta se odločila, da bosta že prvi pridelek v pred tremi leti zasajenem vinogradu pustila na trtah, čim dlje bo mogoče. Čeprav sta ga z mrežami dobro zaščitila pred pticami, ni bilo povsem varno pred kunami in lisicami, ki so se prihajale sladkat v njihov vinograd iz bližnjega gozda. Kljub temu je ostalo še toliko grozdja, da so stisnili 160 litrov mošta. Vino jagodnega izbora, ki ga bodo donegovali iz njega, bodo Prusovi poimenovali svečenično vino.

Vendar pa to ni bila zadnja trgategv letnika 98 pri Prusovih. V vinogradu v Repici pri Krmačini imajo na 500 trtah laški rizling, ki ga nameravajo pobirati na valentinovo, 14. februarja. Tako bodo postali v zgodovini belokranjskega vinogradništva prvi, ki so imeli kar dve trgategvi v februarju. Sicer pa Prusovim, ki so imeli sedem predikatnih vin letnika 97, prav toliko pa se jim jih obeta tudi v letniku 98, to ne bo prvo valentinovo vino. Lani so namreč na va-

lentinovo stiskali rumeni muškati, ki so ga potrgali na miklavževo in ga več kot dva meseca sušili na slami na skednju. Za kako dobro slamnato vino - kot ga tudi imenujejo - gre, pa pove že to, da je na nedavnem ocenjevanju v Drašičih dobilo oceno 19,40. Zato so se odločili, da ga bodo polnili v stekleničke, ki držijo poltretji deciliter.

M. BEZEK-JAKŠE

FEBRUARSKA TRGATEV - Anica in Jože Prus s Krmačine pri Metliki sta prva belokranjska vinogradnika, ki sta zadnji pridelek iz vinogradov pospravila šele v februarju.

DOBRA VINA SO SE UVELJAVILA - Društvo vinogradnikov Suhe krajine je v soboto v prostorih lovske dvorane v Žužemerku razglasilo rezultate 5. ocenjevanja suhokranjskih vin. Vinogradniki z Lisca, Stare gore, Gradenške gore, Soteške gore, Sadijskih talov, Žužemberka, Hriba, Boršta in Kriške gore so v oceno prinesli 57 vzorcev vin, med njimi največ belih. Najboljši vinogradnik Jože Gliha je pridelal vino sorte scheurebe z oceno 16,84 točke, imel pa je tudi najboljši cvček z oceno 15,20 točke. Janez Grčar je imel najboljši kerner z oceno 16,20 točke, Janez Košček pa najboljši dolensko belo z oceno 16,07. Med pridelovalci, ki so dosegli prva mesta, so še bili Ludvik Legan, Peter Lavrič, Anton Konte, Slavko Gliha in Karel Florjančič. Po besedah predsednika društva Petra Lavriča je bilo glede na slabši letnik razmeroma malo vzorcev izločenih, kar je viden znak napredka. V prihodnje bi bilo potrebno dati večji poudarek zlasti rdečim vinom, je poudaril Lavrič, ki je v lepi brošuri zbral in uredil podatke z dosedanjim ocenjevanjem. Vinogradniki so skupaj z Društvom kmečkih žena prijetno povselihi, zapeli in zaplesali, zabaval pa jih je ansambel Nasmeh. (Foto: S. Mirtič)

USPEŠNO KONČAN TEČAJ

TREBNJE - Uspešno gospodarjenje na kmetijah postaja vse pomembnejše, pa tudi spremembe zakonodaje zahtevajo znanje. Na tečaju za uspešnejše gospodarjenje na kmetijah, ki ga je organizirala Kmetijska svetovalna služba Trebnje, je sodelovalo 28 kmetovalcev (predvsem mlajših) iz trebanjske občine, ki so na tridnevnem tečaju obnovili in pridobili nova znanja s področja kalkulacij, izdelave poslovnih načrtov, kreditov, gospodarne izbire kmetijskih strojev in zakona o davku na dodano vrednost ter trošarinah. Predavatelji so bili svetovalci specialisti Kmetijske svetovalne službe. Kmetovalci so bili s tečajem zadovoljni, o čemer pričajo želje po nadaljnjem tovrstnem izobraževanju. T. Z.

Kmetijska šola vabi po znanje v svoje programe

Informativna dneva

NOVO MESTO - Jutri in v soboto bosta na Srednji kmetijski šoli Grm Novo mesto informativna dneva. Sotarjem in njihovim staršem bodo programe šole predstavili jutri ob 9. in 15. uri ter v soboto ob 9. uri. Trenutno na šoli izobražujejo za dvoipolletni program pomočnika kmetovalca, triletni program za poklic kmetovalca in vrtnarja, štiriletni program kmetijskega in vrtnarskega tehnika, program kmetijsko-podjetniške dejavnosti po sistemu 3+2 in program biotehniške gimnazije. Slednja je namenjena mladim, ki nameravajo študirati na univerzi.

Šola se prilagaja potrebam slovenskega kmetijstva, zato dijaki poleg splošnih pridobivajo tudi mnoga praktična znanja o priraji mleka, vzreji mlade živine, poljedeljski in vrtnarski pridelavi, sadjarstvu, vinogradništvu, gozdarstvu, konjereji, cvetličarstvu in čebelarstvu. Dijake pripravljajo za podjetništvo, zato jih učijo predelati in prodajati. Na šoli so organizirane številne dopolnilne dejavnosti, opravljajo poskuse s področja kmetijstva in pridobivajo znanje s področja kmečkega turizma ter varovanja naravne in kulturne dediščine.

Šola Grm omogoča tudi pridobivanje dodatnih znanj (vzreja in dresura konj, cvetličarstvo in aranžerstvo), za katera izdaja potrdila. Program kmetijsko-podjetniške dejavnosti je namenjen dijakom, ki so zaključili triletno programo, da pridobijo dodatna podjetniška znanja. V. H.

Inž. M. L.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Vpliv sorte na kakovost vina

(Nadaljevanje)

V Alzaciji, na francoski strani, kjer je čez 12.000 ha vinogradov, smejo saditi samo naslednje sorte: renski rizling, zeleni silvanec, sivi pinot, beli pinot, alzatski muškati, traminec in modri pinot. Lažje je zastaviti prodajno strategijo vinorodne dežele, če ima 7 sort, kot pa približno 30 sort, ki jih na trgu ponujajo iz 21.000 ha vinogradov Slovenije. Alzacija je pred leti izdala v več jezikih drobno žepno knjižico na 15 straneh, kjer so opisane značilnosti vseh njihovih sortnih vin in iz katere lahko turist v pol ure izve dovolj o vinski ponudbi. Že za opis vin vinorodne dežele Posavje bi bila predstavitev vin dosti obsežnejša in manj pregledna.

V Sloveniji znamo pridelati grozdje in dobro vino, ne znamo pa ga prodati po ceni, primerni za kakovost. Vinorodna dežela Posavje, kamor spadata tudi vinorodna okoliša Dolenjska in Bela krajina, je v Sloveniji bistveno slabše uveljavljena kot vinorodni deželi Primorje in Podravje. Zato je zelo pomembno zastaviti tudi ustrezno dolgoročno tržno strategijo, ki bo enotna in razpoznavna za vinorodno deželo. Zelo dvomim, da se bomo zedinili na ravni vinorodne dežele Posavje. Mogoče bo pa bolj učinkovito, ko bi si vinorodni okoliši izdelali vsak svoj pristop.

Ne predlagam, da se drastično skrči število sortnih vin, da bi se osredotočili na ožjo vinsko

ponudbo in jo propagirali. Trg in gospodarski račun bosta gotovo v nekaj letih zožila ponudbo vin. Obdržala se bodo le vina tistih vinogradnikov, ki bodo zmogli vzdrževati stalno kakovost in bodo znali ohraniti svoj krog odjemalcev. Ni varno širiti vinsko izbire oziroma saditi pri obnavah vinogradov vse sorte, ki so po zakonodaji dovoljene. "Prava sorta na pravo mesto!" je načelo, ki že dolgo velja in jamči uspeh. Posaditi visokokakovostno sorto na slabšo lego je polomija oziroma zgrešena investicija.

Menim, da bi morali v Beli krajini posvetiti največ pozornosti rdečim sortam za metliško črtno, na Dolenjskem sortam za cvček. To sta sicer vini za vsakdanjo rabo, toda z ustreznim kakovostjo se bosta lahko držali v solidnem cenovnem razredu. Da bi pa ti dve tradicionalni poznani vini zavarovali pred nevarnostmi in jima zagotovili konkurenčnost, ju je potrebno čimprej zaščititi po zakonu o vinu. Ti postopki tečejo prepočasno, krivdo si lahko enakovredno delimo z ministrstvom za kmetijstvo. Stvar še ni izgubljena; čimprej se bo vedelo za predpisano kakovost grozdja, za vinorodna zemljišča, na katerih se sme pridelovati grozdje za imenovano vino, za predpisane tehnološke postopke predelave grozdja idr., tem prej se bosta ti dve vini uveljavili na trgu. Pri sedanji veliki razliki v kakovosti, predvsem med cvčki, ki so na trgu, ne bodo kupci dolgo zaupali vanje in bo lahko iz tega potegnili "dobiček" neko drugo konkurenčno vino. dr. JULIJ NEMANIČ

KAJ NAM MOREJO

Z republiškim odlokom je gnojenje kmetijskih površin z gnojnicami ali gnojivom v zimskem času prepovedano. Zato je smrad po gnojevki, ki se je že decembra širil po okolici Kočevja in je januarja dosegel tudi sam center mesta, nekatere v Kočevju vzpodbudil, da so vodilne v M-KG Kočevje poburili, ali vedo za ta odlok. Odgovora niso dobili, obrazna mimika tistih, ki bi ga morali dati, pa je jasno govorila, da vedo! Je pa M-KG morda prav zaradi tega, da bi spravil v dobro voljo zaradi smradu nejevoljne prebivalce kočevske občine, zgledno uredil smučišče v Dolgi vasi.

OB UVOZU FIŽOLA IZ ČILA

Obetavna stanko in filip

Novi slovenski sorti fižola zaustavili nazadovanje?

Pred drugo svetovno vojno je Slovenija pridelala ob povprečni letini približno 550 vagonov fižola in ga od tega polovico, tja do 300 vagonov, izvozila v druge dežele. Tako piše inž. Janez Zaplotnik v knjigi Naš fižol (založba Kmečka knjiga 1952), eden prvih strokovnjakov, ki si je vsestransko prizadeval, da bi bilo pridelovanje te navidez neugledne, v resnici pa zelo koristne poljščine za človeka in njivo, kar se da sodobno in donosno. Žal je šlo s fižolom dolga desetletja samo navzdol in posledica tega je, da je v naših trgovinah zdaj naprodaj fižol nam domače sorte gradičane, reci in piši, iz Čila (uvoznik Živila Kranj, drobnoprodajna cena 249 tolarjev za kilogram).

Na tem mestu zdaj ne bi modrovali o tem, zakaj se je to zgodilo in zakaj se pridelovanje našim kmetom več ne izplača, raje bi opozorili na eno izmed možnosti za tržno uspešnejše pridelovanje fižola pri nas, na uvedbo dveh obetavnih novih slovenskih sort nizkega fižola, na sorti stanko in filip, ki ju je vzgojila firma Oswald iz Nove Gorice in ki sta bili nedavno vpisani v slovensko sortno listo.

Stanko in Filip sta rezultat desetletnega selekcijskega dela dveh žlahmiteljev, mag. Marije in dr. Jožeta Osvalda, ki sta si zadala visoke selekcijske cilje: vzgojiti sorte, ki bi se odlikovale po zgodnosti, večji rodnosti in odpornosti proti fižolovim boleznim. Prepričana sta, in poskusi potrjujejo, da jima je to uspelo, ne nazadnje zato, ker sta pri križanju uporabila dobre avtohtone goriške (tip topolovec) in italijanske sorte.

Opis v reviji Moj mali svet pravi, da je sorta stanko primerna za uporabo zrnja v voščeni in polni zrelosti. Je srednje do

bujno rastoča sorta s srednje velikimi pisanimi stroki, srednje debelimi temnovijoličasto pisanimi zrnji, in kar je tudi pomembno, ta sorta je 7 do 10 dni zgodnejša od sedaj razširjenih sort - ribničana in zorina. Podobne lastnosti ima tudi druga nova slovenska sorta filip.

M. LEGAN

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Pust od debelega četrta

Pust je pomenil nekoč začetek novega leta. Kmet je za pusta počastil dobro letino z bogato obloženo mizo. Tudi danes mora biti pust mastnih ust, kot pravi stari rek, saj se lahko veseljači od debelega četrta do pepelnice srede. Od časa različnih poganjskih običajev in obredij se je pri nas ohranilo veliko mask, ki izvirajo iz sredozemskega, panonskega in alpskega sveta. Najstarejše so živalske maske, njihovo razvojno nadaljevanje pa so pri nas kostanjeviški šelmarji, dobropoljske mačkare, bohinjski otepavci, cerkljanski laufarji, brkinski škornjari, bohinjski otepavci, kobariški sovorniki, porabski fašeki, istrski zvončarji in ptujski kurenti.

Ze od nekdaj so ljudje v tem času pojedli največ mastnih jedi. Bistven del pustne pojedine so še vedno svinjina, špehova, ocirkovka, flancati in krofi ter številne druge kulinarne specialitete. Za Dolenjsko je značilna špehova, za Gorenjsko svinjska glava in klobase, za Prekmurje ocirkovka pogača in druge še pečen kozliček, kislja juha iz nog in glave jagenjčka, ješprenj s svinjskimi parkelci itd. Vse dobrote se smejo jesti le do pustnega torka, ker se na pepelnico sredo prične štiridesetdnevni

post, ki pa ga danes skoraj nihče več ne upošteva.

Nekoč so in tudi še danes ugledne gostilne prirejajo na ta dan slankove pojedine. Zanje pripravijo v sol konzervirano mastno ribo - sled, imenovano slank. Sledove ikre, pražene v surovem maslu ali pečene v pečici, so prav tako priljubljene kakor meso. Ločimo dve vrsti sledov: atlantskega in pacifiškega. Obe vrsti sta različno mastni, kar je odvisno od letnega časa.

Za MARINIRANE PEČENE SLEDI potrebujemo za štiri obroke 4 očičene sledi po 370 g, sol, poper, 2 razžvrkljani jajci, 180 g kruhovih drobtin, 60 g surovega ribe v 6 dl olja. Za pripravo marinade vzamemo pol litra blagega kisa, 100 g sladkorja, 2 žlici pimentovih jagod, 3 lovorove liste, na tanke rezine narezano čebulo, nekaj vejic kopra ali peteršilja. Vse sestavine za marinado dobro prevremo in pustimo, da se ohladi. Očiščene ribe začimimo, jih preganemo in vtaknemo rep skozi ustno odprtino. Povaljamo jih v jajcu in drobtinah ter 5 minut pečemo, da porjavijo. Nato jih prelijemo z marinado, pokrijemo in pustimo tri ure v hladilniku. Ponudimo jih s krompirjevo solato.

TRAKTOR LETA SPET ZETOR

SLOVENJ GRADEC - V anketi, ki jo je že petič priredila strokovna kmetijska revija Kmetovalec, je bil za slovenski traktor leta spet izbran traktor brnske tovarne, tokrat zetor 7341. Tudi drugi tipi te češke tovarne so bili lani med najbolje prodajanimi traktorji v naši državi, saj je vsak četrti na novo registrirani prišel prav od tam. Presenetljivo je, da so vzhodnoevropski traktorji našim kmetom najbolj dostopni, predvsem seveda zaradi sprejemljive cene. Zahodnoevropski so sicer tehnično boljši, a tudi mnogo dražji. Od zahodnjakov ta čas kupujemo v večjem številu le še traktorje italijanskega podjetja Same, ki edina preseže 10-odstotni delež na slovenskem trgu.

Z NOVOMESKE TRZNICE

V petek pred prazniki je bila novomeška tržnica po dolgem času spet dobro obiskana. Branjeve pa so ponujale: korenje, kolerabo in črno redkev po 200 do 250 tolarjev kilogram, fižol po 450 do 500, česen po 500, čebulo po 200, šalotko po 400, kisljo repo po 150, kisljo zelje po 200, krompir po 80, korenino peteršilja po 50, motovilec po 2.000, radič po 380, regrat po 1.500, ajdovo moko po 400, orehe po 800 do 1.000, lešnike po 1.300, suhe fige po 640, rozine po 460, suhe marelice po 1.000, jaja po 25, med po 800 do 900 kozarec, propolis po 300 stekleničko, jabolčni kis po 200 liter in pol, zavitek domačega čaja po 200, slivovko po 950 liter, sadjevec po 700, viljamovko po 1.500, jabolka po 60 do 90 kilogram in hruške po 130 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 52 do 3 mesece starih prašičev, 38, starih 3 do 5 mesecev, in 12 starejših. Prvih so prodali 38 po 320 do 330, drugih 15 po 270 do 290, tretjih pa 4 po 210 do 220 tolarjev kilogram.

kmetijski nasveti

Novi "čudežni" herbicidi

Zavoljo svoje nenavadnosti, da ne rečemo čudežnosti, so zadnja leta začeli svet osvajati sulfonilsečni herbicidi. Da lahko nekaj gramov neke snovi zatreti plevela na hektar veliki njivi, prizanese pa kulturni rastlini in je povrh tega še manj škodljiva za naravo, to res že meji na čudež, vsaj po tistem, kar je doslej poznala agronomska stroka. Veliki kemični koncerni oz. multinacionalke, kot so Novartis, Hoechst, Du Pont idr., so jih že sposobne izdelati za vsakdanjo, komercialno rabo, še več: na voljo so že tudi v naših trgovinah s kmetijskim reprodukcijskim blagom, resda po precej visokih cenah.

V Sloveniji so zdaj registrirani naslednji sulfonilsečni herbicidi: dicuran forte 80-WP, granstar 75-DF, grodyd plus, harmony 75-DF, motivell, ring 80 WG, satis 18-WP, tarot 25 DF in tell 75 WG. Ker gre pri večini za zelo majhno porabo (z izjemo dicurana forteja 80-WP), pa tudi iz drugih vzrokov, se smejo ti pripravki uporabljati le izjemno natančno po strokovnih navodilih, zapisanih na embalaži. Poglejmo primer švicarskega tovrstnega herbicida, po imenu harmony 75-DF, ki ga pri nas že uporabljajo od leta 1993 v boju proti plevelom v daleč najbolj razširjeni slovenski poljščini - koruzi. Navodila so povzeta po najnovejši knjigi dr. Marte Ciraj, ki smo jo že predstavili v našem listu.

Harmony je trgovsko ime snovi z neprimerno bolj zapletenim kemičnim imenom, ki je zmožna zatreti rast celi vrsti trdovratnih širokolistnih plevelnih rastlin, kot so osat, metlika, dresen, tolišček, kamelice, kislja, ščir, gorjušica, ogrščica idr. Že v izjemno majhnih odmerkih. Za hektar posevka koruze zadošča že 10 do 15 gramov, za boljše oprijemanje in delovanje pa mu je treba dodati še pinovit, belo olje ali mapin. Je tako močan herbicid, da ga smemo na isti njivi uporabiti le enkrat na leto. Skropimo le po vzniku, ko imajo pleveli vsaj po dva lističa, čas škropljenja pa naj bo izbran tako, da vsaj nekaj ur po nanosu ne bo deževalo. Pri škropljenju po vsej površini hektarske njive je potrebno uporabiti 200 do 300 l vode, temperatura zraka v času uporabe pa ne sme presegati 25° C. Navodilo še posebej poudarja, da harmony ne sme priti v stik s podtalnico ali kako rastlino, ki ji ni namenjen.

Slovenstvo na plovbi v prihodnost

Na razborskem kulturnem večeru sta prof. dr. Janko Prunk in prof. Alojz Rebula govorila o slovenstvu včeraj, danes in jutri - Slikarska razstava in nastop zbora

RAZBOR POD LISCO - Prostorna župnijska cerkev sv. Janeza Krstnika na Razborju je bila v soboto, 6. februarja, zvečer nabito polna, pod neogotske oboke pa ljudi tokrat ni zvalila potreba po molitvi, ampak kultura. Kulturno dejavni in prizadevni župnik Karel Gržan je v počastitev slovenskega kulturnega praznika pripravil še enega od razborskih kulturnih večerov, ki pritegujejo tako domačine kot druge obiskovalce.

V goste je tokrat povabil vidna slovenska razumnika, zgodovinarja prof. dr. Janka Prunka, sicer domačina, rojenega v bližnji Loki pri Zidanem mostu, in pisatelja prof. Alojza Rebulu iz Trsta, ki je z znanstvi s temi kraji povezan. V cerkvi in v sosednji mladinski sobi je svobodna likovna umetnica in pesnica Marta Jakopič Kunaver iz Ljubljane razstavila svoje slike z religiozno vsebino in zasnovane kot vitraži, za prijetno vzdušje pa je poskrbel še mešani pevski zbor Primož Trubar iz Loke, ki se je tokrat prvič predstavil pod vodstvom nove zborovodkinje Marjetke Kozmus.

Prof. dr. Janko Prunk in prof. Alojz Rebula na kulturnem večeru na Razborju.

Osrednja tema večera je bilo razmišljanje obeh profesorjev o slovenstvu včeraj, danes in jutri. Prof. Prunk je podal kratek zgodovinski oris razvoja slovenstva, ki identiteto gradi kot ostali evropski narodi na svojem ozemlju, kulturi, znanosti in gospodarstvu ter v najnovejšem času

tudi na lastni državi. Slovenstvo se je v svoji 1300-letni zgodovini razvijalo skozi več pomembnih etap, od vstopa v zahodnoevropski kulturni krog s pokristjanjem do državne osamosvojitve. Izkazalo je potrebno trdost in odpornost, zato bo tudi sedanjost krizna točka krhanja narodne zavesti in vstop v Evropsko unijo z naslednjo na svojo zemljo in duhovnost, iz katere se je in se napaja, obstalo med večimi evropskimi narodi.

Prof. Rebula je svoje videnje slovenstva podal s pesniško prispodobo, v kateri je nosilce naše

narodne istovetnosti primerjal s plovili, s katerimi se podajamo v ocean tretjega tisočletja proti obalam četrtega. Ob tem, kar na plovbi v prihodnost ogroža vse narode tega sveta, od nevarnosti atomskega uničenja, globalnega onesnaževanja okolja, uničevanja naravnih virov in silovitega naraščanja svetovnega prebivalstva, se mora slovenstvo zanesti na svoja poglavitna plovila: biološko, državno, gospodarsko, kulturno in duhovno. Prof. Rebula je ob pregledu čvrstosti posameznih plovil ugotavljal kritične točke slovenstva, ki so tako v demografskem nazadovanju, šibki demokraciji, notranji razklanosti, pomanjkljivi nacionalni vzgoji ter uveljavljanju negativnega odnosa do življenja in človekove presežnosti.

M. MARKELJ

Konji, krajina, tihožitja

Prva samostojna razstava ljubiteljske slikarke Tatjane Fabjančič Pavlič iz Loke pri Šentjerneju

NOVO MESTO - V restavraciji Splošne bolnišnice Novo mesto je od prejšnjega tedna odprta razstava oljnih slik ljubiteljske slikarke Tatjane Fabjančič Pavlič. Gre za prvo samostojno javno predstavitev mlade likovnice, ki jo je odkrila organizatorka razstav in direktorica Arhitektona Marta Račević, razstavo pa ji je v počas-

Tatjana Fabjančič Pavlič ob sliki s konji, ki so njen priljubljeni slikarski motiv.

titev kulturnega praznika omogočila novomeška splošna bolnišnica.

Tatjana Fabjančič Pavlič je po poklicu inženirka radiologije. Dela v zdravstvenem domu v Krškem, živi pa v Loki pri Šentjerneju, od koder je tudi doma. S slikanjem se ukvarja že nekaj let. Za čopič in oljne barve je prišla bolj po naključju, čeprav jo je v že osnovni šoli, ki jo je obiskovala v Šentjerneju, privlačila likovna ustvarjalnost. "Za slikanje me je pravzaprav navdušil mož. Nabavil si je barve, poskusila sem tudi jaz in kar dobro mi je šlo od rok. Ostala sem pri slikanju, mož pa ga je opustil," je v kratkem

ORAČEVI RAZSTAVI

NOVO MESTO - Dela diplomirane slikarke Janka Orača so v teh dneh in do konca februarja na ogled kar v dveh razstaviščih. V petek, 5. februarja, so odprli didaktično razstavo njegovih grafik v prostorih Šolskega centra, v torek, 9. februarja, pa so odprli razstavo Oračevih likovnih del še v prostorih Upravne enote v avli 2. nadstropja poslovne stavbe.

POČASTILI PRAZNIK

ŠENTRUPERT - Šola dr. Pavla Lunačka je v počastitev kulturnega praznika pripravila v nedeljo, 7. februarja, zelo dobro obiskano prireditev, na kateri so se spomnili najvažnejših Prešernovih pesmi. Osrednji del je bil vzemal koncert Pevskega zbora vinogradnikov Šentrupert pod vodstvom Venčeslava Zadravca, ki se je prvič širše predstavil z venčkom narodnih in domovinskih pesmi, kot solista pa sta nastopila pianistka mag. Damjana Zupan in baritonist Venčeslav Zadravec. Praznično vzdušje se je nadaljevalo v Kulturnem domu, kjer so mladi po dolgem premoru zaigrali Linhartovo Županovo Micko pod vodstvom slavistk Zvonke Krištof in Gabrijele Šturm. (J. Z.)

razgovoru povedala slikarka in dodala, da je popolna samorastnica. Še najraje slika v realističnem slogu, za motive pa si najpogosteje izbira konje, krajino in tihožitja. Slike s temi motivi je tudi izbrala za novomeško razstavo, ki so jo odprli v torek, 2. februarja, zvečer. Na otvoritvi je o avtorici in njenem delu govoril Jožef Matijević, s pesmijo je prireditev pospremil mešani pevski zbor Vlaste Tavčar iz Šentjerneja, razstavo pa je odprla direktorica splošne bolnišnice Mira Retelj.

MiM

Ko so otroke poročali še starši

"Kam iz zadrege" je nova komedije otoških igralcev, ki so jo v soboto premierno uprizorili na domačem odru - Režiser Franc Ivnik - Pomlajena zasedba - V soboto v Šentjerneju

OTOČEC - "Ljudje danes potrebujejo smeh, zato smo se odločili za komedijo Franca Streicherja z naslovom Kam iz zadrege v prevodu Cirila Kosmača. Igra se dogaja v času med obema svetovnima vojnama na podeželju, ko so zakonske zveze svojih otrok sklepali še starši, zato v njej prevladujejo komične situacije in dialogi," je povedal režiser Franc Ivnik, že preko 20 let član dramske skupine KD Otočec, ki združuje še moški pevski zbor in knjižnico, predseduje pa mu Jernej Stigar.

V otoški fari ima amatersko gledališče že tradicijo, predvsem zadnja leta pa so igralci še posebej zagnani. Dramska skupina vsako pomlad pripravi novo igr, "saj želimo oplemeniti kulturno življenje v naši krajevni skupnosti in širši okolici. Ljudje pa so se tudi že navadili in nas radi pridejo gledat," je povedal Stigar, sicer po

Jernej Stigar in Franc Ivnik

poklicu ekonomist, kulturnik pa že vrsto let. Tudi v soboto na premieri komedije Kam iz zadrege, ki so jo pripravili ob slovenskem kulturnem prazniku, je bila dvorana domačega kulturnega doma

USTVARJALNO MED POČITNICAMI

NOVO MESTO - V Dolenjskem muzeju so za počitniške dni pripravili likovne delavnice, v katerih bodo udeleženci v ponedeljek in torek, 15. in 16. februarja, izdelovali pustne maske, v sredo bodo zlagali muzejsko sestavljanke Glavni trg, v četrtek in petek pa bodo oblikovali razglednice z muzejsko tematiko. Likovne delavnice bodo potekale vse dneve od 10. do 12. ure dopoldan.

15. TOPLIŠKI KNJIŽNI SEJEM - V jedilnici osnovne šole v Dolenjskih Toplicah sta šola in knjigarna Mladinske knjige iz Novega mesta v dneh od 4. do 9. februarja pripravili že 15. topliški knjižni sejem, na katerem so šolarjem in ostalim krajanom predstavili izbor iz slovenske letne knjižne produkcije ter cederome, plošče, kasete in tudi nekatere igrice. Obiskovalci seja so lahko razstavljeno blago tudi kupili. V petek, 5. februarja, dopoldne sta bila gosta sejma pisatelj Damijan Šinigoj in pesnik Samo Dražumerič (na sliki z leve proti desni), zadnji dan sejma pa je bil gost likovnik Marjan Maznik iz Novega mesta. (Foto: M. Markelj)

LJUBITELJSKA PESNIŠKA BESEDA - Območna zveza društev upokojencev Novo mesto je v Gostišču Rog v Dolenjskih Toplicah pripravila že 3. srečanje ljubiteljskih pesnikov in pisateljev upokojencev, na katerem se je s svojimi deli predstavilo 14 ljubiteljev rime besede: Anica Gorenc, Gustav Cvelbar, Alojz Andrejčič, Tone Virant, Jože Bračička, Kristina Povše, Marija Tomažin, Jože Grgovič, Nežka Jordan, Rezka Jakš, Minka Pečavar, Slavka Janežič, Miha Rukše in Jure Murn. Na dobro obiskanem srečanju so za uvod in konec zapele pevke žužemberškega kvarteta, vmes so učenci topliške šole zaigrali na instrumente, pesnik Ivan Perhaj, pobudnik upokojenskih literarnih srečanj, pa je predstavljal nastopajoče. Udeležence so pozdravili predsednik topliškega upokojenskega društva Jože Bučar, pesnik Ivan Zoran, predsednik organizatorja Mijo Kurpes, topliški župan Franc Vovk in direktor invalidskega podjetja Iris Jože Zupanc, ki je za to priložnost natisnilo knjižico Pesmi, ki ljubijo življenje. (Foto: M. Markelj)

Od pesnika do vinogradnika

V Knjižnici Mirana Jarca so predstavili Srečavanja, knjigo pogovorov Jožeta Zupana z znanimi osebnostmi

NOVO MESTO - Četrtek večer 4. februarja v Knjižnici Mirana Jarca je pritegnil nekaj več obiskovalcev, kot jih običajno pride na takajšnje tedenske predstavitve knjižnih novosti. Tudi v Novem mestu poznani kulturni delavci in šolniki iz Šentrupertu Jože Zupan je namreč predstavil svojo knjigo Srečavanja, ki je izšla lani ob njegovi šestdesetletnici pri založbi Karantanija. Predstavitev, ki jo je vodila knjižničarka Slavka Kristan, sta se udeležila še založnik David Tasič in akademska slikarka Melita Vovk, ki je Zupanove zapise v knjigi ilustrirala s portretnimi risbami. Za glasbene predaje je poskrbel kitarist Peter Jenič.

Slavka Kristan je v začetku obširno in temeljito predstavila življenjsko pot in delo gosta večera, nato pa je Jože Zupan sam z uglaseno besedo popeljal poslušalce skozi svojo knjigo in ob 24 razstavljenih portretih jedrnatost ter s kakšno anekdotično podrobnostjo osvetlil osebnosti, o katerih v svojih Srečavanjih piše. Kot ravnatelj

Šentruperske osnovne šole, urednik, ljubitelj umetnosti, kulturni organizator in dolgoletni sodelavec v vodstvu Bralne značke se je srečal s številnimi osebnostmi, znanimi in pomembnimi v širšem slovenskem ali v ožjem lokalnem okolju. S prenekanterim je opravil tudi pogovor za revijo Rast, Šolske razglede ali kak drug javni medij. V knjigi je zbral 27 pogovorov in ustvaril mozaik osebnosti, ki je zanimiv in pester tako generacijsko kot poklicno, saj so njegovi intervjujanci iz starejših, med njimi nekateri že pokojni, in iz mlajših generacij, področja, na katerih so ali še delujejo Zupanovi junaki, pa segajo od igralstva, šolstva in likovne umetnosti do računalništva, družbenih dejavnosti in vinogradništva. Omenimo le nekaj najbolj znanih imen: igralka Milena Zupančič, slikar France Slahta, pesniki Ivan Minatti, Tone Pavček in Severin Šali ter pisatelj Anton Ingolič. Spremenlo besedo je knjigi napisal dr. Igor Saksida.

M. MARKELJ

PORTRETI V BESEDI IN RISBI - S predstavitve Zupanovih Srečavanj v Knjižnici Mirana Jarca. Na sliki (od leve proti desni): voditeljica pogovora Slavka Kristan, slikarka Melita Vovk, založnik David Tasič in avtor knjige Jože Zupan.

NAGRADA PETERLINU

LJUBLJANA - Na 5. natečaju za Fotografijo leta 1999, ki ga je razpisala revija za kulturo Emzin, je fotograf Borut Peterlin iz Straže pri Novem mestu ponovno dosegel lep uspeh. Komisija, ki je izbirala med deli 173 fotografov, mu je prisodila drugo nagrado za avtorsko fotografijo. Prvo nagrado je prejel Aleksandra Vajd iz Maribora, medtem ko je nagrado za reportažno fotografijo prejel Jure Eržen iz Ljubljane. Peterlin je tako že drugi dobitnik ene od Emzinovih nagrad; leta 1998 jo je prejel za reportažno fotografijo.

L. MURN

Bivajoče barvne gmote

V galeriji Posavskega muzeja v Brežicah so odprli pregledno slikarsko razstavo Almere Bremec

BREŽICE - V galeriji Posavskega muzeja so v počastitev slovenskega kulturnega praznika v četrtek, 4. februarja, zvečer odprli pregledno razstavo akademске grafičarke Almere Bremec. Avtorico in njena dela je predstavila umetnostna kritičarka Nelida Nemec, dobra poznavalka ustvarjalnega opusa umetnice, razstavo pa je odprla slavnostna govorica na prireditvi Anica Hribar, vodja oddelka za družbene dejavnosti brežiške občine.

Almira Bremec je doma iz Postojne, visoko likovno izobrazbo pa si je pridobila na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je leta 1983 končala študij na oddelku grafike pri prof. Zvestu

Apoloniju in prof. Tomažu Brejcu. Za seboj ima že dvajset samostojnih razstav in številne skupinske ter udeležbo na več pomembnih slikarskih kolonijah. Ukvarja se tudi s knjižno opremo. V Posavskem muzeju razstavlja ciklo risb in slik, ki so nastajali od leta 1986 naprej in se medsebojno nadgrajujejo. Kot pravi umetnostna zgodovinarica Oži Lorber, je v zgodnejših ciklih Bremecve osrednjemu gibalno likovno pripovedi človek, v naslednjih pa se ustvarjalnik na razvojna pot nadaljuje v svet prostora. V zadnjem ciklu Od črte do telesa slikarka oblikuje bivajoče barvne gmote v motive obratov, rok, vode, prirezanih dreves.

MiM

dežurni poročajo

VLOMIL V ZIDANICO - Med 26. januarjem in 2. februarjem je nekdo v Golobinju vlomil v brunarico, last A. S. iz Novega mesta, in ukradel krožno žago, vrtni in rezalni stroj ter dve plošči za rezanje betona in jekla. Lastnika je oškodoval za 80 tisočakov.

PRIDRŽALI SO GA - V torek, 2. februarja, zvečer so policisti do stregitve pridržali vinjenega S. D. iz Črnomlja, ki je doma razgrajal in domačin grozil s pretepom. Ker se ni umiril niti potem, ko so na kraj prišli policisti, so ga pridržali. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

UKRADEL CEVI - Med 29. januarjem in 1. februarjem je prišel nekdo v nezavarovan kamnolom v Vrčah pri Semeču in ukradel 6 cevi za globinsko vrtnje z navoji. S tem je Cestno podjetje Novo mesto oškodoval za 163 tisočakov.

PONAREJEN BANKOVEC - V sredo, 3. februarja, je delavec Agencije za plačilni promet obvestil policiste, da so prejeli ponarejen denar za 10 tisočakov s serijsko številko RA943676, ki ga je neznanec vnovčil v kiosku KZ Krke na novomeški tržnici. Policisti so ponarejen bankovec zasegli.

VLOM V AVTO - V četrtek, 4. februarja, je nekdo na regionalni cesti Doblje - Stari trg razbil steklo na avtomobilu, last E. S. iz Kočevja, in s sedeža vzel denarnico, v kateri je imel oškodovanec nekaj denarja in dokumente.

KAJ GA JE RAZJEZILO? - Med 1. decembrom in 4. februarjem je nekdo na Vrhpeči prišel v kamnolom, vlomil v kontejner in v njem razmetel inventar ter razbil predelno steno, okno in stikala. S tem je Cestno podjetje Novo mesto oškodoval za okoli 100 tisoč tolarjev.

IZPRAZNIL VIKEND
VAVPČA VAS - Med 29. januarjem in 3. februarjem je nekdo v Vavpči vasi vlomil v zidnico, last M. S. iz okolice Metlike in ukradel peč, radiokasetofon in 5 novih kuhinjskih omaric. Lastnika je oškodoval za 200 tisočakov.

ODVISNIK NA DELU?
BREŽICE - V Posavju je očitno droga vse bolj razširjena in odvisniki se, da si potešijo svoje potrebe, poslužujejo različnih dejanj. Tako je nekdo prejšnji ponedeljek dopoldne prišel v pisarno glavne sestre v zdravstvenem domu v Brežicah in iz kovinskega zaboja vzel 30 steklenic po 10 ml zdravila analgetika Heptanon, znanega kot metadon, ki ga uporabljajo za zdravljenje odvisnosti. Policisti o storilcu še zbirajo obvestila.

OBČNI ZBOR V MOKREM POLJU - V začetku leta potekajo v šentjernejski občini občni zbori prostovoljnih gasilskih društev. Eden zadnjih in tudi večjih je bil minulo soboto v gasilskem domu v Mokrem Polju, udeležilo pa se ga je preko 100 gasilcev in gostov. Med gosti je bil tudi šentjernejski župan Franc Hudoklin. Med drugim so podelili priznanja in zahvale najbolj prizadevnim in vztrajnim članom ter sponzorjem, organizatorjem in mentorjem gasilskega mladinskega tabora na Gorjancih. Zahvalo sta prejela tudi predstavnica Dolenjske banke in poveljnik vojašnice Novo mesto. (Foto: M. Hočvar)

O milijonih še ni tekla beseda

Obraznava zoper Posavski obzornik preložena - Časopis, katerega izdaja kulturno društvo, ustvarjajo literati, ki imajo še poseben posluš za kulturno dediščino

KRŠKO - Pol docata novinarjev in predstavnikov toženega kulturnega društva Obzorje Krško, ki izdajajo časopis Posavski obzornik, je prejšnji četrtek zamenjalo glavno obraznava zoper omenjeni časopis, saj je obraznava odpadla. Časopis dr. Jelena in Ljubica Mencinger tožita kar za 5 milijonov tolarjev. Razšli ju je namreč prispevek z naslovom "Podgane in miši v Mencingerjevi hiši", objavljen pa je bil aprila lani.

V prispevku je mlada avtorica, ki jo je prizadel odnos do kulturne dediščine, opisala propadajočo Mencingerjevo hišo v Krškem, njeno zgodovino, notranjost in odnos lastnikov hiše. "Članek je napisan v slogu, ki je izrazilo nenaklonjen lastnikom hiše in potencira prihod drugih nepo-

• Lastnici stanovanja sta hoteli sprva avtorico prispevka in fotografa preganjati tudi zaradi kaznivih dejanj kršitve nedotakljivosti stanovanja, saj sta nezakonito vstopila v tuje prostore. Ker sta se zaradi tega oba opravičila, je bila kazenska ovadba zoper njiju ovržena.

vabljenih obiskovalcev... Tožena stranka je namreč že s samim naslovom hudo prizadela čast in ponos tožnic, ki sta na svojega prednika, pisatelja dr. Janeza Mencingerja, zelo ponosni in ju je zato naslov zelo prizadel, saj niti najmanj ne ustreza resničnosti. V stavbi ni namreč nikakršnih miši, še manj podgan. Celoten članek je napisan v izrazito avtorističnem slogu, ki vse bralce dobesedno vabi, da se tudi sami napotijo v Mencingerjevo stavbo. Nedvom-

MENCINGERJEVA HIŠA - Kaj se skriva za zidovi te hiše, je v aprilski številki Posavskega obzornika razkrila mlada Krčanka. Ker naj bi s tem lastnicama hiše povzročila psihične bolečine, bi moralo kulturno društvo, ki izdaja časopis, prejšnji teden sestati na zatožno klop. Obraznava je bila preložena... (Foto: T. G.)

no je, da je stavba v tako slabem stanju tudi ali predvsem zaradi nepovabljenih obiskovalcev, ki vdirajo v hišo, kradejo knjige in rokopise pisatelja, pacajo in mažejo po hiši. Stavba sama ni v tako slabem stanju, kot to opisuje tožena stranka v svojem članku, kar je razvidno iz prednje strani hiše, članek pa z načinom pisanja ne le, da kar vabi nepoklicane obiskovalce, temveč tudi izrazito zmanjšuje vrednost same nepremičnine," je med drugim zapisano v tožbi.

OB DNEVNI IZKUPIČEK

NOVO MESTO - V četrtek, 4. februarja, okoli 19. ure je prodajalca v trgovini Rajski vrt na Ljubljanski cesti v Novem mestu delala zaključni obračun in spravila denar v torbico, ki jo je nameravala odnesti na Agencijo za plačilni promet. V tem času sta v trgovino prišla dva neznanca, si ogledovala blago na policah, kupila nekaj sadja in odšla. Čez nekaj trenutkov sta se vrnila, si spet ogledovala blago in odšla, ne da bi kaj kupila. Po njunem odhodu je prodajalka ugotovila, da sta ukradla torbico, v katerem je bil dnevni izkupiček v višini 287 tisoč tolarjev.

Ropar streljal na policista

29-letni Hrvat je hotel v četrtek iz menjalnice Azur nasproti brežiške občine odnesti več milijonov tolarjev - Uslužbenka je uspela zadržati ga do prihoda policista

BREŽICE - V četrtek zvečer je občan, ki je šel slučajno mimo menjalnice Azur v samem centru Brežic nasproti občine, opazil, da se v menjalnici dogaja nekaj nenavadnega. Takoj je stekel čez cesto v lokal, od koder je poklical policiste. Le dve minuti kasneje je bil pri menjalnici že policist Anton Žbül, sicer vodja policijskega okoliša iz Brežic, ki se je ravno takrat na policijski postaji v Brežicah ukvarjal z dvema ilegalcema, ki ju je pripeljal z zelene meje na Gorjancih. Vrata menjalnice so bila zaklenjena, tako da je moral policist vlomiti. Pravzaprav se je tistega večera v menjalnici odvijala prava kriminalka.

Uslužbenka menjalnice Jožica C. je okoli 8. ure zvečer zaključevala z delom. Ko je hotela zakleniti vrata, se je pred njo nenadoma pojavil močan in visok mlad moški, v roki pa je imel vojaško pištolo CZ kalibra 7,62. Na silo je uslužbenko potisnil v notranjost menjalnice in od nje zahteval denar, a uslužbenka se ni kar tako vdala. Odpor je očitno presenetil atletskega roparja, zato jo je odvrlel v manjši prostor, jo zvezal, ji usta zlepil z lepilnim trakom in jo s pištolo večkrat udaril po glavi in hrbtu ter jo

tožnici zamerila časopisu, da se o zapisanem ni pozanimal tudi pri njiju. Tako bi lahko med drugim izvedeli, da je bila Mencingerjeva hiša po vojni protipravno nacionalizirana, vsi štirje dotedanji lastniki pa niso dobili niti ene sobe. Ob nacionalizaciji so odnesli tudi vse vredno po-

• Tožba je z zahtevanim zneskom gotovo presenetljiva. Tudi zato, ker časopis, ki ni komercialni, izdaja kulturno društvo, katerega člani so literati s posebnim poslušom za kulturo in kulturno dediščino, zato je tudi avtorico spornega prispevka zbadel odnos do dediščine našega pomembnega Slovence. Sicer pa: starejši Krčani lahko potrdijo, da mladina v zapuščenem hišo vstopa že desetletja, Posavski obzornik pa je le opozoril na ta problem. Zanimivo je tudi to, kako hitro je ta zadeva prišla v obraznavo na sodišče!

hišvo. Tožnici sta nato po večletnem tožbenem postopku dosegli razveljavitev nacionalizacijske odločbe in s tem ponovno dobili hišo v last. Vendar občina Krško tožnicam hiše ni vrnila v posest, temveč jo je še naprej sama upravljala. Vsem lastnikom je dodelila le eno sobo. "Občina je hišo šele po 30 letih vrnila lastnikom v skrajno derutnem stanju, saj je bila streha povsem preluknjana, hiša pa zasedena z množico ljudi. Lastnici sta takoj začeli s postopnim obnavljanjem najnujnejših stvari. V hiši si je sestra tožnic, ki je bila prav tako solastnica, želela urediti stanovanje, vendar je celotne prihranke izgubila v zagrebški Ljubljanski banki. To jo je tako strlo, da je po kratkem času umrla, pridobila pa ni niti slovenskega državljanstva. Mencingerjeva hiša je bila tudi prva hiša v Krškem, ki je bila leta 1941 od Nemcev razlašena. Vse to je mamo tožnic tako potrdilo, da je leta 1972 umrla," izvememo iz obtožbe.

T. GAZVODA

VLOMILCA PRIJELI NA DELU

NOVO MESTO - 20-letni B. B. iz Novega mesta je utemeljeno osumljen tatvine, ke je v četrtek, 4. februarja, nekaj po ponoči v Novem mestu vlomil v bife Viktor, katerega lastnik je R. D. iz Novega mesta. Osumljenec je iz blagajne vzel nekaj denarja, 5 zavojčkov cigaret Marlboro in žetone za igralne avtomate. Policisti, ki so bili obveščeni o sumljivi osebi, so storilca prijeli pri dejanju v prostorih bifeja.

Ste za povečanje kazni?

V Avstriji, Italiji, Madžarski in Nemčiji poznajo za najhujša kazniva dejanja dosmrtno kazni, na Hrvaškem so lani uzakonili najvišjo kazn 40 let zapor, višjemu kaznovanju pa smo vse bližje tudi v Sloveniji, saj so poslanci pred kratkim v drugi obravnavi novele kazenskega zakonika potrdili dvig najvišje zaporne kazni od sedanjih 20 na 30 let zapor. In kaj o povečanju kazni menijo naši bralci?

BOJAN SAJE, direktor IGM Strešnik, Dobruška vas, iz Novega mesta: "Strinjam se s povečanjem kazni, predvsem zaradi preventive, saj naj bi višja zagrožena kazen vplivala tudi na morebitne bodoče kriminalce. Sicer pa mislim, da umori doslej niso bili pravično kaznovani, posebno še, če ta kazniva dejanja primerjamo z gospodarskimi prekrški in drugimi manjšimi kršitvami. Prav bi bilo, da bi sodišče izbralo možnosti višjih kazni, tisti pa, ki bi bil obsojen, bi moral kazni tudi v celoti odsedeti, namesto, da je po nekaj letih na prostosti zaradi lepega vedenja."

SAŠO JEJČIČ, načelnik urada kriminalistične službe UNZ Krško: "Povečanje kazni vsekakor podpiram za najhujša kazniva dejanja, a mislim, da sodniki že doslej niso izrabljali možnosti, ki jim jih daje zakonodaja, in izrekajo najmilejše kazni. Se večji problem kot mile kazni pa je dolgotrajnost postopkov. Učinkovito bi bilo namreč takojšnje sojenje in seveda tudi takojšnje kaznovanje."

BRANKA DERNOVŠEK, novinka Radia Sevnica: "Sem za povečanje kazni. Odvzem svobode je za človeka najhujša kazen in takšna bi morala biti izrečena za težke zločine. Treba je sicer dopustiti možnost, da se vsak pogloblja in če veliko let živi sam s seboj in s tem, kar je naredil, bo mogoče tudi dokončno spoznal svojo krivdo. Pri kratkih kaznih obsojenci namreč le razmišljajo o pravnih možnostih in vrzeli, kako bi kazni skrajšali, na koncu pa so prepričani, da je za njihov odvzem svobode kriv zgolj sodni sistem. Verjamem, da bo sodišče upoštevalo zvišano kazni v primerih, kjer bo dejansko dokazano, da je storilec hladnokrvno in zavestno moral, hkrati pa bo povečanje kazni tudi preventivno delovalo na vse."

JOŽE BRAJDIČ iz Šentjerneja: "Ne zdi se mi prav, da so kazni tako visoke. Za umor je že 20 let zapor preveč, kaj šele 30 let! Namesto da višjo kazni, bi jih morali znižati. Že 5 ali 6 let bi bilo dovolj. Sicer je prav, da je tisti, ki prekrši zakon, kaznovan, a tudi ob storitvi hudih kršitev se lahko v nekaj letih stregiš in spoznaš, kaj si naredil." T. G.

STE MORDA AGRESIVNI?

Društvo za nenasilno komunikacijo je s 1. februarjem odprlo novo telefonsko linijo za vse, ki mislijo, da so na kakršenkoli način v svojem zasebnem ali poslovnem življenju nasilni, in bi se želeli o tem pogovoriti. Odslej lahko težave s svojim agresivnim pristopom zaupate posebej usposobljenim prostovoljcem in prostovoljcem na telefon 061-13-44-822 vsak ponedeljek, torek ali četrtek med 16. in 19. uro.

Vlado Markovič

nja preživel v zaporu, v Brežice pa se je iz Hrvaške pripeljal z vlakom. Po prijemu je bilo zoper njega odredeno 48-urno pridržanje, sicer pa je bil ovađen zaradi rop, za katerega kazenski zakonik predvideva od 1 do 10 let zapor, in za poskus umora," je na novinarski konferenci dejal Vlado Markovič.

Na srečo je bila tudi uslužbenka izredno prisebna in se je napadalcu kljub udarcem, ki jih je prestregla, upirala in denarja ni hotela kar tako dati iz rok, s čimer je zavlekla dejanje in tako pričakala prihod policistov. Redko se namreč zgodi, da policisti roparja zasajo pri delu. Pa še to: ker je imel Mario pod jopičem več šopov bankovcev, je velika verjetnost, da bi ti v primeru strela vanj delovali kot neke vrste neprobojni jopič. Policist Anton in uslužbenka sta bila lažje poškodovana.

T. GAZVODA

SAXOMANI

so ljudje, ki ljubijo saxo

Avto, ki vam zleze pod kožo

CITROËN

...vedno sem bila dobra mačka, pa me vseeno ni nihče pogledal, potem pa sem si kupila saxoja in zdaj lahko zapeljem vsakega...

SAXO TONIC od 1.346.000 SIT dalje
kreditni pogoji brez pologa na 3 in 5 let

Bank Austria
Creditanstalt

formit g.s. foto Tony Stone Images

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

BO ŠE VNAPREJ ZA VAS UREJAL
PROSTOVOLJNA ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA
IN PLAČEVAL ZDRAVSTVENE STORITVE

kobra

ŠENTJERNEJ
ŠMARJE 13

068/81-118

Zavarovalnica Tilia, d.d., Novo mesto

Zavarovalnica Tilia, d.d., Novo mesto

vabi k sodelovanju

**DIPLOMIANEGA VETERINARJA
ALI DIPLOMIANEGA INŽENIRJA AGRONOMIJE**
za delo na področju kmetijskih zavarovanj

Od kandidatov pričakujemo:

- primerne delovne izkušnje
- poznavanje računalniških orodij
- komunikativnost in smisel za delo z ljudmi.

Novemu sodelavcu nudimo dinamično in zanimivo delo, možnost strokovnega in osebnostnega razvoja, primerno plačo in urejene delovne pogoje.

Če ste prepričani, da je to izziv in priložnost za vas, v 15 dneh pošljite pisno ponudbo z življenjepisom in dokazili kadrovske službi Zavarovalnice Tilia, d.d., Novo mesto, Seidlova cesta 5, kjer lahko dobite dodatna pojasnila na telefonsko številko 068/39-17-207.

SuperCenik

Cene veljajo od 10. 2. do 24. 2. 1999 oziroma do prodaje zalogi

26.545,00 SIT
Friteza FRM Lux
+ darilo kuhinjske krpe

Za imetnike kartice Kovinotehna
21.900,00 SIT
prihranek 4.645 SIT

86.900,00 SIT
Ameriški pralni stroj
Kenmore

1.399,00 SIT
Pralni prašek SEARS
za obstojne barve 5,7 kg

S kartico Kovinotehna DODATNI POPUST!
Pri plačilu z gotovino

V vseh prodajnih enotah KOVINOTEHNA

- Kdor se ne zna čuditi, ne ve, kaj je čudež. (Eschenbach)
- Brezdelje bolj uničuje človeka kot delo. (Steinbeck)

DOLENJSKI LIST

VIKTORJI 1998

VIKTORJI '98 RADIO

GLASUJEM ZA _____

IME IN PRIIMEK _____

DL 6 NASLOV _____

VIKTORJI '98 TV

GLASUJEM ZA _____

IME IN PRIIMEK _____

DL 6 NASLOV _____

VIKTORJI '98 GLASBA

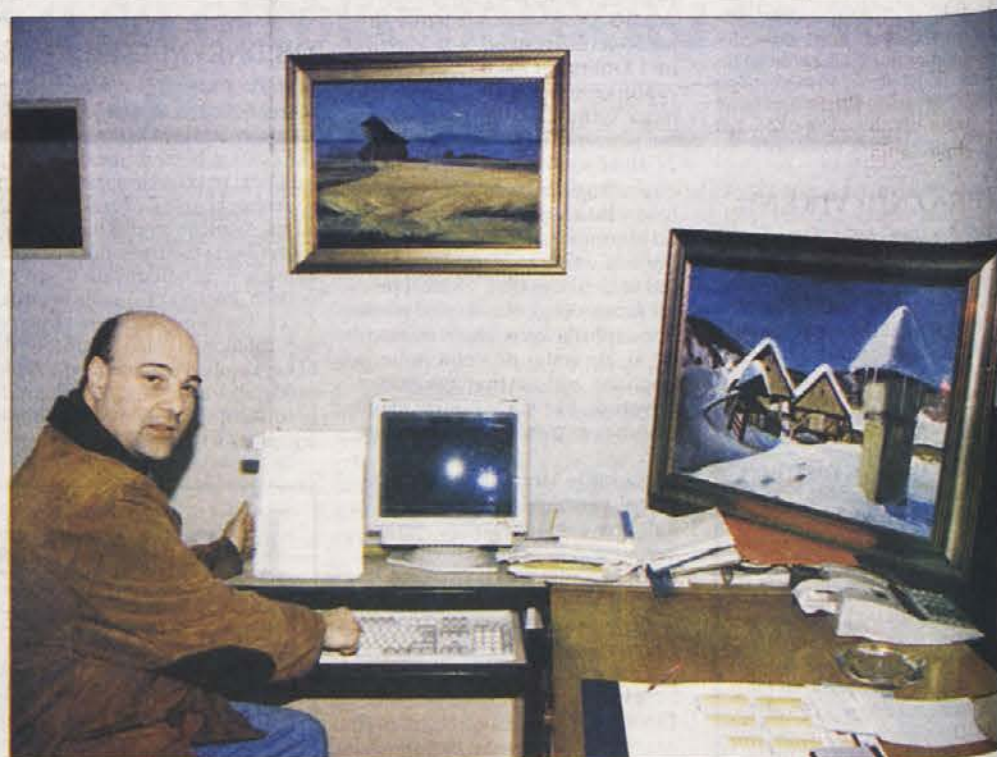
GLASUJEM ZA _____

IME IN PRIIMEK _____

DL 6 NASLOV _____

Spoštovani bralci,

tudi Dolenjski list se je pridružil Stopovi akciji za izbor najpopularnejše radijske in televizijske osebnosti ter najbolj priljubljenega glasbenega izvajalca ali skupine v lanskem letu. Zmagovalci bodo prejeli nagrado Viktor. Glasujete lahko na priloženih glasovnicah, ki jih pošljete na naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, s pripisom "Viktor". Glasovnice iz tokratnega Dolenjskega lista bodo veljavne, če bodo prišle v uredništvo do torka, 16. februarja.

Samo Kralj, slikar in lastnik uspešne novomeške galerije, je naročnikom Dolenjskega lista podaril šest svojih umetniških slik kozolcev, ki so tudi na letošnjem stenskem koledarju. Dobitnike slik je g. Kralj s pomočjo računalnika izžrebal prejšnji petek v naročniški službi Dolenjskega lista, ki je bila priložnostno okrašena z dvema Kraljevima slikama. (Foto: Jožica Dornič)

Televizor v N. mesto, štedilnik na Otovec

Tako je določil žreb, ki je ob pomoči slikarja Sama Kralja izbral dobitnike še za več sesalnikov, knjig in, ne nazadnje, Kraljevih umetniških slik kozolcev

Med naročniki, ki jih lani ni bilo treba terjati za plačilo naročnine, in takih je seveda največ, je bil za glavno nagrado, Philipsov barvni televizor, izžreban Franc Lužar iz Stražne 7 v Novem mestu. Colfov 600-watni sesalnik dobila Zofija Černe iz Vodnikove 122 v Ljubljani in Stanislav Becele iz Šegove ulice 12 v Novem mestu. Naše korenine, knjigo Toneta Jakšeta, pa prejmejo (nagrajence navajamo po vrsti, kot so bili izžrebani) Alojz Verderber s Snečjega Vrha 1 pri Črnomlju, Jože Prosenik iz Presladola 73 pri Brestanici, Silvo Srebernjak iz Križ 18 pri Novem mestu, Marija Bogovič iz Rigonice 32 a pri Dobovi in Milka Slak iz Dol. Praproče 3 pri Veliki Loki.

Naročniki iz nagradne akcije, ki so že plačali celoletno naročnino, so po pošti že prejeli knjigo in koledar, žreb pa je določil, da med njimi 1. nagrado (Gorenjev štedilnik) prejme Tone Butala iz Otovca 17 pri Črnomlju, Colfov sesalnik pa Antonija Kovač iz Križne 1 v Ljubljani.

In končno, slikarju Samu Kralju je bilo najljubše žrebati dobitnike njegovih umetniških slik kozolcev, in sicer med naročniki, ki so že plačali naročnino za leto oz. za prvo polletje. Z uokvirjeno sliko bodo svoje domove okrasili Anton Bukovec iz Gasilske poti 30 na Uršnih selih, Marko Bulc iz Gregorčičeve 13 v Ljubljani, Ana Trampe iz Gabrja (K Studencu 5) pri Brusnicah, Marija Štefanič iz Kala n.h. pri Semiču, Jožef Zupan iz Podboršta 5 pri Šentjanžu in Ivan Dim z Gomile pri Mirni.

Izžrebanih je bilo še pet dobitnikov Naših korenin; knjigo Toneta Jakšeta bodo prebirali Alojz Rak iz Češnjic pri Studencu, Lojze Kastrevc iz Hrušica 43 pri Novem mestu, Ivan Jerele iz Karlič 3 pri Kostanjevici na Krki in Milan Krošelj iz Zg. Pohance 4 a pri Zdolah.

Nagrajencem čestitamo, knjige bodo prejeli po pošti, z dobitniki preostalih nagrad pa se bomo dogovorili, kdaj jih bodo prevzeli.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, Ljubljana, na podlagi 4. odstavka 60. člena Zakona o varstvu okolja (Ur. list RS št. 32/93 in 1/96) v postopku izdaje enotnega dovoljenja za postavitev **plinskih turbin 2 x 114 MW s spremljajočimi objekti v TE Brestanica**, investitorja Termoelektrarne Brestanice, Cesta prvih borcev 18, Brestanica

O B J A V L J A

1. Dne 2.2.1999 je z odločbo št. 350-03-51/97-GL/SR izdalo **enotno dovoljenje za postavitev plinskih turbin 2 x 114 MW s spremljajočimi objekti v TE Brestanica** na zemljišču parc. št. 408/4, 411/3, 413, 414/4, 418, 423/1, 423/2, 424, 425/1, 425/2, 427/1, 428, 429/1 in 576, vse k.o. Brestanica.

2. V postopku izdaje enotnega dovoljenja dne 1.2.1999 je bilo izdano okoljevarstveno soglasje št. 354-05-83/98.

3. Med javno predstavitvijo, javno obravnavo z zaslišanjem investitorja in pisno na Ministrstvo za okolje in prostor so bile podane pripombe, ki jih je upravni organ v postopku obravnaval in glede njih ugotovil:

a) Pripombe Ivanke Kraljič, Kovinarska 9, Krško, se ne nanašajo neposredno na obravnavano enotno dovoljenje. Predvidena razširitev termoelektrarne ne zahteva, niti ne predvideva gradnje novega oz. povečanja kapacitet obstoječega daljnovoda. Promet se zaradi novih turbin ne bo povečal, ker bodo te pretežno obratovala na zemeljski plin, ki bo pritekal po plinovodu. V zvezi z zmanjšanjem hrupa obstoječih turbin so bili po izjavi investitorja določeni ukrepi že izvedeni: rekonstrukcija protihrupne barijere na jugu elektrarne, zasaditev pri naselju Dorc.

b) Glede pripombe Vincenca Frica, Vrtna 13, Brestanica, je upravni organ ugotovil, da je bilo na javni obravnavi obravnavanega posega podana podrobna obrazložitev projektne dokumentacije in Poročila o vplivih na okolje tudi v času polnega obratovanja (v konici) in da so bili obrazloženi eventualni vplivi in ukrepi za njihovo preprečevanje tako z vidika okolja kot z vidika zdravja ljudi. K obravnavanemu posegu je bilo izdano tudi soglasje Ministrstva za zdravstvo, Zdravstvenega inšpektorata RS k ureditvenemu načrtu št. 351-02-110/96-25/JN2 z dne 23.12.1996 in poprejšnje soglasje št. 351-02/269/98-25/ELGD z dne 12.1.1999 k enotnemu dovoljenju, iz katerega izhaja, da so bili pri načrtovanju in projektiranju v glavnem upoštevani potrebni sanitarno-tehnični predpisi in zdravstveno ekološke norme, ki jih je potrebno zagotavljati zaradi normalnih zdravstvenih pogojev ljudi v okolici in zdravja zaposlenih v TE Brestanica. Pri tem pa je potrebno upoštevati pogoje iz tega soglasja, ki so sestavni del enotnega dovoljenja.

c) V zvezi s pripombo Jelke Kreutz, Vrtna 20, Brestanica, je upravni organ, kot to izhaja iz izreka tega dovoljenja, zavezal investitorja k upoštevanju predpisov s področja vplivov na okolje, ki se nanašajo na obravnavani poseg, ter k izvajanju obveznega monitoringa in takojšnjemu ukrepanju zaradi odprave morebitnih prekoračitev dovoljenih meja posameznih vplivov. Investitor bo rezultate objavljal na ekološki tabli, predstavljeni na lokalni kabelski televiziji.

d) Stanovalci iz neposredne okolice Termoelektrarne Brestanica v Zaključkih posveta stanovalcev Dorca in Gorice, ki so jih posredovali upravni organu, protestirajo proti sami lokaciji termoelektrarne v tem območju. Upravni organ ugotavlja, da njihove pripombe ne morejo biti predmet tega postopka, saj se nanašajo na odločitev glede lokacije termoelektrarne, ki je bila sprejeta v prostorskih planskih aktih. Na podlagi takšne odločitve je bil sprejet Ureditveni načrt območja Termoelektrarne Brestanica, ki je podlaga za odločanje o izdaji enotnega dovoljenja in ga je upravni organ dolžan upoštevati.

V tem postopku je upravni organ z javnim naznanilom, objavljenim v časopisu Dolenjski list ter s pozivom na lokalni televiziji in obvestilom na oglasni deski KS Brestanica obvestil in s tem tudi povabil vse zainteresirane oz. zainteresirano javnost, o času in kraju javne predstavitve celotne dokumentacije in času in kraju javne obravnave. Na javno obravnavo so bile osebno vabljeni stranke v postopku, ki jih je v skladu z določili Zakona o splošnem upravnem postopku določil upravni organ. Dejstvo, da se je javne obravnave udeležilo poleg osebno vabljenih še več kot trideset oseb (zainteresirana javnost), kaže, da so na obravnavo prišli tisti, ki jih ta poseg zanima. Iz navedenega upravni organ ugotavlja, da je protest piscev glede vabljenja neutemeljen.

Navedba, da krajani ne zaupajo Poročilu o vplivih na okolje, ni argument, na podlagi katerega bi upravni organ podvomil o poročilu in navedbah v njem. Poročilo je izdelala za to pooblaščen gospodarska družba. Da je poročilo o vplivih na okolje po vsebini in obsegu izdelano v skladu s 56. členom Zakona o varstvu okolja, je ugotovila Uprava RS za varstvo narave, kot to izhaja iz njenega dopisa št. 354-05-89/97 z dne 29.9.1998 in okoljevarstvenega soglasja št. 354-05-83/98 z dne 1.2.1999.

V zvezi s pripombami in zahtevami stanovalcev, ki se nanašajo na zmanjšanje vrednosti njihovega premoženja, pa upravni organ ugotavlja, da te zahteve niso predmet tega upravnega postopka, pač pa lahko posameznik, ki meni, da je njegovo premoženje v povezavi z obravnavano gradnjo oškodovano, v sodnem postopku zahteva plačilo odškodnine.

Ostale pripombe strank se ne nanašajo na postopek presoje vplivov na okolje.

Sanja TRAUNŠEK, univ.dipl.inž.arh.
SVETOVALKA VLADE

MIK, d.o.o., TREBNJE

o b j a v l j a
naslednja prosta dela in naloge:

1. MONTER TRIMO KRITINE ter
2. POMOŽNI DELAVEC za opravljanje zaključnih del v gradbeništvu

Kandidat za dela pod št. 1 mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- končana poklicna šola kleparske ali kovinarske smeri
- opravljen voziški izpit B-kategorije in
- zagotovljen lasten prevoz za delo.

Za opravljanje del pod št. 2 pa mora imeti kandidat zaključeno vsaj osnovnošolsko izobrazbo. Ostali pogoji veljajo enako kot za opravljanje del pod št. 1.

Delavce sprejememo za nedoločen čas in s tri-mesečnim poskusnim delom.

Prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 15 dni na naslov: MIK, d.o.o., Češnjevke 20, 8210 Trebnje (tel. 44-573 ali 0609/644-838).

**Trgovina talnih oblog
PCP Pureber, d.o.o.**

Ljubljanska 27, Novo mesto
zaposli
**trgovca
in računovodkinjo.**

Pisne ponudbe pošljite v 8 dneh po objavi na gornji naslov.

Dodatne informacije
po telefonu 068/316-120.

"GAKU"

TRGOVINA

Ul. Bratov Gerjovičev 24, Dobova
NUDIMO VAM:

- vse za konje in jezdece,
- vse za pašništvo,
- vse za nego živine,
- napajalniki, krmilniki,
- privezi, številčenje živali,
- mineralno vitaminski dodatki za govedo, ovce.

Trgovina je na Petrolovem bencinskem servisu
tel: 0608/67-930, 041/673-499

**VALENTINOV VIKEND
V GRADU OTOČEC**

Hotel Grad Otočec

vas ta petek, soboto in nedeljo
vabi, da za valentinovo preživite

nekaj lepih trenutkov

v družbi svoje najdražje

ali najdražjega

v romantičnem okolju,

ob svečah in kaminu.

Za vas so pripravili
poseben Valentinov meni.

Rezervacije
in informacije:

068/75-699

068/75-170

KRKA ZDRAVILIŠČA

nIISSSAAAAAn!!!

cene so POPUSTile!

Nekateri avtomobili so cenejši, nekateri boljši, nekateri oboje.
Poleg izjemno ugodne cene še popust za omejeno količino avtomobilov.

Pooblaščen zastopnik: NISSAN ADRIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana, tel. 061/17 10 840, http://www.nissan-adria.si

Pooblaščen trgovci in serviserji:

• AVTONISS, Ljubljana, telefon: 061/ 159 73 31 • NISSAN HVALEC, Ptuj, telefon: 062/ 783 849 • AVTO MOČNIK, Kranj, telefon: 064/ 242 277
• AVTOTRUNK, Ljubljana, telefon: 061/ 168 38 99 • MG d.o.o., Muta, telefon: 0602/ 61 760 • AVTOSERVIS GORICA, Nova Gorica, tel.: 056/ 22120
• AVTOSERVIS PIŽEM, Domžale, tel.: 061/ 1627 100 • PANADRIA Celje, Celje, telefon: 063/ 425 43 71 • AVTOMEHANIKA FABJAN, Branik, tel.: 065/ 57 012
• AVTO KUK, Slov. Konjice, telefon: 063/ 753 984 • AVTOMEHANIKA VIDRIH, Otočec, tel.: 068/ 75 180
• NISSAN SERVIS KRULC, Moravče, tel.: 061/ 731 143 • AVTOHIŠA KOS, Polzela, telefon: 063/ 702 230 • AVTOMEHANIKA ZIERER, Sevnica, tel.: 0608/ 81389
• A&M FERK, Maribor, telefon: 062/ 640 058 • AVTOSERVIS LIPNIK, Velenje, tel.: 063/ 893 649 • AVTOHIŠA MURSKA SOBOTA, tel.: 069/ 32 209

Trojna zmaga brežiških metalcev

Brežiški mladinci zablesteli v metu kladiva - V Münchnu zmaga Boštjana Šimuniča in drugo mesto Katke Jankovič - Oba z osebnima rekordoma - Vrsta državnih medalj

Zimska sezona atletskih tekmovalj je na višku. Medtem ko sprinterji in skakalci doma in na tujem tekmujejo v dvoranah, so se metalci na zimskem prvenstvu v Kopru pomerili na planem. Kjerkoli so nastopili, so atleti iz Novega mesta, Brežic, Šentjerneja in Dolenjskih Toplic posegali po najvišjih mestih.

Na atletskem mitingu evropske atletske zveze EAAF v Münchnu je član atletske sekcije Dolenjske Toplice Boštjan Šimunič zmagal z osebni rekordom 16,09 m, kar je za pol metra več od njegovega lanskega izida. Članica novomeške Krke Katka Jankovič je krepko izboljšala svoj najboljši izid v teku na 60 m z ovirami in zasedla drugo

mesto, s časom 8,39 pa jo do norme za nastop na svetovnem prvenstvu loči le še 9 stotink, kar bi bilo glede na njeno strmo vzpenjajočo se formo dosegljivo. Za tekmovalje je bil prijavljen tudi Tomaž Božič, vendar zaradi poškodbe ni nastopil.

Na zimskem državnem prvenstvu v metih za pionirje in starejše mladince so se v Kopru izkazali Novomeščani in Brežičani. Državne naslove so osvojili: Novomeščana Uroš Püreber v metu kladiva in Mitja Žitnik v metu kopja ter Brežičana Vernes Mešič in Lidija Novak v metu kladiva. Izidji pionirji, met kladiva: 1. Püreber 35,85 m; met kopja: 1. Žitnik 53,95 m, 2. Šimunič 45,29 m; pionirke, krogla: 3. Kocjančič (vsi Krka Novo mesto) 9,13 m; starejši mladinci, kladivo: 1. Mešič 52,33, 2. Drole 46,51, 3. Heraković 42,72 (vsi Fit Brežice), 4. Sever 36,29; disk: 2. Meglič 41,90; krogla: 4. Meglič (oba Krka Novo mesto) 13,49; starejše mladinke, kladivo: 1. Novak (Fit) 41,84; kopje: 3. Čigoja 37,86, 4. Medić (oba Krka) 35,93.

V Novi Gorici so se na dvoranskem državnem prvenstvu v sprintih pomerili starejši mladinci in mladinke. Z naslovoma državnih prvakov pa se lahko pohvalita Novomeščan Andrej Murn v teku na 60 m z ovirami in Topličanka Manja Praznik v tradicionalni topliški disciplini troskoku. Žal do zmage ni bilo dano priti šentjernejskemu sprinterskemu tandemu: Kralj in Vrtačič sta se morala zadovoljiti s tretjim in četrtnim mestom. Izidji: 60 m: 3. Kralj 6,88, 4. Vrtačič (oba Šentjernej)

6,89; 60 m ovire: 1. Murn (Krka) 8:09, 2. Kralj (Šentjernej) 8,22; daljina: 4. Vrtačič 67,7, 5. Kastelic 67,5, 6. Kralj (vsi Šentjernej) 65,4; višina: 2. Rebernik (Krka) 194; troskok: 2. Lukeš 1374, 4. Konda (oba Dolenjske Toplice) 13,63; palica: 2. Pavlič 380, 4. Tomič (oba Fit) 370; daljina: 3. Miladinovič 538; troskok: 1. Praznik 12,35, 2. Miladinovič (oba Dolenjske Toplice) 12,01, 4. Bukovec (Krka) 11,30, 5. Zalec (Dolenjske Toplice) 11,17.

N. ŠTAMPOHAR

SPREMENJENO MOŠTVO ELANA Z NOVIM KAPETANOM

NOVO MESTO - V novomeškem nogometnem klubu Elan so se po odhodu nekaterih igralcev v druge klube - med njimi velja posebej omeniti kapetana Janeza Grudna, ki bo svojo nogometno pot nadaljeval v Ivančni Gorici - odločili za nepriljubljeno potezo in so v svoje vrste povabili tri nogometaše iz Ljubljane. V pomladanski sezoni bodo njihove vrste okrepili Hasanagić, Trifko Lucić in Andrej Koželj. Grudnov mesto kapetana moštva bo prevzel Andrej Prime. Na pomladanski del sezone so se članovci začeli pripravljati sredi januarja, vadijo šestkrat tedensko, na treningih pa se zbere do 14 igralcev. Vodstvo kluba se še naprej opira na denarni težavi in si prizadeva pridobiti močnega glavnega pokrovitelja, kar naj bi mu že v kratkem uspelo.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOŠARKA
1. SKL Kolinska, 1. kolo 2. kroga, skupina za prvaka - KRKA : ZM MARIBOR LUMAR 87:67 (49:33); KRKA: Jevtović 15, Petrov 10, Smodiš 20, Grum 9, Meluš 2, Majerle 5, Nakič 26; ZM MARIBOR LUMAR: Nachbar 22, Bošnjak 17 itd.
Prosti meti: Krka 13:21, ZM Maribor Lumar 25:36. Met za tri točke: Krka 9:18 (Nakič 4, Smodiš 3, Jevtović, Petrov), ZM Maribor Lumar 2:11 (Oček, Nachbar). Osebnostne napake: Krka 25, ZM Maribor Lumar 20.
Pet osebnih: Meluš (32. minuta), Nachbar (38. minuta).
OSTALA IZIDA: Pivovarna Laško : Savinjski Hopsi 96:85 (50:44), Loka kava : Union Olimpija 56:96 (18:47).
LESTVICA: 1. Union Olimpija 45, 2. Pivovarna Laško 44, 3. Krka 41, 4. Savinjski Hopsi 38, 5. ZM Maribor Lumar 33, 6. Loka kava 33.
1. B SKL, 17. kolo - KRŠKO : NOVA GORICA 84:97 (43:48); LEŠTAVICA: 1. Zagorje 31, 9. Elektra 24, 10. GD Hrastnik 23, 11. Krško 23, 12. Radovljica 22.

ODBOJKA
1. DOL, moški, 13. kolo - KRKA NOVO MESTO : SALONIT ANHOVO 0:3 (-6, -1, -2); ŽUŽEMBERK : ŠOSTANJ TOPOLŠICA 3:0 (9, 9, 4); OSTALI IZIDI: Fužinar GOK Igem : Stavbar IGM 3:1, ELVO Bled : Pomgrad 1:3, Olimpija : Titan Kamnik 3:1.
LESTVICA: 1. Fužinar GOK Igem 22, 2. Salonit Anhovo 20, 3. Pomgrad 20, 4. Stavbar IGM 16, 5. ELVO Bled 16, 6. Olimpija 14, 7. Titan Kamnik 14, 8. Žužemberk 6, 9. Šostanj Topolšica 2, 10. Krka Novo mesto 0, 11. kolu bosta v soboto, 13. februarja, oba dolenjska prvoligaša igrala v gosteh, Žužemberk v Kamniku s Titanom, Krka pa v Murski soboto s Pomgradom.
1. DOL, ženske, 13. kolo - TPV NOVO MESTO: KRIM 3:0 (7, 5, 4); OSTALI IZIDI: Marsel Ptuj : Kemiplas Koper 0:3, HIT Nova Gorica : ZM Ljutomer 3:2, Šentvid : Infond Maltal 0:3.
1. Infond Maltal 22, 2. HIT Nova Gorica 20, 3. TPV Novo mesto 16, 4. Marsel Ptuj 16, 5. Kemiplas Koper 12, 6. ZM Ljutomer 6, 7. Šentvid 6, 8. Špecerija Bled 4, 9. Krim 2, 10. kolu bodo Novomeščanke v soboto, 13. februarja, igrala v gosteh z Infond Maltalom.
2. DOL, moški, 15. kolo - KOVILAR KOČEVJE : IGM HOČE 3:1 (8, -9, 9, 9). LEŠTAVICA: 1. Astec Triglav 28, 5. Šempeter 18, 6. Kovinar Kočevje 16, 7. Termo Ljub-

nik 14 itd. V 16. kolu bo Kovinar Kočevje v soboto, 13. februarja, igral v gosteh z Granitom.
3. DOL, zahod, moški, 15. kolo - PNEUMA CENTER KOS MOKRONOG : ŽURBIT TEAM KAMNIK II 3:0 (2, 6, 10). LEŠTAVICA: 1. Pnuma center Kos Mokronog 22, 2. Prvačica 18, 3. Salonit Anhovo II 18 itd. V 16. kolu bo Pnuma center Kos Mokronog igral v gosteh z Logatcem.
3. DOL, zahod, ženske, 15. kolo - TPV NOVO MESTO II : RADIO MORJE : KOČEVJE 0:3, PARTIZAN ŠKOFJA LOKA : BRESTANICA 3:0. PIRAN : KOČEVJE 3:0.
LEŠTAVICA: 1. Asics Kamnik 30, 8. Kočevje 14, 9. TPV Novo mesto II 6, 11. Brestanica 4 itd. V 16. kolu bo TPV Novo mesto II igral v gosteh z Bohinjem, Kočevje doma s Kemiplasom Koperom in Brestanica prav tako doma z Elvom Bledom.

NAMIZNI TENIS
1. SNTL, 12. kolo - KRKA : VESNA IMAJ 6:1 (Kralj : Vokal 2:0, Ksu Jia : Makovec 2:0, Komac : Rakun 2:0, Ksu Jia : Vokal 2:0, Gradisar : Rakun 0:2, Komac : Makovec 2:0, Komac - Ksu Jia : Makovec - Kolarič 2:0).
OSTALI IZIDI: ŽNTK Maribor : ETA Presej 5:5, ERA Tempo : Maxi Olimpija 0:6, Učila Križe : Moravske toplice Sobota 3:6, Radgona : Radlje 6:4.
LEŠTAVICA: 1. Maxi Olimpija 22, 2. ŽNTK Maribor 18, 3. Krka 18, 4. ETA Presej 17, 5. ERA Velenje 13, 6. Moravske toplice Sobota 11, 7. Učila Križe 10, 8. Radgona 7, 9. Radlje 4, 10. Vesna Imaj 0.

ROKOMET
1. SRL, 13. kolo - AFP DOBOVA : GORENJE 27:22 (13:9); AFP DOBOVA: Bilušić, Džapo 2 (1), Begović 5, Simonović 7, I. Deržić 4, Urbanč 1, Kranjc, Vučić 7 (1), Kranjčić 1, S. Deržić.
KRŠKO : SLOVAN 10:31 (5:13); KRŠKO: Kosalec, Markel, Bajdo 3, Šebolj 1, Iskra 1, Pavlin, Zorič 1, Abrami, Urbanč 1, Voglar 1, Pfajfar 2.
TREBNJE : IZOLA 31:15 (13:6); TREBNJE: Torlo, Hribar 2, Radelj 2, Gradišek 2, Blagojevič 1, Šavrič 4, Stojaković 5, Likavec 5, Žitnik 1, Podbregar 6, Teržan 4.
OSTALI IZIDI: Andor : Prezent 21:19 (12:15), Radeče : Termo Škofja Loka 24:24 (10:11), Prule 67 : Celje P. Laško (sreda, 10. februarja).
LEŠTAVICA: 1. Celje P. Laško 22, 2. Trebnje 20, 3. Gorenje 18, 4. Prezent 17, 5. AFP Dobova 17, 6. Prule 67, 7. Radeče 13, 8. Termo Škofja Loka 9, 9. Slovan 8, 10. Andor 6, 11. Izola 5, 12. Krško 3.

Nogometna šola za najmlajše

V nogometni šoli Portoval vzgajajo mlade nogometaše z boljši jutri novomeškega nogometa

NOVO MESTO - Nogometno šolo Portoval sta si lani omislila nekdanja nogometaša novomeškega Elana Andrej Kostreva in Željko Martinović, ki sta se s pomočjo študenta četrtega letnika fakultete za šport in novega kapetana Elanovega drugoligaškega moštva Andreja Primca lotila vzgoje mladih nogometašev. V nogometni šoli Portoval se ukvarjajo predvsem z najmlajšimi, za katere nogometna zveza nima organiziranega ligaškega tekmovanja, zato se klubi praviloma s temi starostnimi skupinami ne ukvarjajo posebej. Nogometna šola je tesno povezana z nogometnim klubom Elan, ki bo najbolj nadarjenim omogočil, da se bodo čimprej lahko vključili v ligaške ekipe mlajših kategorij. Nogometna šola Portoval, v katero je ta čas vključenih 60 otrok, se financira predvsem iz članarin in iz občinskega denarja, namenjene-

ga projektne delu z mladimi. Mladi nogometaši so svoje v nogometni šoli pridobile znanje že uspešno preizkusili na prvih turnirjih, saj so na pokalu Patrie v skupini do 8. leta osvojili drugo mesto, v skupinah do 9. leta in do 12. leta pa so bili tretji.

Zimske počitnice bodo mladi člani nogometne šole Portoval preživeli v Medulinu, kjer se bodo omenjenim nogometnim strokovnjakom pri celodnevni skrbi za otroke pridružili tudi pedagogi.

V nogometni šoli Portoval pri delu z mladimi nogometaši poudarjajo predvsem strokovnost, njihov dolgoročni cilj pa je, da bi Novo mesto čez deset let dobilo močno člansko moštvo, s katerim bi se lahko kosalo z najboljšimi v Sloveniji.

I. V.

Štangelj se je osredotočil na Giru

Novomeščan Gorazd Štangelj bi med italijanskimi profesionalci rad stopil stopničko višje - Priprave začeli s smučanjem v Crans Montani - Do Gira bo dirkal le za trening - V moštvo skupaj z olimpijskim zmagovalcem Pascalom Richardom

NOVO MESTO - Novomeški kolesar Gorazd Štangelj bo svojo tretjo sezono med profesionalci preživel v italijanskem moštvo Mobilveta Nortwave Sardelli v družbi z olimpijskim zmagovalcem Pascalom Richardom. Novomeščanu, ki je bil lani s petimi zmagami med prvimi dvajsetimi poklicnimi kolesarji na svetu po številu zmag na dirkah profesionalcev, v italijanskem moštvo niso namenili postranske vloge, saj naj bi bil na Giru poleg Faustinijske glavni mož ekipe, ki se bo osredotočila predvsem na etapne uvrstitve.

Za Gorazda Štanglja Italija ni neznana dežela. Pred tremi leti je eno sezono tekmoval za najboljši italijanski amaterski moštvo Fior, v katerem je tedaj nastopal tudi svetovni amaterski prvak Figueras. Ko so pred dvema letoma v Novem mestu ustanovljali prvo poklicno moštvo pri nas, se je Gorazd vrnil domov. Prvo leto med poklicnimi kolesarji je bilo tudi zanj učno leto. Treba se je bilo navaditi na drugačen pristop do kolesarjenja, na precej daljše dirke in predvsem na veliko boljše tekmece od tistih, s katerimi se je srečeval do tedaj.

Razumljivo je bilo, da to leto ne bo večjih uspehov. Ti so prišli lani, čeprav se novomeški kolesarji na svojo drugo poklicno sezono niso bistveno drugače pripravljali kot leto poprej. Krka Telekom se je z 21 zmagami po številu zmag uvrstila med 10 najuspešnejših poklicnih

moštev na svetu, Gorazd pa je bil s petimi zmagami uvrščen med 20 najuspešnejših kolesarjev. To in njegov nastop na svetovnem prvenstvu je bilo odločilno, ko so v italijanskem poklicnem moštvo Mobilveta Nortwave Sardelli izbirali moštvo za letošnjo sezono. Z njim so se dogovorili za enoletno sodelovanje in Gorazd je prišel do mesta v moštvo, s katerim bo lahko nastopil na eni izmed treh največjih dirk na svetu, italijanskem Giru.

Ne le da bo na veliki etapni dirki lahko nastopil, Giro je eden od dveh lestos najpomembnejših Gorazdovih ciljev. Po lanskem polomu francoskega Toura, ki ga je zaznamovala razpita dopinska afera, je zelo verjetno, da bo prav Giro letos v svetovni športni javnosti najodmevnejša kolesarska dirka, na kateri bo Novomeščan skupaj z odličnim italijanskim gorskim kolesarjem Stefa-

nom Faustiniem tisti adut moštva, za katerega bodo delali drugi. V Mobilveti so se namreč odločili, da bodo Gorazda do Gira pustili pri miru, nastope na pomladanskih dirkah pa naj nadarjeni Novomeščan izkoristi za čimboljšo pripravo na svojo veliko dirko. Ker v moštvo nimajo tekmovalca, ki bi na Giru lahko zmagal, se bodo osredotočili na etapne uvrstitve, kjer naj bi Gorazd opozoril nase predvsem na težkih gorskih etapah. Njegov drugi veliki cilj je svetovno prvenstvo, na katerem pa ne bo mogel računati na

lec, v katerem je pralnica, masažna soba in velika popolno opremljena mehanična delavnica. Kolesarjeva naloga je samo ena - kolesariti. Za vse drugo skrbijo drugi. Ko je Gorazd pomagal mehaniku sneti kolo s prtljajnika avtomobila, so ga ostali čudno gledali.

I. VIDMAR

Gorazd Štangelj

pomoč svojega moštva, saj bo, kot je v navadi, nastopal za reprezentanco Slovenije.

V Mobilveti so svoje moštvo prvič zbrali decembra na smučanju v Švici v Crans Montani, kjer je doma Gorazdov novi klubski tovariš, olimpijski zmagovalec Pascal Richard. Poleg švicarskega zvezdnika in že omenjenega Faustinijske bodo v moštvo Mobilvete letos kolesarili še nekateri znani poklicni kolesarji, kot sta Italijana Massimo Strazzer in Alessandro Bertolini ter svetovni prvak v sprintu na dirkališču Ivan Quaranta, ki je lani nastopal v dresu novomeške Krke Telekom. Po skupnih pripravah v Italiji Gorazd zdaj trenira predvsem doma.

Gorazd je že na zimskih pripravah občutil precejšnjo razliko med domačim in italijanskimi poklicnimi moštvi. Italijani so predvsem nekajkrat bogatejši in uživajo veliko pozornost javnosti. Za kolesarje skrbijo drugi. Moštvo ima po tri maserje in več mehanikov, tovarnjak vlačil-

Prometni predpisi tudi na smučišču

Deset FIS-ovih pravil ureja obnašanje smučarjev - Pripravlja se tudi posebna zakonodaja

Smučanje je ena izmed najbolj razširjenih športno-rekreativnih dejavnosti med Slovenci, kar potrjujejo tudi obdobje raziskave javnega mnenja. Gibanje na svežem in čistem visokogorskem ali hribovskem zraku ima vsekakor blagodejne učinke na človekov organizem, žal pa užiti na snegu skrivajo številne pastir. Gre predvsem za številne poškodbe, za katere pa so ponavadi krivi smučarji sami in ne žičničarji in njihova včasih slabo urejena smučišča. Vsako leto se pri nas poškoduje skoraj 1000 smučarjev, precej nesreč pa bi lahko preprečili, če bi dosledno upoštevali deset FIS-ovih pravil, ki na smučišču veljajo za neke vrste prometne predpise.

Med glavnimi vzroki smučarskih poškodb sta predvsem znanju in stanju smučišča prilagojena hitrost in način smučanja. Zmotno je prepričanje, da je smučarjem najbolj nevaren led. Res so padci na ledu pogostejši, a razen modric in prask ponavadi nimajo hujših posledic. Zlom nog in hude poškodbe kolenskih vezi so najpogostejše, kadar je sneg južen, vlažen. Tedaj je treba biti še posebej pazljiv.

Da ne bi prišlo do nepotrebnih poškodb, lahko smučar največ naredi že doma, preden se odpravi na smučanje. S skrbno pripravljenimi smučmi (pravilno nabrušeni robniki in namazana drsna ploskev) ter glede na telesno težo, moč in znanje smučanja pravilno nastavljenimi vezmi lahko preprečimo marsikateri zlom.

Največja nevarnost na smučišču so divjaki. Ponavadi ne gre za dobre smučarje, ampak za s smučarsko kulturo nepoučene in včasih tudi z alkoholom vzpodbujene nedeljske smučarje, ki nenadzorovano drvo v dolino, pričakujoč, da se jim bodo počasnejši smučarji pravočasno umaknili. Žal jim to vedno ne uspe, posledice bližnjih srečanj pa so pretresi možganov, zlomi, udarnine in ureznine. Ostri robniki smuču se na nogah divjakov lahko spremenijo v smrtonosno orožje, še posebej če stikologramska drveča gmota trešči v nič hudega slutečega otroka, ki se je pravkar upal prvič zapeljati z vlečnico in se na še negotovih nožicah spušča v dolino.

Žičničarji se takih divjakov najbolj bojijo in se proti njim borijo z redarji na smučišču, ki smučarjem, ki ogrožajo ostale, lahko vzamejo smučarsko vozovnico, vse večkrat pa na smučišču vidimo tudi policijske patrulje na smučeh, ki že s svojo prisotnostjo umirjajo smučarski promet.

Smučišče ni kraj, kjer zakoni ne bi veljali. Če že ni strogih prometnih pravil, kakršna so zakonjena za cestni promet, vseeno veljajo drugi zakoni, ki urejajo medčloveške odnose. Povzročitelji smučarski nesreč za svoja dejanja kazensko odgovarjajo in so lahko tudi obsojeni, če se jim krivda za poškodbo dokaže. V tujini so za prometne prekrške na smučišču že uzakonjene visoke kazni, pri nas pa se podobna zakonodaja prav tako pripravlja.

S smučarsko kulturo in smučarskimi prometnimi pravili otroke in odrasle na smučarskih tečajih obvezno seznanijo učitelji smučanja, na vseh smučiščih pa so izobešene tudi table z desetimi pravili mednarodne smučarske zveze FIS.

I. VIDMAR

10 FIS-ovih pravil:
OBZIRNOST - smučar se mora obnašati tako, da ne ogroža in ne poškoduje drugih.
ZNANJE IN HITROST - hitrost smučanja mora biti prilagojena znanju, snežnim razmeram in gneti na smučišču.

IZBIRA SMUČINE - hitrejši smučar mora izbrati tako pot, da ne ogroža smučarjev pred sabo.

USTAVLJANJE - smučar se ne sme ustavljati na ozkih, nepreglednih in strmih delih smučišča razen v sili, vendar naj se tedaj čim hitreje umakne.

NADALJEVANJE - ko smučar spelje, mora pogledati navzgor in navzdol, da ne bi presekali poti prihajajočim smučarjem ali ogrozil smučarja pod seboj.

PREHITEVANJE je dovoljeno z obeh strani, s tem da mora smučar prehitevanju pustiti dovolj prostora, saj le-ta lahko nepričakovano zavije v drugo smer ali se nenadoma ustavi.

VZPENJANJE IN SESTOPANJE - je dovoljeno le tik ob robu smučišča.

OZNAČBE - smučar je dožan poznati in upoštevati vse označbe in prometne znake na in ob smučišču.

LEGITIMIRANJE - vsak smučar, ki je udeležen v nesreči ali pa je le priča, se je dolžan legitimirati odgovorni osebi.

Glasujte za "naj" smučišče!

V petem krogu glasovanja za "naj" smučišče je največ bralcev Dolenjskega lista svoj glas namenilo smučarskemu centru Rog - Črmošnjice (Gače), ki je imel spet srečo, saj ga je ta teden sneg spet bogato obdaruil, naši bralci pa pridno pošiljate glasovnice tudi za druga slovenska smučišča, kljub prazniku pa se je do torka na mizi športnega urednika zbralo preko sto dopisnic.

Naš zreb je pakete z izdelki

GLASOVNICA za akcijo "NAJ SMUČIŠČE"

"Naj" smučišče:

Obrazložitev:

Ime in priimek:

Naslov:

Urška Slapšak petkrat zlata

Krčanka Urška Slapšak je ena izmed junakinj zimskega državnega prvenstva v plavanju v Kranju

KRŠKO - Medtem ko je bil pri fantih veliki junak zimskega državnega prvenstva v plavanju v Kranju trenutno naš najboljši plavalec Peter Mankoč, ki so mu v treh dneh okoli vratu obesili kar deset zlatih medalj, so med dekletih kraljic klubske tovaršice Krčanke Urške Slapšak, plavalke Radovljice - Park hotel Bled, ki so osvojile enajst zlatih, osem srebrnih in tri bronaste medalje.

Urška Slapšak, ki je plavanje pred časom že obesila na klin, doživlja svojo novo plavalno mladost in da spada zdaj na sam slovenski vrh, je dokazala na tridnevem zimskem državnem prvenstvu v Kranju, kjer je v odsotnosti Metke Sparovec zmagala na 50 m prostu (26,56) in na 100 m prostu (1:04,09), zlato pa je skupaj s klubiškimi tovaršicami osvojila tudi v štafeti 4 X 100 m prostu in 4 X 200 m prostu ter 4 X 100 m

mešano, kjer se je skupaj z Alenko in Natašo Kejžar in Tanjo Blatnik veselila novega absolutnega državnega rekorda. Zlato je bila Urška na 100 m prostu premalo zbrana, tako da jo je predstavila Tanja Blatnik, sicer bi odlična Krčanka s prvenstva prišla z šestimi zlatimi medaljami.

Urškin domači klub Celulozar je na prvenstvu nastopil s šestimi mladimi plavalci, med katerimi se je najbolje odrezal Rok Kerin, ki je bil na 400 m mešano četrti, na polovico krajši razdalji pa šesti. Trinajstletna Nika Jevnik se je hrabro spustila v boj s starejšimi tekmičami in kar trikrat nastopila v B-finalu, kamor so se od Krčanov uvrstili tudi Jaro Kovačič (dvakrat), Tomaž Jevnik in Franci Pavlič. Priloženost za višje uvrstitve bodo imeli mladi Krčani konec tega tedna, ko se bodo v Ljubljani pomerili s svojimi vrstniki na prvenstvu kadetov in mladincev.

Suhokranjci lažje do velike zmage

Odbojkarji Žužemberka so komaj čakali na odločilno tekmo s Topolšico - Zlaha do zmage - Ostali v prvi ligi - Krim le trening za Novomeščanke - Krka izgubila

ŽUŽEMBERK. NOVO MESTO - Po zadnji tekmi v letu 1998, ko so Žužemberčani sredi Novega mesta ugnali Krko, so suhokranjski odbojkarji razmišljali le še o odločilnem srečanju za obstanek v prvi ligi s Šoštanjem Topolšico na domačem igrišču. Na prvi tekmi v Šoštanju so Žužemberčani v dramatični končnici dobili že izgubljeno tekmo, saj so domačini takrat vodili z 2:0, a tokrat ni bilo tako. Odbojkarji Topolšice so se najbrž zavedali, da v primeru zmage nad Žužemberkom lahko ostanejo v prvi ligi, a je bil pritisk velike odgovornosti zanje prevelik. Tekmo v Žužemberko so sicer bolje začeli in vodili s 3:0, a so jih domačini pri 8:8 ujeli ter v nadaljevanju srečanja, na katerem so se gostje prehitro vdali v usodo, brez težav osvajali točke.

Žužemberk je tako z obostankom v prvi ligi kot tudi po igralski plati

postal prvi dolenjski odbojarski center. Pod vodstvom trenerja Bojana Brulca v Žužemberku vadi kar nekaj kadetskih in mladinskih reprezentantov, v center Suhe krajine pa so se preselili tudi skoraj vsi boljši igralci novomeške Krke. Tudi na pionirske ekipe so v Žužemberku lahko upravičeno ponosni. Edino dejstvo, ki skrbi, je precej revno gospodarstvo nove občine, ki bo vse boljšim športnikom težko stalo ob strani. Dokler žužemberški odbojkarji igrajo zastoj, gre, ko pa bodo najboljši igralci hoteli od kluba vsaj približno toliko denarja, kolikor jim ga bodo ponujali v bogatejših klubih, bo zaškrpalo. Občina bo sicer prispevala svoj delež, a bogatih sponzorjev v žužemberški občini enostavno ni, v Novem mestu pa so jih že do sedaj, ko je Žužemberk spadal v novomeško območje, največkrat odslovili, češ naj prosijo za de-

nar doma. Drugi veliki problem je telovadnica, ki ne ustreza normativom in v kateri jim odbojarska zveza najbrž ne bo pustila prav dolgo nastopati. Morda pa bosta vseeno zmagala suhokranjska trma in znani žužemberški lokalpatriotizem.

Odbojkaricam novomeškega TPV-ja je tokrat zelo prav prišla tekma z zadnjevrščenim Krimom, ki je Novomeščankam služila le za resnejši trening, saj trener Vernig poskuša vse, da bi preostanek ekipe usposobil za nadaljevanje prvenstva, v katerem ima TPV vseeno lepe možnosti za uvrstitev med prve štiri. Drugače je z odbojkarji Krke, ki so zaradi boleznih nekaterih članov moštva komaj sestavili moštvo, ki je, brez možnosti za uspeh, gladko izgubilo z nekdanjimi državnimi prvaki iz Kanala.

I. V.

V Loškem Potoku spet na Bloudkovi

V Loškem Potoku je skupina mladcev obnovila staro Bloudkovo smučarsko skakalnico in želi ubuditi skakalni šport - Nekateri veliko obljublajo - Nujno ustanoviti klub

LOŠKI POTOK - Vsa povojna leta in nekako do sredine 80 let je bila smučarija v Loškem Potoku šport številka 1. Še zlasti so bile cenjene tekme na obeh skakalnicah. Prva, Bloudkova, je bila zgrajena v začetku šestdesetih let, druga, Goriškova, ki je doveljala skoke tudi preko 60 m, pa v letih 1982. in 1983. Skoki so pomenili velik praznik v kraju, svoje sposobnosti pa so na večji kalili poznejši znani državni reprezentantje, še posebej člani ljubljanske Ilirije in seveda domačini.

Skakalni šport sega v začetek šestdesetih let, ko je bila zgrajena prva, 30-metrška Bloudkova skakalnica. Takrat je

bila dostopna le posebnim izbrancem, ki so premogli primerno opremo. Omeniti velja, da je takrat Jože Knavs s Hriba

izdeloval klasične, tekaške in skakalne smuči, ki so slovele vsaj po vsej Dolenjski. Kasneje je seveda prevladal Elan, ki je kar nekaj let imel tudi svoj obrat v sedanjih občini Loški Potok.

Pred dobrimi desetimi leti pa je smučarija popolnoma zamrla. Delno lahko vzrok temu pripišemo nekaj zaporednim brezseznim zimam, nekaj pa popolni neorganiziranosti po ukinitvi SIS-ov in nekaterih brezglavih političnih potez. Tako naprave niso bile vzdrževane in so morali leseni zaletni most pretekle leto podreti zaradi dotrajnosti in poškodb, ki jih je utrpel ob gradnji ceste, ki poteka pod njim.

Letos pa je večja skupina mladincev - sami se imenujejo Nevrtrci - porabila ves januar, da je pripravila staro Bloudkovo moštvo, ki je bila že dodobra zaraščena. 31. januarja je bila tako po dolgem času spet prava tekma, ki je pritegnila veliko gledalcev in preko 80 skakalcev različnih starosti.

Po poskusni seriji je spregovoril potokski župan Janez Novak in dejal, da bo občina poskrbela, da bo ta šport saj v prihodnjih treh letih dobil nekdanjo veljavo pa potrebno infrastrukturo, morda na drugi lokaciji, za kar že imajo idejne načrte. Tej nekoliko preoptimistični napovedi oporekajo poznavalci tega športa, saj menijo, da bi z najmanjšimi stroški napravili nov zaletni most na 65-metrski skakalnici, skakalnico ponudili za trening, obenem pa vzgajali domači mladi rod ljubiteljev skokov. Pogoj za vse to pa je, da se uradno ustanovi smučarski klub, ki bo stalno skrbel za skakalne in druge smučarske prireditve.

A. KOŠMERL

"NAJ" ŠPORTNIKI POSAVJA - Po mnenju poslušalcev Radia Brežice je "naj" športnik Posavja brežiški skakalec ob palici Jure Rovana, "naj" športnica plavalka Nika Jevnik iz Krškega, "naj" športni klub pa plavalni klub Celulozar iz Krškega. Uveljavljeni Jure Rovana je najboljši športnik Posavja tudi po mnenju uredništva Radia Brežice, ki je za "naj" športnico izbralo metalno kladivo Simona Kozmusa, za "naj" športni klub pa proglasilo juditsko društvo Policist iz Krškega. Na razglasitvi v brežiškem kulturnem domu so se spomnili tudi lani na tekmovalnih ponesrečenih motociklistov, spedywayista Kreša Omerzela iz Krškega in Damjana Pavkoviča, motokrosista, ki je nesrečno padel v Stranski vasi pri Semiču. (Foto: M. Vesel)

O PLEZANJU V EL CAPITANU

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov bo v soboto, 13. februarja, ob 19.30 v galeriji Luna pripravilo alpinistično predavanje o plezanju v znameniti več kot 1000 m visoki previsni steni El Capitan v diaprojektivi Luke Polegga. Vstopnine ni.

V TREBNJEM VODI TRGOVINA MARINA

TREBNJE - V prvi občinski ligi Trebnjega v malem nogometu po petih kolih z desimi točkami vodi Trgovina Marina pred Mirno (9. točka) in Condorjem (7). Izidi 5. kola: Mirna: Condor 0:1, Trg. Marina: Trg. Slonček 3:2, Txin Piksna: Prev. Košir 1:3. V drugi ligi vodi ekipa Pan. (N. G.)

V Prečni največ medalj Žuličem

Memorial Stojana Kranjca

PREČNA - Modelarji Aerokluba Novo mesto so v soboto, 6. februarja, pripravili 17. memorial Stojana Kranjca v letalskem modelarstvu, na katerem je nastopilo 27 tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške. Memorial Stojana Kranjca je obenem štel tudi za prvo izmed štirih tekmovalcev za pokal Slovenije. V razredu jadralnih modelov F-1-A je zmagal Brane Rozman iz Litije, drugi je bil Matej Nordin iz Nove Gorice, tretji pa Novomeščan Borut Žulič. Drugi najboljši novomeški tekmovalci v tem razredu je bil Bojan Može na sedmem mestu. V istem razredu je med mladinci prvo mesto prav tako osvojil Matej Nordin, najboljši domačin pa je bil Jure Žulič na četrtem mestu.

V razredu modelov s pogonom na elastiko F-1-B je bil Novomeščan Damjan Žulič nepremagljiv, drugi je bil Celjan Tomaž Hribar, tretji pa Novomeščan Danijel Terlep. Pokroviteljica tekmovanja je bila Zveza organizacij za tehnično kulturo iz Novega mesta, veliko pa je organizatorjem pomagal Nikola Padevski.

VELESALOM IN SMUČARSKI TEKI ZA DŠI

NOVO MESTO - Novomeška agencija za šport je v četrtek, 4. februarja, v okviru delavskih športnih iger razpisala tekmovalni v veleslalomu in smučarskih tekih, ki bosta v nedeljo, 14. februarja na Gačah. Moški bodo tekmovali v skupinah do 35. leta, do 50. leta in nad 50. letom, ženske pa v skupinah do 30. leta, do 45. leta in nad 45. letom. Prijave zbirajo samo še danes (četrtek, 11. februarja) do 10. ure. Dodatna pojasnila dobite po telefonu 322 267.

ŠTUDENTSKA SMUČARIJA

NOVO MESTO - Društvo novomeških študentov obvešča študente - smučarje, da ima še nekaj prostora za zimovanje na Voglu. Ljubitelji študentske smučarje in vsega, kar spada zraven, naj se zglasijo v DNS-jevem študentskem servisu.

ŽENSKÉ NOGE BODO BRCALE

NOVO MESTO - Ženski nogometni klub Radio Krka bo v soboto, 13. februarja, v novomeški športni dvorani pripravil ženski turnir v malem nogometu. Vsi, ki bi radi videli najboljše slovenske in hrvaške nogometašice na delu, pridite v športno dvorano ob 8. uri, ko se bosta med sabo pomerili vrsti Jarš in Krškega, pol ure kasneje bodo na parket prvič stopile Novomeščanke, turnir pa se bo s finalno tekmo končal ob 17. uri.

SMUČARSKI TEČAJ MED POČITNICAMI

ROG - ČRMOŠNICE - Rogova šola smučanja, ki na smučišču na Gačah deluje pod okriljem novomeškega smučarskega društva Krka Rog, bo med šolskimi počitnicami od 15. do 19. februarja pripravila začetne in nadaljevalne smučarske tečaje za otroke in odrasle. Organiziran bo tudi avtobusni prevoz iz Novega mesta, avtobus pa bo ustavljal na vseh lokalnih postajah v Novem mestu (od Bršljina čez Ločno in Kandijo) in na poti proti Črmošnjicam. Cena petdnevnega tečaja je 12 tisoč tolarjev, v kar je vključen avtobusni prevoz, žičniška vozovnica in smučarski učitelj. Za tečaj se lahko prijavite 11. in 12. februarja od 17. do 19. ure po telefonu 21 487, prijave pa so možne tudi na smučišču prvi dan tečaja zjutraj.

NIKA JEVIK DVAKRAT PRVA V NEMČIJI

KRŠKO - Mladi plavalci krškega Celulozara so nastopili na mednarodnem plavalnem mitingu v Bad Reichenhau v Nemčiji, na katerem je nastopilo 45 klubov iz 9 držav. Med Krčani se je najbolj izkazala trinajstletna Nika Jevnik, ki je zmagala na 100 m prsno in 100 m delfin ter osvojila drugo mesto na 100 m prostu; enajstletna Sara Hojski je bila v svoji starostni skupini druga na 100 m prostu in tretja na 100 m delfin. 12-letni Primož Hribšek je bil drugi na 100 m hrbtno in tretji na 100 m delfin, 11-letna Nina Andrijašević je bila druga na 100 m hrbtno, 16-letni Franci Pavlič drugi na 400 m prostu in 15-letni Jaro Kovačič tretji na 400 m prostu.

REVOZ ZANESLJIVO

NOVO MESTO - Sredi pomladanskega dela novomeške občinske lige v kegljanju z 12 točkami vodi Revoz I, sledijo pa mu Peči - Keramika z 10 točkami in Vseh devet z osmimi točkami. V drugi ligi vodijo Dolenjske pekarne s 14 točkami pred Dolenjko (12 točk) in moško vrsto društva upokojencev (10). (N. G.)

SMUČIŠČA NA GAČAH VČERAJ IN DANES

Gače - neizrabljena priložnost smučarskega raja

Največji dolenjski smučarski center Rog - Črmošnjice oziroma Gače bi bil po mnenju nekaterih tujih strokovnjakov lahko najlepše slovensko smučišče

Začetki smučanja z Gač segajo v konec petdesetih let in v prva leta šestdesetih. V tistih letih je naš znani smučar Lakota, ki je po poklicu gozdar, za slovenske gozdarske tekme trasiral prvo 15 m široko progo, izpod Gač do Črmošnjic. Os prve proge je tudi danes osnova proge, ki se spušča z vrha Gač v Črmošnjice pri Srednji vasi. V tistem obdobju sem spoznal pokojnega Marjana Sonca, ki je bil po materi doma iz Rese in je snežne razmere v Kočevskem Rogu zelo dobro poznal.

Prvo tekmovalno na progi, ki jo je trasiral Lakota, je bilo slovensko smučarsko prvenstvo gozdarjev. Za tem sta bili še dve sindikalni tekmovalni, in ker je bila proga prezahtevna za rekreativno smučanje, se je smučarija preselila na spodnja smučišča v Črmošnjicah. Lakotovo progo je zaraslo grmovje. Nekaj časa je smučarski klub Rog na divji progi še vzdrževal vlečnico Borer, na spodnjem smučišču pa so v delavnici Nena Perica izdelali vlečnico po sistemu "naredi si sam".

Nekje ob koncu sedemdesetih let sva z Marjanom Soncem izkoristila Andrijašević obisk na Krkih sindikalnih tekmah v Črmošnjicah in ga prepričevala, da bi pričeli graditi smučišča na Gačah, ki bi lahko bila skupaj z Zdraviliščem Dolenjske Toplice uspešna ponudba. Mag. pharm. Boris Andrijašević, takratni direktor Krke, je bil izredno razgledan, odlični organizator, predvsem pa je bil z dušo in telesom Novomeščan in Dolenjec. V tistem času je Krka tudi prevzela skrb nad zdravilišči in dolenjskim turizmom. Rekel nama je: "Delajta na projektu Gače, jaz ne vem nič, vendar me stalno obveščajta."

Po snegu smo organizirali ogled Gač, za vodiča je bil Zdenko Dular, ki je teren poznal. Vseeno smo se izgubili. Gač nismo našli, le razvaline vasi Gričice. Današnjih cest namreč ni bilo. V času projektiranja mi je ing. Janez Bulc položil na mizo dopis ljubljanskega Korpusa JLA o prepovedi projektiranja na področju Gač. Občina Črnomelj je po nekaj sestankih na Korpusu prepričala generala Joviča, da mi je dovolil zarisati potrebno območje. Področje so odobrili in tako smo projekt legalizirali. Takratna občina Črnomelj in gozdarji niso projekta obravnavali birokratsko, ker nas je preganjal čas. Projekte smo legalizirali, ko smo izdelali zazidalni projekt vikend cone na Gričicah in načrte vlečnic. Glavno finančno breme je nosila tovarna Krka, sofinancirala pa so podjetja iz občin Črnomelj in Metlika.

Prvo progo je trasiral naš reprezentant dipl. jurist Blaž Jakopič iz Elana, geodet je bil ing. Alojz Pucelj, jaz sem bil z njimi kot projektant. Ostale proge smo sami trasirali. Krka je že formirala operativni tim z g. Alojzom Drgancem kot vodjo.

Pošasten in nepozabni je bil pogled na 40 m širok posekan pas drevja, ki je ležalo na tleh. Malo me je stisnilo pri srcu. Tolažil sem se, ker sem poznal stari kataster in ker sem prebral doktorsko disertacijo ing. Ciglerja na temo Kočevske in kočevski Almanah 1939. Na področju Gač in Gričic so bile nekoč Majerjeve in Kamene njive, pašniki in košnice. Ing. Cigler pa je zelo kritično ocenil zaraščanje pašnikov in košenie v Kočevskem Rogu.

Prvo vlečnico smo kupili pri tovarni Unior v Zrečah, ki je bila kooperant italijanskega podjetja Fraf-

fer iz Trenta. K sreči je Krka kupila teptalec za sneg že prvo leto, ko je bila zima bogata s snegom. Ostale tri vlečnice smo kupili direktno od Grafferja. Ko smo (že po snegu) zagnali prvo vlečnico, nam je ing. montaže iz Uniorja napovedal, da sedaj, ko imamo vlečnico, ne bo več snega. In je res prišlo deset suhih let, pa ne samo pri nas, cela Evropa je ostala z nekaj centimetri snežene odeje.

V Evropi se je pričela histerija umetnega zasneževanja. Mi smo odšli po informacije v Italijo in se povezali s podjetjem Gesspi, ki je

Neodvisno od tega se je pri reševanju problema Gač angažirala občina Novo mesto s predsednikom izvršnega sveta občine mag. Boštjanom Kovačičem. Ponovno sva navezala stike z Avtonomno pokrajino Trento in z njihovim podjetjem Tecnofin. Bila sva gosta vlade preko njih (19. čl. Zakona o pomoči vzhodnim državam) smo bili vključeni v sistem Joop (Phare), pričeli organizirati mešano slovensko-italijansko podjetje, napisali pismo o nameri, izdelali prvo fazo celotnega projekta Gač in oddali projekt na banko v Torinu, preko katere bi Evropska skupnost projekt financirala. Nato se je v Italiji pričel lov na skorumpirane politike, vlada je padla. Po volitvah je na oblast prišel Berlusconi, v Trentu avtonomisti, in celotno prizadevanje je padlo v vodo.

bilo zastopnik ameriške tovarne hladilne tehnike YORK iz Nantesa v Franciji. Tovarna je še vedno v samem vrhu tehnologije umetnega zasneževanja. Smučišče si je ogledal lastnik Gesspija. Seznanjen z vsemi slovenskimi smučišči je na Gačah izjavil, da je to najlepše smučišče v Sloveniji. Z vrha namreč vidiš pet držav. Na sestanku z upravo tovarne Krka je ponudil 50-odst. soudeležbo YORK-a pri graditvi računalniško vodenega sistema za umetno zasneževanje in sovlaganje v Zdravilišču Dolenjske Toplice. Bili bi med prvimi v Evropi s sodobnim sistemom zasneževanja, ki bi bil pri tako slabih zimah že zdavnaj odplačan. V Krki so ponudbo zavrnili.

In kaj se danes dogaja z Gačami? O tem je veliko kritik od strani obiskovalcev Gač, ki so splošno znane. Baje je celo objava informacij o snežnih razmerah v časopisu predraga. Stane namreč 75.000 tolarjev, kar je cena za trideset smučarskih kart. In cel čas so Gače nerentabilne. Ljudje so se pozabavali z osnovnošolsko matematiko in izračunali: če je ob vikendih 1000 smučarjev (pravijo, da jih je tudi več) je to 2,5 milijona tolarjev samo od kart. Hrvatje se na smučišču hvalijo, da smučajo zastoj, ker kart nihče ne kontrolira. Pri tem je zanimivo, da je toliko obiska brez reklame, brez menadžmenta, ob slabo urejenih smučiščih in da na parkirišču zasledite avtomobilske tablice LJ, MB, CE, KA, ZG, celo KR. V Gričicah je preko 80 apartmajev, v teh apartmajih je okrog 600 postelj (ne vem, če ima v Sloveniji kakšen hotel toliko postelj), da ne govorimo o fenomenu Kočevskega Roga. Kje so menadžerji, da bi evidentirali in izkoristili te potencialne? Ali

veste, da je celo sekretar za turizem pri ministristvu za malo gospodarstvo in turizem pred dnevi prvič slišal za Gače? Če bi Gače dali inozemski firmi, bi v desetih letih nastala Rogla na kvadrat. Korist bi imeli Dolenjska in Bela krajina, dvignil bi se standard regije, zaposlili bi ljudi, promovirali bi Slovenijo.

Zaenkrat so prizadevanja, da bi Gače premaknili z mrtve točke na dostojen strokovni in komercialni nivo, pri Krki naletela na odgovor: nimamo absolutno nobenega interesa na Gačah in vanje ne bomo vložili niti para.

Redko čitam sobotno prilogo časopisa Delo, v soboto, 30. januarja letos pa sem zagledal na zadnji strani članek Toneta Peršaka "Falanga robotov". Peršakov prispevek je tako zgodeen in ciničen prikaz nas samih, da želim svoj kratki prispevek o zgodovini Gač končati z dvema citatoma iz tega članka. "Pomembni so le še lastniki kapitala in ljudje, ki razpolagajo z informacijami. Mimo tega pa se vedno bolj oblikuje bizarni, napol estradni sistem 'zvezd', ki so v bistvu nado mestki resnično verodostojnih in zaupanja vrednih osebnosti, ki bi jim ljudje bili pripravljeni slediti." In konec citata: "Lahko je reči, saj nima smisla, ker bo tako ali tako vse ostalo, kot je. Kajti potem bo res ostalo in potem bodo res ves čas isti obrazi na posnetkih v televizijskem dnevniku in bodo še naprej kot papagaji ponavljali fraze o svoji poštenosti in redoljubju ali gospodarski uspešnosti, ne glede na vse, kar odkrivajo in potem pišejo ali pripovedujejo novinarji."

ZDENKO HLAVATY, d.i.a.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Župan zavrnil izsiljevanje

Dol. list št. 4, 28. januarja

Članek z naslovom "Župan zavrnil izsiljevanje", v katerem se omenja stranka SDS v zvezi nastajanja leve koalicije v občini Črnomelj, ni odraz resničnega stanja in dogodkov, zato omenjene očitke zavračamo in dajemo naslednje pojasnilo.

Naša stranka SDS je bila v preteklem mandatnem obdobju Občinskega sveta v koaliciji s strankama SKD in SLS, zato zelo dobro poznamo vlogo tedanjega in sedanjega župana Andreja Fabjana, ki jo želi imeti v koaliciji. Zanj koalicija ne pomeni politične zveze sorodnih političnih strank, temveč naj bi bila to le združba za uveljavljanje njegovih ciljev. V omenjenem članku to sam ponovno potrjuje z izjavo, da so se partnerji zavezali podpirati njegov program. Podobna načela verjetno uveljavlja tudi v svoji politični stranki, sicer ne bi odstopil predsednik Podružnice SLS Črnomelj.

Zaradi takšnih razmer smo imeli v SDS do oblikovanja koalicije majhen interes in nismo dajali zadevnih pobud. Pobudnik in sklicatelj pogovorov o oblikovanju koalicije je bil župan, mi pa smo se jih vedno udeleževali, kljub zelo nenavadnemu položaju, ko nam je bilo dano pogovarjati se le s predstavnikom stranke SLS v osebi župana, predsednik Podružnice SLS pa je bil vedno odsoten.

Glede na pretekle izkušnje smo v pogovore o oblikovanju koalicije pristopili z jasnimi cilji postati sooblikovalec in dosledni soizvajalec koaličijskega programa. Kot se za resnega partnerja spodobi, smo podali tudi pisna pogajalska izhodišča. Žal se je že na tej stopnji zataknilo, saj se je župan verjetno ustrašil odgovornosti in še do danes ni predstavil od naše strani naročenih pisnih pogajalskih izhodišč stranke SLS. Pogovori so se vodili le na osnovi ustnih zahtev župana, naj plačane funkcije v občini pripadajo le stranki SLS in da v koaliciji ne sme sodelovati stranka SKD. S tako postavljenimi zahtevami se naša stranka SDS ni strinjala, zato smo predlagali, da nas lahko ponovno pokličejo, ko bodo imeli pisna pogajalska izhodišča. Od takrat dalje nas niso več klicali na razgovore. Naša stranka SDS se je s tem položajem sprizajnila, saj tam, kjer ni pogajalskih izhodišč in pristojnih pogajalcev, se pač ne da sklepiti pogodb, tudi koaličijskih ne.

Če se sedaj povrnemo na nam očitano izsiljevanje, vidimo v tem popoln nesmisel. Isiljevanje ali ultimati vsebuje v pravem pomenu besede tudi grožnjo, tega pa iz navedenega opisa dogodkov naši stranki ni možno očitati. Drugi nesmisel je županovo obravnavanje strank SDS in SKD v paketu in nam v tem smislu očitati zahteve po občinskem tajniku, po podžupanu in zahteve za izbiro četrtega koaličijskega partnerja. Dogodki namreč kažejo drugače, saj smo na pogovorih vedno bili prisotni le predstavniki strank SDS in SLS, občinskega tajnika nismo zahtevali nikoli, za podžupana iz stranke SDS smo predlagali kot eno izmed možnih rešitev, za izbiro četrtega koaličijskega partnerja pa smo predlagali soglasno odločanje vseh treh partnerjev.

Kljub tako izkazanemu županovemu nerazumevanju za povezovanje pomladnih strank SDS, SKD in SLS, je naša stranka še vedno optimistična in odprta za sodelovanje.

Občinski odbor SDS Črnomelj
zanj: PAVEL ZAJC

Novomeška kronika

Dol. list št. 51, 24. dec. 1998

V vašem časopisu je bil v novomeški kroniki pod naslovom "Daty" objavljen prispevek, ki se nanaša na ravnanje carinika na mejnem prehodu Metlika dne 19.12.1998, ko je skupina izletnikov nakupovala v brezcarinski prodajalni, ki se nahaja na pasu med točkama slovenske in hrvaške mejne kontrole.

V zvezi s tem vam želimo pojasniti, da imajo v skladu z veljavno carinsko zakonodajo pravico do nakupa brez plačila carine v omenjenih prodajalnih potniki, ki prihajajo na carinsko območje Republike Slovenije iz tujine. To v konkretnem primeru pomeni, da bi bili izletniki do tovrstne ugodnosti upravičeni le ob povratku s hrvaške strani.

Carinik je ravnal v skladu s predpisi, ki je izletnike opozoril, da je potrebno za blago, nakupljeno v brezcarinski prodajalni, plačati uvozne davke; preseneča pa nas, da turistična vodnica ne pozna predpisov, ki veljajo za nakupe v brezcarinskih prodajalnah.

FRANC KOŠIR
direktor Carinske uprave
Republike Slovenije

Hrvati dobesedno s peno na ustih

Dol. list št. 4, 28. januarja

Urednik DL Marjan Legan vprašuje, kakšno stališče g. Jože Pacek, župnik s Čateža, zavzema do besede, ki ji je izrekel g. nadškof v Kopru. Baje je izjavil sledeče: bojevali se bomo, če bo treba pet, deset ali petdeset let. Te besede se mi zdijo neprimerne za današnji čas in v duhu evangelija, ker nauk katoliške vere ni, da se bori, ampak da uči in narodu vzgaja v katoliških vrednotah.

Izrazil bom še nekaj svojih misli v zvezi s tem, kar je napisal g. Maver v tretjem odstavku svojega člana objavljenega na isti strani: Istočasna primerjava šole s pasjo dresuro je groba žalitev številnih generacij učiteljev, učencev in staršev. V četrtem odstavku se sprašuje, kaj je narobe s sedanjo šolo, ki je do sedaj uspešno vzgajala rodove Slovencev. Ne samo doma, ampak tudi v tujini veljajo za marljive in poštene delavce. Vse to je lepo in hvalevredno.

Toda človeku ne pomaga doktorski ali magistrski naslov, če nima v sebi urejenih moralnih vrednot, ki se jim po domače pravi "srčna kultura", in prav te vrednote je v zgodovini, tudi v slovenski, vedno poudarjala in učila katoliška Cerkev. To so dejstva, pa naj bo komu prav ali ne.

Novomeška gimnazija je pred kratkim praznovala svoj rojstni jubilej. Njeno rojstvo je bilo v samostanu. Te šole pi ustanovila posvetna oblast, ampak franciskani. To je katoliška Cerkev.

Slovenci smo bili pod avstroogorsko monarhijo stoletja hlapčevski narod; da smo se ohranili in po dolgem času dosegli samostojnost, se imamo zahvaliti katoliškim šolam, ki so nas učile ne samo moralno, ampak so nas vzgajale tudi v narodnem duhu. Tudi protestantje imajo pri tem velike zaslugе. Primož Trubar nam je dal prvo slovensko knjigo, a ne pozabimo, da je bila s krščansko vsebino. Šole, pa tudi če so bile s krščansko vsebino, imajo velik pomen za ohranitev slovenske zavesti. Kdor se tega ne zaveda ali ne prizna, se zavestno spreneveda. Za tako šolo se je vodstvo slovenske Cerkve vedno zavzemalo, pa se tudi sedaj. To ni samo njena pravica, ampak tudi dolžnost.

IVAN DERGANČ
Češča vas 4
Novo mesto

Hrvati dobesedno s peno na ustih

Dol. list št. 5, 4. februarja

Zavito v dolgovozno leporečje se g. Jože Pacek le ne more upreti skušnjavi, da ne bi žalil drugače mislečih (ateistov) s tem, ko jim odreja najplemenitejšo človeško vrtilno - dobroto, kajti to ima v zakupu le Bog. Torej vsi tisti, ki izražajo in razdajajo dobroto, s tem izpovedujejo vero v Boga, zato ne morejo biti ateisti. Če je gospod vedno trosil take nesmisle in nestrpnost, lahko da je doživljal tudi neprijetnost.

Čudim se, da ob zaničanju ateizma, ni pokomentiral skrajno neetič-

ne javno izrečene misli g. Rodeta, da naj bi bil ateist le tisti, ki umrlega očeta zlekne in vrže v kanto. Torej: ker tega nihče ne počne, pomeni, da ni ateistov. Tisti, ki lahko reče kaj takega, očitno ne more, kljub visoki izobrazbi, razumeti preprostega dejstva, da se toliko bolj čisti in ohranja spomin na umrle svoje, če se ne slepiš s ponovnim srečanjem v namišljenih nebesih.

Nedoumljivo je, s kakšno aroganco si nekateri skušajo podrediti človekovo duhovnost in žaliti njegovo dostojanstvo.

JANKO MAVER
Novo mesto

Hrvati dobesedno s peno na ustih

Dol. list št. 5, 4. februarja

Ubogi nadškof dr. Franc Rode, ki nima boljših zagovornikov, kot je duhovnik Jože Pacek s Čateža, skrajnež, ki vsako polemiko vleče v nedogled. Če časnika ne zna brati in ne veš, zakaj prinaša različna stališča, ti pač ni pomoči. Odgovorni urednik DL dipl. inž. Marjan Legan je napisal umirjen komentar v bran svojemu stališču in si zato prislužil novo filipiko, pravilneje rečeno, packarijo g. Paceka v zadnji številki DL. Sam sem že dosti prej prenehal polemiko z g. Packom, vedoč, da argumentov noče brati in da hoče vedno in zmeraj imeti zadnjo besedo. Vem, da v kakšnih drugih časih ne bi mnogo manjkalo, da bi organiziral kakšno gardo proti meni.

Zadnje dni sem v našem osrednjem dnevniku z zanimanjem prebral ogorčenje šolskih sindikatov zaradi predavanja dr. Rodeta v Kopru in ognja in žvepla cerkvenih krogov na rovaš novinarjev, ki so bojda potvrdili besede g. nadškofa. Najzgovornejši je bil ponatis uredništva Dela magnetofonskega zapisa prizadetega novinarja. Boljšega dokaza pravzaprav ne more biti. Če je v izjavi škofovske konference še vse zavito, češ da je nadškof citiral nekega nemškega filozofa, v dobesednem zapisu nadškofovega govora vse lepo sedi in prav nobenega dvoma ni, kdo "da dresira nemške ovčarje". Seveda se nismo brali kakega nadškofovega opravičila. Toliko slabše za nadškofa! Kdor pozna zgodovino cerkve, pozna tudi njene zmote, njene grmade, indekse prepovedanih knjig in slik, domobranstvo, stvari, ki tudi g. Packu niso pogodu, a so žal resnične. Začuda, kako se je g. Packu na kraju pisma zapisalo tisto o sožitju med ateistom in vernikom. Škoda, ker z vsem prejšnjim pisanjem to tako uspešno podira.

ALFRED ŽELEZNIK
Boštanj 56

Kdo je hotel očrtni delo policije?

Dol. list št. 5, 4. februarja

Ker ne vem natanko, kolikokrat je treba laž ponoviti, da postane resnica, sem se sklenil oglasiti. V bran sebi in tisti resnici, ki jo, verjemite, v primeru Holmeca edini do

obisti poznam. Razumem, da se policist, kot je Borut Likar, s svojim bigamističnim razmerjem do poklica ne more kar tako sprijazniti z izgubo uglednega delovnega mesta, ne razumem pa, kako noče ali ne more spoznati, da mu fotelja generalnega direktorja slovenske policije ni nihče spodmaknil. Še najmanj pa spodaj podpisani. Zapustil ga je izključno zavoljo svojih ravnanj, ki pa lahko da niso posledica zgolj njegovega razmišljanja. To pa je znova izključno njegov problem.

Tudi če bi bilo res, je smešno in neboljgno trditi, kako je novinar izigral generalnega direktorja policije. Najmanj, kar se ob tem kdo vpraša, je, koliko sposobna in primerna je taka oseba za mesto prvega človeka policije, lahko pa gre razmišljanje tudi v prid novinarjevi sposobnosti, ki je z levo roko opravil s tako pomembno osebo. Toda tokrat so bile vse karte na mizi. Vsaj kar zadeva najin odnos.

Ne bom dolgoval s kronološkim opisom najinjen snidenj in pogovorov, dejstvo je, da sem hotel preko generalnega direktorja slovenske policije, v čigar pristojnosti je tudi projekt, imenovan Policija med vojno, priti do dokumentov, ki bi bodisi ovrgli bodisi potrdili vse glasnejše namige o sporni vlogi slovenskih milicnikov v bojih na Holmcu leta 1991. Spisal sem uradno zaprosilo za vpogled v goteniške arhive, kamor me je taisti Borut Likar v imenu iskanja resnice pred leti že spustil, in čakal odgovor. Če me spomin ne vara, ga ni bilo kar nekaj tednov. In predno sem ga dobil - odklonilnega, seveda - mi je Borut Likar med telefonskim pogovorom, v katerem sem ga spraševal o usodi moje pisne vloge, prebral znameniti odstavek menda zaupnega poročila o medvojnem dogajanju na Koroškem. O tem namreč, da so slovenski milicniki streljali na mlade vojake JLA, ki so se predajali z dvignjenimi rokami in belo rjuho. Nič o tem, da naj o zadevi ne pišem, bil je celo slišno razburjen, rekoč, kako zgleda, da namigi o vojnem hudodelstvu niso iz trte izviti. Sem torej izigral generalnega direktorja slovenske policije, ko sem počakal še na uradni odgovor ministrstva za notranje zadeve, s katerim so mi vrata v Gotenico dokončno zaprli? In šele potem preko Slovenskih novic javno zastavljal vprašanje, kaj se je na Holmcu v resnici dogajalo? Upam celo namigniti, da brez tega pisanja rezultatov preiskave še danes ne bi imeli v rokah.

Da so bile z moje strani vse karte na mizi, kaže še ena doslej zamolčana podrobnost. Pred najinim televizijskim soočenjem sem Borutu Likarju povedal, kako je po vseh mogočih in nemogočih interpretacijah dogajanje - simptomatično pa je, da ostaja vseskozi ključno vprašanje to, od kod novinarju informacije in

generalnega direktorja slovenske policije ne bi verjel. Še zlasti ne, ko sva si po Odmevih stisnila roki in ko sta z njegovim tiskovnim predstavnikom po eretejevskih hodnikih razglabljala, kako smo s pričujočim teve soočenjem naposled pomirili slovensko javnost.

BOJAN BUDJA
Ljubljana

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Dol. list št. 5, 4. februarja

V zadnji številki Dolenjskega lista je bila objavljena pripomba g. Marije Seničar, da smo od nje pred novim letom v času, ko je v gostilni igral ansambel, za kozarec vode zahtevali 500 tolarjev.

V zvezi s tem želimo javnosti sporočiti, da je napisano v celoti neresnica, saj kozarec vode pri nas stane natanko 20 tolarjev, kar pa gostje, ki zahajajo k nam, lahko izvedo iz cenikov, ki so obešeni pri šanku oziroma so vstavljeni v jedilne liste.

Naj dodam, da od začetka obratovanja (1.10.1998) pa do konca leta v našem lokalu nismo imeli v gosteh nobene osebe ženskega spola, s katero bi imeli kakršne koli nespornazume zaradi cen pijač, niti nismo v istem obdobju v lokal sprejeli družbe, ki bi zaradi nestrinjanja s cenami pijač (med njimi vode) zapustila lokal. Glede na zanemarljivo majhno število gostov, ki iz našega lokala odhajajo nezadovoljni, upravičeno sumimo, da je resnični avtor te zamisli povsem druga oseba.

Na morebitno nadaljnje objavljanje neresnic javno ne bomo odgovarjali, pač pa bomo proti omenjeni osebi oziroma proti časopisu, če bo njeno identiteto ščitil še naprej, vložili tožbo.

GOJE, d.o.o.
gostilna "Pod Henčovo lipo"
Gorenje Kamence 35

ŠENTJERNEJ V ČAST PRAZNIKA - V počastitev slovenskega kulturnega praznika so minulo soboto v večnamenskem prostoru v OS Šentjerneji učenci pod vodstvom svojih mentorjev pripravili svečano akademijo za prebivalce tamkajšnje občine. Obiskovalci so bilo zelo navdušeni nad prelepim programom, za dodatno popestritev pa sta poskrbela še gosta večera, mešani pevski zbor Ajda in Šentjernejski oktet. (Foto: M. Hočevar)

O ŽIVLJENJSKI RESNICI - V Ganglovm razstavišču v metliškem gradu je bila pretekli petek zanimiva prireditev, ki je - čeprav so gostje prišli iz Stajerske - privabila številne obiskovalce. Ivana Zavšek Svagula (sedi prva z leve), katere najpomembnejše poslanstvo je dobrodelnost, je namreč predstavila svoj pesniški prvenec "Pesmi življenjske resnice", ki je izšel le dan pred tem. Z Jožetom Žlausom, Vojkom Volavškom, Vojkom Kumrom in Vladom Geršakom, ki so člani skupine Mavrična okarina, ki jo je Zavškova ustanovila pred štirimi meseci, pa je pripravila likovno razstavo. V kulturnem programu so nastopili recitatorka Vesna Žist, kitarist Marjan Hlastan (na fotografiji) in violinistka Danijela Džordžević. (Foto: M. B.-J.)

V ČAST SV. HUBERTU - 24. januar je bil pomemben mejnik župnije Otočec. Že tretje leto zapored so se pri maši zbrali tudi člani Lovske družine Otočec. Dobro obiskano slovesno mašo je snemala in neposredno prenašala tudi televizija Slovenija, ki je pred mašo predstavila tudi našo župnijo. Mašo v čast sv. Huberta je vodil domači župnik Blaž Gregorc, ki je v pridigi predstavil zavetnika lovcev in lova. Nedeljsko bogoslužje pa so polepšali tudi domači mešani pevski zbor in Lovska družina Otočec s svojim igranjem. (Helena Murgelj)

ZVERIN PREVEČ?

Kaj meni zadnja žrtev medveda

"V kraljevini Jugoslaviji so bolj skrbeli za kmeta"

ZLATI REP PRI ORTNE-KU - Ob sporu med ministrstvi glede odstrela zveri je Anton Gruđen, 73-letni upokojenec iz Zlatega Repa pri Ortneku v ribniški občini, ki je bil zadnja žrtev medvedjega objema povedal, da ga preseneča, ker si posamezniki tako krčevito prizadevajo zvečati stalež divjadi v naših gozdovih. O svojem primeru, ko mu je 17. aprila 1997 streljal od doma medved odtrgal pol obraza - ne želi več govoriti, spomni le to, da je bil hudo razočaran zaradi ravnanja pristojnih ljudi slovenske lovске zveze in nekaterih ministrstev.

"Zgodila se je nesreča in plačali mu bomo oškodnino," pojasnjuje Anton Gruđen in nadaljuje: "V kraljevini Jugoslaviji je bil red in tudi kmetsko spoštovali. Veleposestnik Kosler je skrbel za ravnotežje v naravi. Ob namigu, da se medved klati v bližini naselij, je ukrepal revirni lovec in je mrcino, če je bilo treba, takoj pokončal. Mar mu je bilo za ljudi! Tudi oškodnino za posevke je redno povrnil, brez komisij in zapisnikov. Moj oče je dobil 600 kraljevih dinarjev in z njimi kupil 100-kilogramskega prašiča."

M. GLAVONJČ

KONCERT ARNIČEVE

NOVO MESTO - Danes, 11. februarja, bo ob sedmih zvečer v dvorani Glasbene šole Marjana Kozine koncert mlade nadarjene pianistke Kristine Arnič iz Ljubljane. Koncert je iz cikla Glasbene mladine Slovenije GM Oder.

Propad Snežnikovega "imperija"

Po razprodaji družbenega premoženja sledi še razprodaja tamkajšnjih ljudi

Ker se je med tukajšnjimi ljudmi že nekaj časa govorilo in pisalo in česar so se domačini najbolj bali, se je pred kratkim uresničilo. Blizu 30 ljudi se je z delovno knjižico v roki znašlo na cesti. Ljudje se panično spogledujejo in ne morejo verjeti, da so poleg svojega podjetja, v katerega so desetletja vlagali in zanj skrbeli, sedaj izgubili še zasluge, ki jim pomeni edini vir preživetja.

Nezadovoljstvo zaposlenih v Snežniku je bilo čutili že nekaj časa. Tudi funkcionarjem krajevnih skupnosti ni bilo vseeno. Pričakovali so katastrofo, zato so pisarili na vse mogoče institucije, klicali medse odgovorne in jih sproti seznanjali s pogubnim stanjem v podjetju.

Cesar vodstvo podjetja ni znalo ali ni želelo razumeti, so jim prek javnih občil povedali delavci in ostali krajanje. Opozorili so jih, da brez razvojnih programov ni ohranitve delovnih mest - še manj novih zaposlitev; na krčenje še obstoječih delovnih mest v proizvodnji in hkratno ohranjanje ali celo večanje števila režijskih delavcev; na pomembna odločanja vodilnih brez sodelovanja delavcev in krajanov; na zapostavljanje kmetijske dejavnosti; na kupičenje neprodanega blaga; na pomanjkanje povezanosti in sodelovanja med podjetjem in krajevnim skupnostjo ter občino; na dvomljivo in nevarno kadrovanje in razdeljevanje javnih funkcij (na Kočevskem imamo zelo slabe izkušnje z uvoženimi kadri)...

Delavce in ostale krajanje še posebej zanima, kaj je z obljubami predsednika DZ g. Janeza Podobnika, ki je septembra lani na koncu obiska poudaril, da bo stanje preučil, odstranil morebitne nepravilnosti, predvsem pa pomagal zblizati vse uporabnike prostora ter jih skušal motivirati za sodelovanje pri razvoju kraja. In ne nazadnje, kaj je z obljubo vlade, ki je na vprašanje poslance SDS

Bogomirja Špiletiča (kaj namerala le-ta storiti za ponovno ožvite celotnega območja Kočevske Reke) v pisnem odgovoru zagotovila, da ne bo prihajalo do izgub delovnih mest. Usoda krajanov je v tujih rokah, zato so upravičeno zaskrbljeni in obupani. Le kdo bo še živel v kraju, v katerem se težave kar kupijo, kjer so zastareli in nefunkcionalni stavbi vrta in osnovne šole, na pol porušeni kulturni dom, propadajoči kmetijski objekti in stavbe, v katerih je domovala Specialna brigada Moris. Kraj je brez urejene kanalizacije in čistilne naprave (odplake odteka v kraško podzemlje), sredi vasi opozarja slovensko vlado nedograjena cerkev, razprodaja podjetja mimo delavcev. In sedaj še zadnji možni udarec: izguba delovnih mest.

Izkazalo se je, da je bila bojazen ljudi upravičena. Ves čas so negodovali in opozarjali. Tokrat napovedujejo, da bo država z razprodajo premoženja in ljudi nadaljevala. Ni več skrivnost, da gre za pokrivanje primanjkljaja proračuna in privatizacijske vrzeli. Država Slovenija kot večinski lastnik podjetja ima vse upravljalne funkcije v svojih rokah. Delavci ne morejo odločiti o ničemer. Taka država si v današnjih razmerah lahko privoščijo marsikaj - najmanj to, da prednosti čimbolj vnovči. Zato skrbi le zase, tukajšnji ljudje je ne zanimajo. Vskanjeni kruh naj si torej kupujejo s tajnstveno preteklostjo in deviškostjo narave. Pretkano, ni kaj. Pa tudi zrelo za Strasbourg.

IVE A. STANIČ

Bo končno red ob Kolpi?

S prostorsko kreditvenimi pogoji (PUP) pacajo že pet let

KOSTEL - PUP za Obkolpe je občina Kočevje pripravljala skoraj pet let, zdaj pa se je občina Kostel osamosvojila in domačini, predvsem pa turistični delavci, upajo, da bo končno le šlo hitreje naprej. PUP so pomembni za domačine in turiste predvsem zato, da bodo oboji vedeli, kje lahko parkirajo, kje se lahko kopajo, kje lahko taborijo itd. Še posebno je to pomembno za Kolpo in kraje ob njej, saj je Kolpa mejna reka. Odlok bo določal, kje so prostori, določeni za ustavljanje plovil. Ne gre sicer za neko trdo mejo med državama, vendar bi pa le moralo biti ob meji več reda.

Na osnovi PUP bo občina Kostel sprejela tudi odlok o režimu ob Kolpi, kot ga ima že občina Črnomelj. Doslej je tak odlok namočeval kar dogovor med polici-

jo in krajevno skupnostjo oziroma turističnim društvom. Hkrati pa je potreben tudi sprejem občinskega odloka o javnem redu in miru, ki bo še posebej določal, kaj se sme in kaj ne početi ne le v občini, ampak tudi v kategoriziranih turističnih krajih, to sta na Kostelskem grajski kompleks Kostel z bližnjo okolico in območje Žage, ki ju na leto obišče nad 5000 izletnikov. Dokler pa občina Kostel ne bo imela svojega odloka, bodo uporabljali veljavni odlok občine Kočevje.

J. P.

"ROŽA" POMAGALA MALEMU PETRU

Na humanitarno akcijo v zvezi z zbiranjem denarja za nujno operacijo (več o tem smo pisali v prejšnji številki) v Londonu 4-mesečnega Petra Stariča iz Hrastovce pri Mokronogu se je odzvalo podjetje Roža, d.o.o., iz Črnomlja, ki se ukvarja z izdelavo zdravnih zeliščnih izdelkov. Med pomembnejšimi je taheeb čaj, taheeb tinktura, taheeb tonik, taheeb dermal, taheeb globoke kapljice za srce, taheeb kamilične kapljice za želodec, taheeb gornikove kapljice za ledvice in mehur ter taheeb rmanove kapljice proti menstrualnim težavam. Izdelke pošiljajo po pošti, zanje velja 30-dnevna garancija. V podjetju upajo, da se bo še več ljudi odzvalo na klic v stiski.

IGRE PRIJATELJSTVA

KOČEVJE - V mestu ob Rinzi bodo letos od 21. do 24. maja tradicionalne Igre prijateljstva, ki po vsebini spominjajo na že uveljavljene Igre brez meja. Ponazarjale bodo kočevsko preteklost in sedanjost, kjer sta v ospredju gozd in narava. Iger se bo udeležilo okrog 200 športnikov in spremljevalcev iz Nemčije (dve ekipe), Poljske, Francije, Anglije in Slovenije. Igre bodo v nedeljo, 23. maja.

SEJEM IN PREDAVANJE

NOVO MESTO - Knjižnica Mirana Jarca je za dneve ob kulturnem prazniku pripravila posebno ugodno sejemsko ponudbo v svoji bukvarni v avli knjižnice, kjer so do jutri knjige naprodaj le po 100 tolarjev. Danes, 11. februarja, ob šestih zvečer pa bo v veliki čitalnici potpisno predavanje z diaprojektivi V porečju Orinoka. Predaval bo Borut Korun.

PRI GRADU PA PROPADA... - Na parkirišču pri gradu Grm in v bližini industrijskega giganta Revoza je kdove kdaj obstal kombi in se predal zakonom propadanja, pozabljen od lastnika in vseh tistih, ki bi nerabno pločevino morali odvleči stran. Po razbitih šipah sodeč, se zanj zanimajo otroci, ko se urijo v metanju kamnov, in pa morda še kakšen zagrenjen posameznik, ki pride brat v rjavečo pločevino, da se malo sprosti, ker mu ugodni makroekonomski kazalci ne gredo v račun ob njegovi mikrogospodarski neuspešnosti. (Foto: M. Markelj)

UMETNICI NA OTVORITVI - Od leve proti desni: Marija Oberstar in Marija Tratar, zraven pa Roža Kek. (Foto: L. M.)

Prvič v domačem kraju

Razstavi Stičank Marije Tratar in Marije Oberstar v knjižnici in NLB - Dela na ogled mesec dni

IVANČNA GORICA - Rezultat sodelovanja med knjižnico v Ivančni Gorici in člani KD likovnikov Ferda Vesela Šentvid pri Stični je otvoritev razstave likovnih del Marije Tratar ter Marije Oberstar v sredo, 3. februarja, v prostorih ivanške knjižnice. Umetnici je predstavila predsednica društva Antonija Novak.

Marija Tratar z Vira pri Stični se s pregledno razstavo v knjižnici prvič predstavlja v domačem kraju. Jedro postavitev so poslikave na svili po literarni predlogi, razstavlja pa tudi olja in slike v drugih tehnikah. Rada oblikuje dekorativni nakit. "Slikanje mi je več kot samo konjiček, to je moj način življenja," pravi Tratarjeva, po poklicu inženirka prometa. S prijateljico Tilko Jamnik sta v sliki in besedi predstavili zgodbo Prijatelj in razveselili predvsem

mlade obiskovalce. V prostorih Nove ljubljanske banke (NLB) v Ivančni Gorici pa 50 panjskih končnic in pet slik razstavlja Marija Oberstar, rojena v Stični, ki pa kot višja medicinska sestra že vrsto let živi in dela v Novem mestu. Tako kot prijateljica Tratarjeva je tudi Oberstarjeva začela slikati v mladosti pod vodstvom patra Gabrijela Humeka. Predvsem zadnja leta namenja veliko pozornost ljudskemu izročilu, zlasti omenjenim panjskim končnicam in jasicam. S pregledno razstavo se v Ivančni Gorici predstavlja prvič.

Na otvoritvi obeh razstav sta spregovorili ravnateljica ivanške knjižnice Roža Kek in Silva Kerbrić iz NLB, za kulturni program pa je poskrbela sekcija bobnarčkov iz stičke godbe.

L. M.

Monopolistove igrice

Da bi prinesla podatke z električnega števca, je Elektro Nadi Stezinar iz Metlike odtegnil 95 tisočakov

METLIKA - Nada Stezinar, Metličanka, ki sicer stalno živi v Celju, občasno pa v svoji hiši v Metliki, je pred lanskim božičem našla v metliškem poštnem nabiralniku čudno pošto, poslano z Elektro. Poleg sporočila za popis elektrike s števca je bilo tudi obvestilo o plačilu elektrike, ki jo sicer plačuje preko trajnika.

Toda namesto običajnega zneska, ki je znašal okrog 1.400 tolarjev na mesec, je bila na obvestilu zapisana vsota za dobrih 95 tisočakov. "Bila sem zgrožena, saj sem vedela, da je banka redno poravnala račune za elektriko z mojega tekočega računa. Oglasila sem se na metliškem nadzorništvo Elektra, kjer so mi povedali, da so mi pošto, sicer oddano v Ljubljani, poslali zato, da se bom oglasila pri njih zaradi popisa števca. Zatrtili so, da drugače od ljudi, ki stalno ne živijo v svojih hišah, ne morejo dobiti podatkov. Ta argument pa vsaj pri meni ne drži, saj sem jim doslej redno dostavljala podatke, nazadnje pa lani spomladi, pripoveduje Nada.

Stezinarjeva pravi, da je ob sporočilu, ki ga je našla v nabiralniku, kot srčna bolnica doživela šok in da ne more verjeti, da Elektro na takšen način - milo rečeno - straši ljudi. Vendar pa ni šlo zgolj za obvestilo, ampak so ji 95 tisočakov preko trajnika tudi v resnici odtegnili s tekočega računa. Na poslovni enoti Elektra v Novem mestu so jo "potolažili", naj se zaradi tega nikar ne razburja, saj ji bodo plačilo šteli v dobro za naprej. "Ne razumem, kako si dovolijo znesek, ki dosega približno mojo enomesečno pokojnino, tako rekoč zarubiti za plačilo elektrike za skoraj se-

Nada Stezinar

dem let vnaprej. Zagrozila sem, da se bodo pogovarjali z mojim odvetnikom, če mi neupravičeno odtegnjenega denarja ne vrnejo v dveh dneh," pravi Nada, ki ne taji, da je v tem času psihično precej trpela. A četudi to odšteje, se sprašuje, kdo bo plačal zamudne obresti.

"Po bančnih izpiskih sodeč, je Elektro 40 dni neupravičeno obračal mojih 95.000 tolarjev. Za prekoračitev limita moja banka zaračunava 1,59 odst. obresti na dan. Koliko zamudnih obresti je to, si lahko izračuna vsak sam. Če bi bila jaz dolžna Elektru, mi ne bi le zaračunali zamudnih obresti, ampak tudi izklopili elektriko. Meni pa so doslej vrnili le nominalni znesek. Prepričana sem, da si takšno norčevanje iz ljudi lahko privoščijo le monopolisti, kakršen je tudi Elektro," je jezna in ogorčena hkrati Stezinarjeva.

M. B.-J.

Starši, pokličite!

Če menite, da vaši družinski odnosi niso dobri, če ste zaradi početja vaših otrok zaskrbljeni, če imate težave z njihovo vzgojo, pokličite nas! Poizkušali vam bomo pomagati, da bo vaše družinsko življenje lepše. Na vaš klic čakamo strokovnjaki posvetovalnice za učence in starše iz Novega mesta, in sicer vsak delovni dan od 13. do 15. ure. Telefonska številka je: 341-304.

NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dvojje nagradnih vprašanj: Kaj je to virman? (Nagrada: presenečenje Knjigovodskega servisa Renata Poljanšek, s.p., iz Zirov.); Napišite drugi slovenski izraz za besedo "povšter"! (Nagrada: brisača Mercatorja - Modne hiše Maribor.) Odgovore je treba do sobote, 13. februarja, poslati na naslov: NTR Logatec, p.p. 99, Logatec, za oddajo "99 minut za obešanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagradjena z dne 24. januarja sta: Dušan Oblak iz Jesenic in Franciška Krajnik iz Škofje Loke.

KJE SE JE IZGUBIL RAČUN?

5. februarja sem dobila račun Telekom, v katerem je vpisan tudi opomin v znesku 200 tolarjev in rok plačila 15. februar. Na informacijah sem izvedela, da opomin velja za prejšnji mesec, ker računa nisem plačala do roka. A nisem ga plačala zato, ker ga sploh nisem dobila! Morda je obšel v tujem poštnem nabiralniku, tako kot tudi tuja pošta večkrat zaide v mojega. Lani sem našla kar tri tuja pisma hkrati. Če je pravi naslovljenec kje blizu, ni težav, če pa je oddaljen, odnesem pisma na pošto v Kandiji in jih izročim prijaznim uslužbenkam. Vprašanje pa je, zakaj pismošna sam ne poskrbi, da pride pošiljka na pravi naslov. Je vzrok pretirana malomarnost?

MARIJA LIPOVŠEK
Novo mesto

Spomin na Belo krajino in Kolpo pri Preloki

Kolpa srebrna, izviraš s studencem, Belo krajino obkrožaš z vencem, iz dalje nas vabiš s šumom pozdravljaš, kakor da se za vedno poslavljáš.

Zeleni begovi, peneci slapovi, po tebi smo gnali čolne z drogov. Desetletja so mimo, si poganjala mline, skrivnostno oživljáš nam stare spomine.

Kolpa ti draga, s krasnim pogledom, povej nam nekaj od naših pradedov, ker misli in želje nam k tebi hitijo, globoko v srcih za vedno nam tiljo.

Le teči nam, Kolpa, po kamnu se zlivaš, nam svojo naravno lepoto odkrivaš. V tebi se skriva pravljic bogato, ti, Kolpa, nam varuješ Slovenijo zlato.

NIKO NOVAK
Oshawa, Ont., Canada

NI SI ZASLUŽIL

Pisatelj Jože Dular je dohvil človek, ki si privošči šale tudi na svoj račun. Tako je šel te dni, ko so bili pločniki poledeneli in spolzki, po Metliki. Naproti mu je prišla ženska, ki ji je spodsnilo, da je padla pred profesorjem na kolena. Dular ji je pomagal na noge, rekoč: "Ne pretiravajte, gospa, res sem napisal nekaj romanov in nekaj sto člankov v Dolenjski list, izdal pesniški zbirki in sploh, toda klečati pred menoj res ni treba. Takšne časti in pozornosti si pa res nisem zaslužil."

T. G.

UTRINEK

Kdo sploh si ti?

Včeraj sem si ogledala film "Ko pride Joe Black". Dolg je bil kar tri ure, vendar me je tako prevzel, da sem izgubila občutek za čas. Je poln emocij in življenjskih resnic. Igralska zasedba mi je bila zelo všeč. Spodbudil me je k razmišljanju o smislu življenja. Joe Black pravi: "Če v življenju ne vegaš, potem sploh ne umreš, ker sploh nisi nikoli živel." Vsakdo ima v svojem življenju želje, ki jih želi uresničiti, tudi jaz.

"In kdo si sploh ti?", so vprašali Joea Blacka. "Jaz sem Joe," je preprosto odgovoril. S tem je hotel povedati, da ni važno, kakšen status imaš, koliko denarja si si v življenju nabral in kakšen avto voziš, ampak koliko dejansko v življenju živiš po svojih pravilih in kakšen značaj imaš.

NATAŠA

PONOS DVORA PRI ŽUŽEMBERKU - Na Dvoru je na bivšem Bobenčkovem hlevu še ohranjeno spominsko znamenje dveh konj, ki pričata, da se je tukaj pred stoletji ustavljala poštna kočija, kjer so zamenjali utrujene konje z novimi in spočitimi. Prihod pošte je oznanjal znameniti poštni rog. Tudi potniki, ki so potovali "s pošto", so se lahko tu okrepčali. Marija Terezija je pošto službo podržavila in je bil tudi na tem hlevu v sredini zgoraj med konji vstavljen cesarski grb. To znamenje, ponos Dvora, je zgodovinsko in Anice Može, ki dosti ve tudi o zgodovini pošte, želi, da bi se ohranilo bodočim rodovom. (T. Virant)

LJUDSKO ZDRAVILSTVO PRED 150 LETI

Do zdravja s pijavkami

Ljudje na podeželju so bili pred stoletjem ali dvema, kar zadeva zdravje, najbolj odvisni od samega sebe, nato pa od padarjev, ranocelnikov, vaških zdravnikov ali od različnih čudodelnikov, ki so hodili od vasi do vasi in ponujali svoje storitve. Izučeni zdravniki so bili le po večjih mestih. Tudi bolnišnice ni bilo - v Novem mestu je bila zgrajena šele proti koncu 19. stoletja, zato so tiste čase razsajale številne epidemije nalezljivih bolezni.

Izbira zdravil pred 150 leti ni bila ravno pestra. Najsplošnejši zdravili za vse bolezni sta bila klistiranje in spuščanje krvi, pa najsi je šlo za starčka ali dojenčka, za jetiko ali ošpice. Prebadanje žil je kasneje zamenjalo nastavljanje pijavk, ki jih je bilo takrat, kot pravijo, v Krki vse polno. Puščanje krvi in iščenje črevesja je bilo cenjeno po vsej omikani Evropi, tudi kralji in cesarji so se ju posluževali.

Na kmetih se je za zdravlilo uporabljala tudi človeška voda. Pred 150 leti je bilo to "zdravilo" zelo priljubljeno tudi v najbolj družbi. Tako so stare knjige pisale, naj bolnik, ki boleha za želodčnimi kamni, vsako jutro na tešče spije kozarec lastne vode. A učeni in fini ljudje so pred stoletji uživali še kaj bolj pikantnega. Kardinal Mazarin je na otečene noge dobival obkladke iz konjskega blata, sloviti kardinal Richelieu pa je moral po nasvetu svojega zdravnika kot zdravilo za želodčnega raka uživati konjsko blato v vinu. Grajski iz Stare Soteske so za zlatenico dobivali krop, ki je stal čez noč na gobjem blatu, priloga pa so bile v prah stolčeni dežavniki.

Kdor je imel v tistih časih kronično vročino, so mu na vrat obesili živega pajka v orehovi lupini. Ljudje na podeželju so poznali tudi zdravilno moč gadje juhe. Vodenico so zdravili z debelim črevesom, ki so ga napolnili z žabami in ovili okoli trebuha. Na podeželju je bilo tiste čase dosti praznovorja in zdravljenja s "Kolomonovim" žegnom. Najstarejše čarobno

besedilo iz 12. stoletja je shranjeno v samostanu v Stični.

Veliko bolj naravno so se zdravili ljudje po vaseh, kjer so njihovi rodovi že dolga stoletja poznali moč zdravilnih zelišč, pa čeprav je bilo med njimi tudi veliko vraž. V okolici Podhoste so bili v davni preteklosti znani zagovorniki kačjega pika in izganjanja hudobnih duhov. V 17. stoletju je precej padarjev in ranocelnikov od oblasti dobilo dovoljenje za opravljanje obrti. Tako je iz tistih časov iz okolice Podhoste, Ajdovca in drugih vasi ohranjenih več receptov ljudskega zdravilstva.

Ljudje so nadvse cenili zdravilnost smole iz smrekovih gozdov. Po majhnih kroglicah so jo dajali jetičnim bolnikom. Obbolelega bolnika za pljučnico so zavili v mokro rjuho in ga močno povili. Povej, namočen v kuhane kamilice, je preganjal vse bolezni. Laneno olje so uporabljali za opekline. Po zelnici kislega zelja so posegli tisti, ki jih je dalj časa bolela glava. Trpotec je bil zdravilo proti grizi. Za želodec so bile v rabi brinjeve jagode, za prebavo pa zajbelj. Želodčne kapljice so delali iz nezrelih orehov. Pelin po požirkih je bil prav tako zdravilo za želodec, za hren pa so bili pripravljeni, da daje želodcu moč in odpornost. Stari ljudje so imeli v čislj prav vse zdravilne rože, vendar jih je preveč, da bi jih naštevati, častno mesto med njimi pa je imela arnika, ki so jo namočili v žganje.

V Velikem Lipovcu v Suhi krajini je živel in delal ljudski zdravnik, ki je zdravil tako učinkovito, da so k njemu vozili z volovsko ali konjsko vprego poškovane in bolne tudi iz bolj oddaljenih vasi. Svojih večšin se je naučil v cesarski vojski.

Precej uporabnega od ljudskega zdravilstva se je ohranilo do danes, zdravljenje z uroki pa je s časom izginilo. Ostalo je tudi nekaj rekov, ki se danes živijo med starejšimi ljudmi, na primer ta: Dobra misel je pol zdravlja, čisti zrak pa je pol hrane.

TONE VIRANT

MEŠANA KMETIJA JE LAHKO TUDI PREDNOST

Hočevarjev krompir prehitel primorskega

Na Bavarskem preneha z delovanjem 45 kmetij na dan, čeprav so njihove kmetije večje od naših in tudi bolj opremljene ter usposobljene za kosanje z močno evropsko konkurenco. Naše kmetije pa so majhne in po vrhu vsega še zelo razdrobljene, do vstopa v Evropo pa nam je ostalo zelo malo časa, da se nanj pripravimo. Ivan Hočevar, kmet iz Dolnje Stare vasi pri Škocjanu, ki ima mešano kmetijo, je razočaran nad državo, ki se noče lotiti urejanja stvari na pravem mestu. "Vzpostaviti bi morala mehanizme, da bi se kmetije lahko povečevale in zaokroževale, npr.: da bi bili prepisi lastništva zemljišč neobdavčeni in poenostavljeni, poleg tega bi bilo nujno potrebno urediti zastarani kataster," je povedal Ivan.

Tudi Hočevarjeva kmetija je majhna in razdrobljena, lastnih obdelovalnih površin imajo le okrog 10 ha, približno dve tretjini zemlje pa imajo še v najemu. "Razdrobljenost parcel otežuje ali celo onemogoča obdelovanje s stroji, saj so parcele velike največ do pol hektarja," razloži Ivan. Kljub temu da je delo v kmetijstvu vse bolj negotovo, se je Ivan že pred 10 leti sklenil, da se bo posvetil kmetovanju in takrat tudi pustil službo v novomeškem Pionirju, kjer je bil zaposlen kot strojni inženir. Odločil se je, da ostane doma in nadaljuje s tradicijo staršev pa tudi zato, ker rad dela na zemlji. V vasi, ki je bila naseljena že v rimskih časih in so se nekdanje preživljali s pomočjo zemlje, je sedaj okrog 50 gospodinjstev, čiste kmetije pa skoraj ni več. "Naši travniki in košenice zahtevajo veliko ročnega dela, prav tako tudi polja zaradi razdrobljenosti parcel. Zemlja je sicer rodovitna, vendar so tla zelo težka in še najbolj primerna za živinorejo," razloži Ivan.

Ivan se je odločil za mešano kmetijo in danes je prepričan, da je naredil prav, saj v sadovnjaku, ki ga je zasadil 1992 leta, še ni pridelal jabolk za prodajo, ker je nasad nekaj let zapored prizadel toča. Če bi se odločil le za sadjarstvo, bi že zdavnaj propadel. Sadike jablan je vzgojil v lastni drevesnici pod strokovnim nadzorom. Posajenih ima okrog 10.000 jablan različnih sort, od idareda do zlatega delišesa in jonagolda. V mlademu nasadu pa veliko škodo povzroča tudi voluhar. "Do sedaj sem v sadovnjak že zelo veliko vložil, zaslužka pa še ni bilo nobenega, kajti še posebej pri sadjarstvu je kmet najbolj odvisen od vremena, pozeba ali toča ti lahko vzameta ves pridelek," pove Ivan.

Zato se pri Hočevarjevih ukvarjajo tudi z živinorejo oziroma s pridelavo mleka. Zaradi majhnih hlevov imajo le krave, doma pa obdržijo tudi vse telice za pomladitev črede. Trenutno imajo v hlevu 12 krav in 10 telic. "Z zahtevnimi evropskimi standardi za mleko so mnoge kmetije zelo prizadeli, zato pri nas obdržimo le tiste krave, ki dajejo mleko z malo somatskih celic in visokim odstotkom toščice ter beljakovin. To pa lahko dosežemo le z dobro in mlado čredo," razloži Ivan. Ker imajo stare hleve, Ivan že nekaj časa razmišlja o novem, vendar se zanj zaradi velikega finančnega zaloga še ni odločil, poleg tega bi prejel rad vedel, kako namerava država v bodoče gledati na kmetijstvo.

Pri Hočevarjevih se ukvarjajo tudi s poljedelstvom. Že nekaj let povečujejo pridelavo krompirja, s katero so se včasih v Škocjanu

kmetje precej ukvarjali, sedaj pa se le nekateri, sejejo pa tudi pšenico in koruzo. "Za najem zemlje se zanimam tudi zaradi kolobarja, naša pridelava sicer ni biološka, vendar stremimo za tem, da bi čim manj škropili in gnojili," pove Ivan. Zadnja leta so se pri Hočevarjevih odločili za pridelavo zgodnjega krompirja izbranih sort. Lani so prvega izklopali že 20. maja in s tem prehiteli tudi pridelovalce iz Primorske. "Krompir posadimo, ko ima zemlja 8°, potem pa ga pokrijemo s folijo. Seveda ga prej nakalimo v toplih in vlažnih prostorih," razlaga Ivan. Njihov krompir odkupi zadruga enota novomeške kmetijske zadruge Krka Agro-oskrba iz Škocjana, prodajajo pa ga v Novem mestu, Ljubljani, Celju in Velenju. Pomembno pa je, da kupci vedo, da so kupili krompir, ki je zrastlel pri Hočevarjevih v Dolnji Stari vasi pri Škocjanu. Lani so ga pridelali okrog 100 ton, od tega polovico zgodnjega. Zgodnji krompir izklopajo po naročilu, to delo pa morajo opraviti hitro, ne glede na vreme. Pri delu Ivanu že zelo veliko pomagajo tudi njegovi otroci Petra, Jernej in Janez, po službi pa še žena Martina in Ivanov oče Ivan. "Mladi krompir moramo tudi oprati, posušiti in spakirati v vreče, največkrat po 10 kilogramov, pa tudi po 5 kilogramov smo že pakirali," pove Ivan. Letos pa bodo del krompirja pridelali tudi za Kolinsko, ki na Mirni odpira obrat za proizvodnjo čipsa. Kolinska bo nudila seme in pridelani krompir bo tudi odkupil.

Ivan je po poklicu je strojni inženir in tudi ta znanja mu večkrat pridejo prav. "Prebiram veliko časopisov, še posebej tiste s področja kmetijstva, ker me to zani-

ma, večkrat pa povprašam za odgovor in nasvet tudi strokovnjake," pove Ivan, ki je od leta 1992 član novomeške kmetijske zadruge Krka, dve leti pa je že tudi njen predsednik. Ves čas sodeluje s škocjansko zadrugo enoto Agrooskrba. "Žal se kmetje ne zavedajo dovolj, da je to njihova zadruga in da jim pomaga pri uveljavljanju in lažjem nastopu na trgu," ugotavlja Ivan. Prav gotovo pa bo združevanje in nastopanje v okviru zadruge še pomembnejše, ko bo Slovenija stopila v Evropo.

JOŽICA DORNIŽ

V NEOBVEZEN PREMISLEK

Težka je županska

Župani se navadno hvalijo s tistim, kar imajo v občini bolj ali manj urejeno. Metliški župan, na primer, je zadovoljen s stanjem v kulturi: Ljudska knjižnica je bila že večkrat pohvaljena z republiških vrhov, krajani so navdušeni nad poletnimi kulturnimi prireditvami Pridi zvečer na grad, ljubiteljske dejavnosti so dobile profesionalnega delavca pa še bi se kaj našlo.

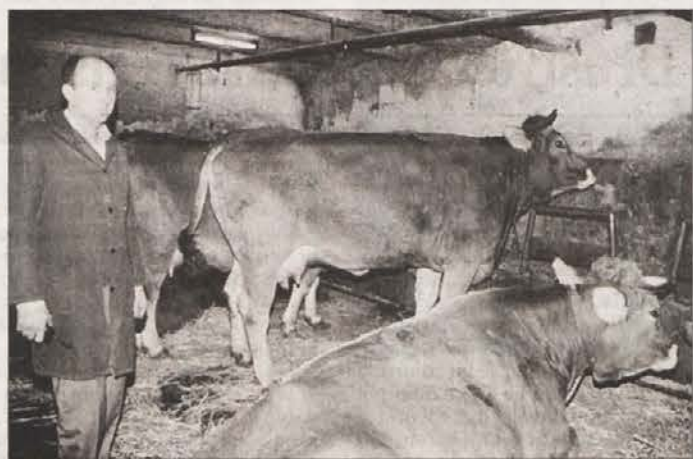
Postane pa župan metliški bolj kislo volje, če mu kdo omeni kulturni dom. Le-ta je vse prej kot v zavidanem vrednem stanju: streha je dotrajana, strop v dvorani majav in vsak hip lahko pade kakšna plošča gledalcem na glavo, centralna kurjava večkrat crkne, da je med kino predstavami večkrat pošteno hladno, električna napeljava na odrju je postala že nevarna. Predlani je malo manjkalo, da bi električni tok ubil scenega delavca iz Ljubljane. Le prisotnosti hišnika, ki je izklopil varovalko, gre zahvala, da niso Ljubljancina odpeljali v belo mesto v trugi. Kulturni dom dobesedno kliče po prenovi, toda zadeva ne pride niti na dnevni red občinskega sveta, kaj šele, da bi se na kakšnem računih zbiral denar za to. Županu se bo zelo težko potegovati za lepšo, sodobnejšo in varnejšo podobo kulturnega doma, ko pa se srečuje v občini z za ljudi bolj perečimi zadevami: s pitno vodo, ki je nimajo še v marsikateri vasi, s kanalizacijo, ki je razen v Metliki ni v nobenem zasebku v občini, z željami po asfaltu in podobnem.

Ja, težko je županovati v občini, ki nima ob koncu 20. stoletja rešenih najosnovnejših infrastrukturnih potreb svojih prebivalcev.

TONI GAŠPERIČ

IVAN HOČEVAR - V Dolnji Stari vasi pri Škocjanu ima mešano kmetijo.

V HLEVU - Hočevarjevi se ukvarjajo tudi s pridelavo mleka. Pri tem pa skrbno obnavljajo čredo, tako da imajo v hlevu le krave, ki dajejo visokokvalitetno mleko. (Foto: J. D.)

TOG ZAKON PROTI NADARJENOSTI

Za obrt preveč umetniški izdelek

Med poklici, ki so v Sloveniji posebnost, štejem tudi lončarje. Izdelovalci različnih figur, motivov in podob največ domujejo v Prekmurju in na Dolenjskem. Slednja je najbolj prepoznavna po lončarjih iz okolice Ribnice, za Ribničane pa je lončarija v Prigorici in Dolenji vasi.

V naseljih ob cesti proti Kočevju je pred davnimi leti z lončarstvom kruh služilo veliko ljudi, obrt je bila najbolj udomačena pri velikih družinah in se je prenašala iz roda v rod. Pri Bojčevih in Trdanovih v Prigorici se, denimo, lončarski kolovrat v svo naglico vrti tudi danes, od starih mojstrov pa so delo prevzeli sinovi in zetje. Čeprav so nekdanje stare peči na trda goriva zamenjale nove električne pa ostaja obdelovanje gline ročno, še več, to je mojstrstvo, ki je dano le redkim, med njimi Ani Česarek iz Dolenje vasi, ki je glino prvič vzela v roke lansko jesen. Pravzaprav je prisluhnila zetu Janezu Pogorelcu, ki je doma iz lončarske družine, v kateri je oče pretrgal stoletno izročilo, on pa ga nadaljuje.

"V Danah pri Ribnici nas je bila polna hiša otrok. Zaradi gmotnih razmer nismo mogli vsi hoditi v šolo. Kot punčka sem rada risala in oblikovala podobe, zato so me

sosedje občudovali. Mlada sem se poročila in ostala na kmetiji, saj sem skrbela za tri hčerke in kasneje tudi za vnuke. Z dobrimi idejami, znanjem, pridnim delom in s samoodpovedovanjem je mogoče marsikaj doseči. Pa s skupnimi močmi, seveda," pravi Ana, ki ne potrebuje veliko časa za kakršenkoli izdelek. Česar se loti, to hitro naredi, saj ji zelo usklajeno delujejo prsti in glava. "Zet je pri kolovratu pravi mojster, a je tudi meni pri srcu ta moški posel. Delo nekoliko olajša glina za oblikovanje, ki se lepi med prsti in spominja na testo za potice."

Na polici v delavnici je v nekaj mesecih nastalo več kot dvesto različnih izdelkov, ki so predvsem značilni za ta kraj. Nedolgo tega je po naključju prišla v stik z Ano Korenč, restavratorko iz Ljubljane, ki ob obisku v "lončariji" ni mogla skriti navdušenja nad tistim, kar oblikuje. Gostiteljica je rekla: "Kaj takega pa še nisem videla!" Svetovalci ji je, naj tudi v prihodnje tako dela, saj njena umetniška ustvarjalnost krepko sega čez meje običajnega obrtniškega izdelka.

"Ko je moj lončeni Ribničan 'stopil na noge', sem ga nesla pokazat na območno obrtno zborni-

co v Ribnico. Navdušenju ni bilo konca in so mi svetovali, naj ga takoj prijavimo komisiji v Ljubljano, ki bo presodila, ali bolj sodi med umetniške izdelke ali izdelke domače obrti." Odgovor je hitro prišel. "Novorojenček", je res

umetniška stvaritev, zato se vsaj za zdaj ne more registrirati kot izdelovalka domače obrti, ampak le kot umetniška ustvarjalca. Taki so pač naši (pre)toži predpisi.

MILAN GLAVONJIČ

Ana Česarek

Ex Tadinovih zapiskov

• **Vročinska bolezen**, začena se v Karteljevem razširjati se jela i po šempeterski župi s sličnimi znamenji. Človeka stresa najpred mraz, potem nastane vročina in silna bol v trebuhu in glavi.

• **Grdo so ga tresli** - Vinski tatovi prijeli po noči i krčmarja Tončka iz Zaloga, vedoč da jih pozna. Oropali ga niso, ali ga grdo tresli, kleli in prisilili, obljubiti za trdno s prisego, da ne bo nikoli nikomur povedal kdo so bili, če ne gorje mu in mož res ne upa se razodeti nikomur teh hudodelnikov po imenu. Kmali po ti prigodbi slišalo se o raznih ulomih v hrame in zidanice.

• **Pijanke** - V šempeterski fari jih je zdaj manj. Prejnje čase slovele so posebno Bojanka, Dragmanica in Volkovka. B. šla je šele scat ko je popila že 16 poličev. D. je na zadnje zmrznila - imaje v riti tri bokale ni bila nobena njih še pijana. Že s petimi hodile so naravnost in po koncu. Kozlale niso nikoli.

Z detektivom hitro do informacije

S prehodom v tržno gospodarstvo in osamosvojitvijo se je začela tudi pri nas razvijati detektivska dejavnost. In prav podjetništvo je ena tistih področij, kjer je lahko dobra in pravočasna informacija odločilnega pomena za uspeh v poslu.

Sicer pa to ni edino delo detektivov. Ti namreč na zahtevo naročnika zbirajo in posredujejo različne informacije. Na primer o pogrešanih, pobeglih in skritih osebah, o dolžnikih, ki so lahko fizične ali pravne osebe, o pisnih anonimnih pisem, o povzročiteljih gnetnih škod, o ukradenih ali izgubljenih predmetih, o zvestobi delavcev pri izvajanju konkurenčne klavzule, o uspešnosti in poslovnosti pravnih oseb ter o dokaznem gradivu, ki ga potrebuje naročnik za zavarovanje ali dokazovanje svojih pravic in upravičenj pred pravnosodnimi organi. Tovrstne detektivske informacije veljajo za vse vrste civilnih sporov, za zasebne tožbe za kazniva dejanja zoper čast in dobro ime (razžalitev, obrekovanje, opravljanje) in za izvršilne postopke.

Detektivji lahko pridejo do informacij neposredno od osebe, na katero se nanašajo, lahko tudi posredno od drugih oseb, ki imajo ustrezne podatke, in če so jih seveda pripravljene prostovoljno dati, tudi iz sredstev javnega obveščanja ali iz različnih evidenc (o stalnem in začasnem bivališču, o zaposlitvi, o lastništvu prevoznih sredstev) ter iz sodnih in upravnih spisov. V določenih primerih sodelujejo s policisti, pri svojem delu pa se lahko poslužujejo vseh metod, ki z zakonom niso izrecno prepovedane.

Detektivji so začeli s svojo dejavnostjo že okoli leta 1991, detektivski zakon, ki je dejavnost uredil v zakonske okvire, pa je nastal leta 1994, ko je bila ustanovljena tudi detektivska zbornica. Ta danes združuje 70 detektivov, v kratkem pa se jim bo pridružilo še 10 novih, a kot meni eden od dolenjskih detektivov Jože Perko (v Novem mestu je še Vinko Pavlin, v Brežicah pa Alojz Močnik), je to pri nas šele začetek razvoja detektivske dejavnosti. "Trenutno največje povpraševanje izvira iz neurejenih dolžniških upniških razmerij, kar pa ni najbolj tipična detektivska dejavnost. Seveda dolgovi ne moremo iztirjati, to lahko počne le sodišče, lahko pa zbiramo informacije o možnostih, da se zadeva uredi mimo sodišča, in na tak način pomagamo upnikom priti do denarja," pravi Perko.

Detektivji, ki so se razvili iz dveh vej: iz varnostnih podjetij in s predčasnim upokojevanjem izkušnih policistov, ki so čutili potrebo, da v zrelih letih še počno kaj koristnega, svojo dejavnost opravljajo kot svobodni poklic in niso vezani na državne organe, a so pri

Jože Perko

svojem delu dolžni upoštevati kodeks detektivske poklicne etike, ki določa več načel in pravil ravnanja.

Tako detektivji ne smejo posegati v zavarovane pravice fizičnih in pravnih oseb, spoštovati mora-

jo ustavo, zakon o detektivski dejavnosti, zakon o varstvu osebnih podatkov in druge veljavne predpise. Ko jim naročnik zaupa nalogo, morajo obvezno skleniti pogodbo in določiti vsebino storitev, varovanje interesa naročnika pa je izhodiščna in prvenstvena usmeritev. Zaupani in pridobljeni podatki so poslovna skrivnost. Če detektivji kršijo kodeks in zakone, so disciplinski, odškodninski in kazensko odgovorni.

Kot pravi Jože Perko, ki je tudi podpredsednik detektivske zbornice Slovenije, pred upokojitvijo pa je bil aktiven v policijskih oziroma kriminalističnih vrstah, je med registriranimi detektivji v Sloveniji še veliko takšnih, ki so licenco pridobili, a se z detektivstvom ne ukvarjajo. "Druga skrajnost pa so tisti, ki se s tem ukvarjajo, čeprav se po zakonu ne bi smeli. To so razni kvazi detektivji, ali bolje rečeno izterjevalci, čeprav je po zakonu izterjava zgolj v pristojnosti sodišč. Pri tem lahko že govorimo o zametkih organizirane kriminala," pravi Perko. Sicer pa se bodo kmalu tudi na tem področju zadeve uredile. Zbornica je namreč zaostri pogoje za pridobitev licence, tako kar se tiče težavnosti izpita kot zneska, ki ga mora plačati kandidat ob vstopu v zbornico, dela pa bo očitno dovolj tudi za inšpekcijske službe.

In cena storitev? Tarife ni, je pa upravní odbor zbornice sprejel

priporočilo, naj bi cena detektivske ure ne bila nižja od 5.000 tolarjev, v primeru, da detektiv s svojo dejavnostjo za stranko doseže premoženjsko korist, pa lahko provizija sega do 20 odstotkov.

TANJA GAZVODA

MODNI KOTIČEK

Vsi ti modni sejmi

Vrstijo se kot gobe po dežju. Človek bi na trenutke pomislil, da gre tekstilni industriji na boljše, pa ni tako, še vedno se bojuje z ogromnimi fiksnimi stroški obratovanja, še tako zastarele in prekomerno potrošne tehnologije za izdelovanje oblačil, obutve in modnih dodatkov ter majhnim izvozom, da o neusmiljeni konkurenci ne govorimo. Predvsem slovenska se sooča s problemom majhnih serij in visokih cen, ki nikoli niso dovolj konkurenčne tujim. Tako ljudje v povprečju še vedno raje kupujejo uvoženo, a manj kakovostno blago.

Ne glede na omenjene tegobe pa se še vedno vrstijo letne predstavitve - modni sejmi - na katerih se proizvajalci pojavljajo z novimi kolekcijami za prihajajoče sezone oziroma nakazujejo svoj trenutni položaj in morebitno vizijo prihodnosti.

V Parizu so nedavno zaključili osrednji francoski evropski sejem mode, ki ima tudi sicer svetovne razsežnosti. Širši javnosti so se na tako imenovanem prêt-à-porterju predstavili vsi največji oblikovalci in izdelovalci tekstila, konfekcije, kot so Christian Dior, Kookai, Chanel, Cernuti, Ralph Lauren, Versace in drugi. Moda, ki so jo pripravili za jesen in zimo 2000, je nekatere presenetila in navdušila, drugi pa so bili razočarani nad že mnogokrat vidnim.

Temu je konec januarja sledil italijanski sejem Firenze Collezione in Portorožu, s katerim ki naj bi po mnenju slovenskih modnih strokovnjakov organizatorji očitno podcenjevali naš okus. Prikazali so namreč nekakšno improvizirano različico tradicionalnega sejma v Firencah, ki pa je bil daleč od omenjenega.

In nazadnje je tu ljubljanski sejem mode, ki poteka ta teden na Gospodarskem razstavišču. Le-ta je kljub začetnim zapletljam očitno le zagledal luč sveta, tako da bodo vsi modni navdušenci zopet prišli na svoj račun. Več prihodnjic.

JERCA LEGAN

Voditelji čolnov, pozor!

Najpogostejše vprašanje, ki ga od 12. januarja, dneva uveljavitve sprememb pravilnika o čolnih in plavajočih objektih, poslušajo na Upravi RS za pomorstvo v Kopru, je, kje dobiti obrazce za prošnjo za zamenjavo potrdila o usposobljenosti za voditelja čolna in potrdila o opravljenem preizkusu znanja za upravljanje čolna, ki ga je izdala Socialistična republika Slovenija ali katera od drugih republik bivše SFRJ. Odgovor je jasn: Nikjer, ker obrazec ni več predpisan.

Za pridobitev novega potrdila o usposobljenosti za voditelja čolna torej zadostuje že preprosta vloga z imenom, priimkom in naslovom prošilca, ki ji je potrebno priložiti še: originalno potrdilo o opravljenem izpitu (izkaznico), sliko, upravni kolek za 337,50 tolarja in 500 tolarjev gotovine. Državljanji Slovenije, ki so omenjene dokumente pridobili pred

25. junijem leta 1991 v drugih republikah bivše SFRJ, morajo k vsemu priložiti še potrdilo o državljanstvu, če pa so po omenjenem datumu potrdila dobili v tujini, morajo vlogi priložiti še potrdilo, iz katerega izhaja, da so v tujini bivali najmanj pol leta. Te listine morajo biti v overjenem prevodu v slovenski jezik. Vloge za izdajo slovenskih listin je treba najkasneje do 12. julija letos poslati na Upravo RS za pomorstvo, Ukmarev trg 2, Koper.

Sprememba pravilnika tudi določa, da morajo imeti osebe, ki upravljajo čoln z radijsko postajo na digitalni selektivni klic na VHF z neobveznim dodatkom za satelitsko komunikacijo, potrdilo za upravljanje s postajo VHF GMDSS. Dobiti ga je mogoče na podlagi opravljenega izpita po predhodno opravljenem tečaju. Za dodatne informacije pokličite na telefon 066 271 216.

PRETEKLOST JE LAHKO TUDI PREDNOST

Kočevska Reka - baza Nata?

KOČEVJE - Prof. Vladimir Prebilih, ki trenutno poučuje na Gimnaziji Kočevje, je v petek v kočevski knjižnici predstavil svojo diplomsko nalogo "Geografska analiza območja Kočevske Reke za potrebe obrambe". Slušatelji, ki so od na vabilu zapisane "predstavitve nekdanjega zaprtega območja" pričakovali več kot obširno zgodovinsko in geografsko predstavitev, so imeli za profesorja zgodovine in geografije vrsto vprašanj, v razmislek pa so dobili njegovo zamisel, kako bi ponovno oživili nekdanje zaprto območje.

Po opisu poselitve območja Kočevske Reke in Gotenice v 14. stoletju, ko so se tu naselili Nemci, njihovega življenja v sožitju s Slovenci ter odhoda Nemcev v začetku II. svetovne vojne je Prebilih poudaril, da je to območje ostalo prazno in je bila zato, ker "prazno naselje ne koristi nikomur" njegova poselitve takoj po vojni začeljena. Vendar je bilo tako samo do leta 1948, ko se je zaradi Informbiroja in pritiskov SZ oblast v tedanji Jugoslaviji začela pripravljati na obrambo pred oboroženim napadom. "Lansiran je bil projekt za izgradnjo bunkerjev, kamor bi se v primeru oboroženega napada skrila vodstva posameznih republik. Pri nas je bil projekt gradnje zaupan Ivanu Mačku Matiji," je povedal.

Med razlogi, da so izbrali Kočevsko, je bila v prvi vrsti njena gozdnatost, pomembno pa je bilo tudi, da se je leta 1945 to območje že "izkazalo". "Pokazalo je, da lahko ohrani skrivnost, saj o pobojih v Kočevskem Rogu ni vedel nihče," je dejal. Poleg tega je Maček poznal Kočevsko, ker se je tu boril, Goteniško-reško podolje pa je ustrezalo tudi načrtom jugoslovanske armade, saj je vodstvu omogočalo hiter umik iz Ljubljane na Reko in od tam v centralno Bosno, od koder bi se vodile obrambne akcije.

Ko so določili mejo: Grčari- ce, Ravne, Goteniška gora, Goteniški Snežnik, Borovška

Prof. Vladimir Prebilih

gora, Cerklj, Kapič, Ajbelj, regionalna cesta Kočevje-Petrina, Livold, slame Stojne, se je za ljudi znotraj približno 10 kv. kilometrov velikega "zaprtega območja" življenje temeljito spremenilo. "Ljudje so območju v celoti pripadali," je povedal in dodal, da so zato ostali brez cilja in ideala, ko je s samostojno državo Slovenijo to območje izgubilo pomen, ki ga je imelo skoraj pol stoletja. "Zaprto območje ali vojaška baza kjerkoli na svetu omogoča delo lokalnemu prebivalstvu. Ko se takšno bazo zapre nastane praznina. Drugod ljudem, ki zato ostanejo brez zaposlitve, ponudijo alternativo, pri nas pa ni tako," je povedal.

S svojo nalogo je želel opozoriti, kot je dejal, da je kočevsko območje problem, ki se ne bo rešil sam posebnost, ker je to še vedno bela lisa, o kateri se ne da dobiti nobenega podatka. "Vendar pa lahko preteklost tega območja predstavlja tudi prednost," je poudaril. Navzočim je v razmislek ponudil zamisel, da bi ob želji Slovenije po vstopu v Nato že zgrajeno infrastrukturo na območju Kočevske Reke ponudili Natu za njegovo bazo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

MAJHNI, A AKTIVNI - Soteški gasilci, h katerim spada 7 vasi v novi občini Dolenjske Toplice, so imeli v nedeljo, 7. februarja, ob zelo številni udeležbi občini zbor, ki sta se ga udeležila tudi novi topliški župan Franc Vovk in zastopnik območne gasilske zveze iz Novega mesta. Gasilsko društvo Soteska bo letos praznovalo 65-letnico delovanja. Je eno najmanjših društev na novomeškem območju, vendar po svoji dejavnosti ni majhno. Med drugim je zasedlo več vidnih mest na številnih tekmovanjih. Letos želijo člani nabaviti drugo gasilsko vozilo, ker je sedanji avtomobil že dotrajal, popravili bodo gasilsko brizgalno in pregledali hidrante po vaseh. Ustanovili bodo dodatno desetino mlajših članov, v društvu pa bodo skušali pritegniti čimveč mladih. Prijavili so se tudi na tekmovanje za najlepše urejen dom in okolico, čimprej pa želijo rešiti lastninjenje doma. (T. Virant)

LETOS BODO PREKRILI STREHO - Gasilci z Rebi so na svojem rednem občnem zboru pregledali in ocenili delo v preteklem letu, začrtali pa so si tudi nove naloge. Lani so sodelovali pri gašenju le enega požara, in sicer v Podlipi, medtem ko na njihovem območju ni bilo intervencij. Veliko bolj pa so se angažirali pri izvedbi članskega sektorskega tekmovanja, ki je bil na Rebi in avtorcelija, ki je potekal v sektorju Žužemberk. Zbrane gasilce in gasilke pa tudi številne mlade sta pohvalila poveljnik GZ Novo mesto Tine Filip in sektorski poveljnik in župan Franc Skufca. Danes ima društvo lep in sodoben dom, katerega nameravajo v letošnjem letu tudi prekriti. Na sliki: Delovno predsedstvo na zboru. (Foto: S. Mirtič)

MEDNARODNI ZAKON

Ruska meterologinja išče službo

Nek ruski pregovor pravi, da v tujini celo sokolu pravijo vrana. Verjetno bi mu pritrtil marsikdo, ki je kdaj v življenju skušal biti tujec. V strahu pred tujci ljudje velikokrat naredijo komu tudi krivico. Večkrat se je tudi Ljudmila Hočev, ki je po rodu Rusinja, in njenemu možu Viktorju iz Straže zdelo, kot da se je vse zarotilo proti njima. Birokratski

mlini so mleti počasi in strogo po črki zakona. Čeprav sta se poročila iz ljubezni, leta 1995 se jima je rodil še sin Filip, je Ljudmila vse do lani čakala na slovensko državljanstvo in večkrat se je bala, da bi jo kljub družini morda hoteli izgnati.

Ves ta čas je bila tudi brez zaposlitve, ki jo še vedno išče, le da se do lani kot tujka ni mogla pri-

javiti niti na listo brezposelnih na zavodu za zaposlovanje. "Tudi ob rojstvu najinega otroka ni dobila nobene porodniške. Čeprav jo dobijo pri nas vse ženske, brezposelne pa tudi Romke, moja žena je ni dobila," pove prizadeti Viktor. Sedaj, ko ima državljanstvo, jo vodijo kot iskalko zaposlitve na zavodu za zaposlovanje. Ljudmila ki je po izobrazbi meterologinja in je to izobrazbo naša država priznala, pa sodeluje tudi v Klubu za brezposelne, ki ga vodi Silva Bajuk. Zelo rada bi delala, čeprav vse kaže, da bo pri nas zelo težko dobila službo kot meterologinja, zato je Ljudmila pripravljena poprijeti tudi za kakšno drugo delo. "Mislim, da bi bila z znanjem, ki ga imam, zelo koristna v službah za obdelavo podatkov pa tam, kjer potrebujejo znanje ruskega jezika, pripravljena pa sem se tudi dodatno šolati," je v zelo dobri slovenščini povedala Ljudmila.

Viktor, ki je po poklicu geodet, jo je spoznal pred devetimi leti v Nebugu ob Črnem morju, kjer je novomeški Pionir - tam je bil takrat zaposlen - gradil zdraviliško mesto. Z Ljudmilo sta se zaljubila, vendar po dveh letih je Viktor odšel domov, kasneje jo je povabil v Slovenijo. Leta 1994 sta se poročila, vendar ker Ljudmila ni imela dokončane šole, spoznala pa je, da bo brez izobrazbe še težje

LJUDMILA Z DRUŽINO - Njen mož Viktor in sin Filip ji pomenita največ, v Straži imajo svoj dom, zato se Ljudmila zelo trudi, da bi našla službo in s tem moža razbremenila pri skrbi za družino. (Foto: J. D.)

20 DOLENJSKI LIST

TELEVIZIJA JE ENOSMERNNA CESTA - Osnovna šola Prevoles je pred osrednjim kulturnim praznikom v šoli pripravila kulturno prireditev, ki se je pričela s pogovorom o medijih, nato je sledil kulturni program za starše in otroke. Višja socialna delavka Mojca Papič iz Posvetovalnice za otroke matere in otroke v Novem mestu, je zbranim staršem izčrpano opisala svoje ugotovitve pri anketi o medijih, ki jo je izvedla med osnovnošolci prevolske šole. Dogovorili so se, da se bodo otroci skupaj s starši odločili o izbiri televizijskega sporeda in da se bodo o oddajah tudi pogovorili. Učenci so predstavili projekt pravljic Mojca Pokraculja, Pridi ljubo sonce ter Igre naših babic. Na sliki: Zanimivim ugotovitvam Mojce Papič so prisluhnili tako učenci kot tudi starši. (Foto: S. M.)

Nevarna hitra cesta

Cesta je obogatila Dolenjsko, zato bi lahko tudi gospodarstvo in občine prispevale za novo

Ob spominski proslavi naših brigadirjev cele Jugoslavije, ki so leta 1958 zgradili cesto Ljubljana-Zagreb, smo si vsi priznali, da je ta cesta zrevolucionirala celotno Dolenjsko z Belo krajino, predvsem Novo mesto, Trebnje, Grosuplje, Brežice, Krško ter toplice, vse od Dolenjskih Toplic do Čateža. Ko smo to cesto dograjevali, ni nihče od projektantov slutil, da bo promet v nekaj letih tako porasel, da bi morali že tedaj to cesto dograjevati. Vse podobne proslave ob posameznih desetletjih, predvsem pa ob 20-letnici, so strokovnjaki z velikim razumevanjem oblasti dokazali, da moramo v okviru humanosti to cesto takoj obnoviti. Temu primerno so asfaltne površine obogatili, v strminah dodali tretji vozi pas, okrepili varnostne in vzdrževalne službe in še in še. Res pa je tudi, da v tem času nismo dogradili obsavske

ceste od Hrastnika do Zidanega Mosta, ki bi lahko že sedaj vsaj delno razbremenila sedanjo hitro cesto Ljubljana-Zagreb.

Ko pa je avtocesta od Zagreba do Beograda ponovno zaživela, je porasel promet na hitri cesti Ljubljana-Zagreb do take mere, da vse od Višnje gore do Bregane ne omogoča več varnega prometa. Vsa Dolenjska sedaj od države resno pričakuje, da se bo ne glede na težave, ki jih ima na sedanjih gradbiščih avtocest, takoj dodatno preusmerila del sredstev vsaj na lažje odseke od Novega mesta do Bregane, da dodatno izboljšamo vozišče stare državne ceste od Ljubljane do hrvaške meje.

Ker je sedanja hitra cesta obogatila vso Dolenjsko, bi bilo prav, da bi vse gospodarstvo in občine tega območja vsaj za pet let sami zbirali dodatna namenska sredstva za hitrejšo dograditev avtoceste Višnja Gora-Bregana. Ta predlog naj bo poziv stroke, da se čimprej zgradi ta nova evropska cesta Trst-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Mala Azija.

CIRIL STANIČ
Ljubljana

NADA MARN NOVA PREDSEDNICA DRUŠTVA KMEČKIH ŽENA

V petek, 5. februarja, je potekal v gostilni "Pri Franči" na Mirni občini zbor Društva kmečkih žena občine Trebnje. Obenem je bilo predavanje vrtnarja in cvetličarja Toneta Klinca iz Moravč pri Gabrovki o pomladanskem sajenju okenskih in balkonskih rastlin. Na obnem zboru, ki je obsegal predvsem volitve v organe društva, so kmečke ženske izvolile novo predsednico društva ter delno kadrovsko prenovile tudi upravni odbor. Nova predsednica je postala Nada Marn iz Jezera pri Trebnjem. Gospa Nada kmetuje na urejeni živinorejski kmetiji v Jezeru, usmerjeni v prirajo mleka. Je mati petih otrok, starih od sedem do šestnajst let. Njeni otroci so vsi zgledni učenci in v prostem času radi pomagajo staršem na kmetiji.

J. Š.

Življenje celo si garal,
za dom, družino vse bi dal,
sledi ostale so povsod
od dela svojih pridnih rok.

V svojem sedemdesetem letu nas je po zahrbtni bolezni zapustil nepozabni mož, oče, stari ate, brat, stric, svak, tast in zet

ANTON GOLOBIČ

Orgnov Toni iz Vavpče vasi pri Semiču

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega Tonija se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in denar za maše ter nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebna zahvala velja zdravniškemu osebju Kirurškega oddelka novomeske bolnišnice za pomoč in nego, govornikom za besede slovesa, gasilecem in semiškim klobukarjem za častno stražo, delavcem vrta Čardak in Danfossa iz Črnomlja ter Dolenjske iz Semiča, 3 a OŠ Semič, g. župniku za opravljen obred ter vsem, ki so sodelovali pri organizaciji pogreba. Hvala vsem, ki ste našega Tonija imeli radi in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

Šport iz Kočevja in Ribnice

• RIBNICA - Rokometaši Ribnice so v 13. kolu v 1. B državni ligi z 22:16 premagali Krim. Ribničani so povedli s 6:1, po minuti premora pa je moral trener gostov Gorazd Potočnik zaradi dolgega jezika med gledalce. Gostje so klavirno nadaljevali, drugi zadetek iz igre pa so dosegli šele v dvajseti minuti, tretjega pa v zadnjih sekundah prvega polčasa. V moštvu Ribnice sta se izkazala vratarja Sašo Kersnič in Rajko Đukič. Ribnica bo v naslednjem kolu gostovala pri Škofljici. S po dvajsetimi točkami si Ribnica in Velika Nedelja na lestvici delita prvo mesto.

• RIBNICA - Ker je bila razlika v kakovosti med ekipama tako očitna, je drugoligaška prvenstvena tekma 11. kroga med Grčico in Ajdovščino (34:16) spominjala bolj na lažji trening. Do desete minute so se Ajdovci še nekako zdržali, v nadaljevanju pa so le opazovali učinkovito igranje Kočevcev. V 36. minuti je bilo na semaforju kar dvajset zadetkov različne. Kočevski trener Ivan Žerjav pa je ob robu igrišča svojim igralcem ukazoval napadalno igranje. Tudi zaradi tega so gostje v končni srečanja ostali brez moči; v 57. minuti sta tako na igrišču ostala le dva igralca v polju in vratar.

• KOČEVJE - Košarkarji kočevskega Snežnika tokrat v Portorožu res niso imeli sreče. V 15. krogu v 2. ligi jih je z 90:88 premagal Portorož. Kočevci so celo tekmo vodili,

dve minuti pred koncem še s štirimi točkami. Sedem sekund pred koncem so pri izidu 88:88 trikrat metali na ko in vsakič zgrešili, v zadnji sekundi pa so gostitelji zadeli v polno in zasluženo zmagali.

• KOČEVJE - V zelo razburljivi prvotilski kegljaški tekmi v Cerknici so v borbi za obstanek igralke Kočevja premagale Eto iz Cerknega s 5:3. K zmagi Kočevk je največ prispevala Marincova, ki je podrla 411 kegljev. V 13. krogu v drugi ligi so igralci Kočevja s 6:2 klonili proti Slovanu, Ribničani pa so s 7:1 premagali Gradis.

• KOČEVJE - Igralcem namiznoteniskega kluba Melamin med drugoligaški nikakor ne gre. V 12. krogu so jih z najvišjim izidom 6:0 v Kočevju premagali igralci Puncovec, za katere nastopa nekdanji slovenski reprezentant Štefan Kovač. Štimcu, Novaku in Vidmarju se obeta negotovo nadaljevanje prvenstva, saj se bodo težko ostali med drugoligaši.

• KOČEVJE - Na 25-metrski skakalnici v Klinji vasi pri Kočevju je bilo drugo tekmovanje v smučarskih skokih, na katerem je nastopilo 20 tekmovalcev. V skupini do 15. leta je zmagal Bojan Sovič, do 18. let je prvo mesto zasedel Dejan Šostark, nad 18. letom pa Marko Gorenčič ter med veterani Janko Hočevnar.

MILAN GLAVONJČIČ

VOZNIKI, POZOR!

NOVO MESTO - Na območju UNZ Novo mesto bo v soboto, 13. februarja, med 23. in 6. uro poostrelena kontrola prometa. Policisti bodo namenili posebno pozornost vožnji pod vplivom alkohola, vožnji s pustnimi maskami, uporabi varnostnega pasu, luči (zlasti meglenk) in drugim cestnoprometnim prekrškom. S poostrenimi kontrolami bodo nadaljevali tudi v času pustovanja. UNZ Novo mesto opozarja vse udeležence v prometu, da vozniki ne smejo voziti s pustnimi maskami. Zoper vse kršitelje bodo policisti dosledno ukrepali.

NAGRADNA IGRA

Za zdravo srce in ožilje

NOVO MESTO - Društvo za zdrave srca in ožilja Slovenije, podružnica za Dolenjsko in Belo krajino iz Novega mesta, objavlja možne odgovore na nagradno vprašanje o kajenju, ki je bilo postavljeno v oddaji Za zdravo srce in ožilje na novomeški televiziji Vaš kanal 9. februarja 1999, in sicer:

- kajenje lahkih cigaret ni škodljivo za zdravje,
- če se dovolj gibljemo in pazimo na prehrano, kajenje ni več škodljivo,
- kadilci tvegajo, da bodo zboleli za srčnim infarktom dvainpolkrat več kot nekadilci.

Pravilen odgovor napišite na dopisnico, pripišite svoj naslov in jo najkasneje do ponedeljka, 15. februarja, pošljite na naslov: Televizija Vaš kanal, Adamčeva 2, 8000 Novo mesto.

Med pravnimi odgovori bomo izžrebali nagradjenca, ki bo prejel paket mesnih izdelkov z znakom varovalnega živila, ki ga poklanja Agromerur iz Murske Sobote. Za žrebanje pa pridejo v poštev samo običajne dopisnice. Nagradjenca prejme oddaja pa je Klara Đukič, Cankarjeva 4, 8340 Črnomelj, ki prejme paket varovalnih živil Mercator Ete iz Kamnika.

V SPOMIN

Leto dni je že minilo, odkar je Bog poklical po večno plačilo našo zlato mamo, taščo, babico in prababico

MARIJO DEŽMAN

iz Mačkovca

Vedno svetel vzgled nam bodi in nas varno k Bogu vodi.

Radi te imamo vsi tvoji

ZAHVALA

Življenje celo si garal,
za dom, družino vse bi dal,
sledi ostale so povsod
od dela svojih pridnih rok.

V svojem sedemdesetem letu nas je po zahrbtni bolezni zapustil nepozabni mož, oče, stari ate, brat, stric, svak, tast in zet

ANTON GOLOBIČ

Orgnov Toni iz Vavpče vasi pri Semiču

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega Tonija se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in denar za maše ter nam v težkih trenutkih stali ob strani. Posebna zahvala velja zdravniškemu osebju Kirurškega oddelka novomeske bolnišnice za pomoč in nego, govornikom za besede slovesa, gasilecem in semiškim klobukarjem za častno stražo, delavcem vrta Čardak in Danfossa iz Črnomlja ter Dolenjske iz Semiča, 3 a OŠ Semič, g. župniku za opravljen obred ter vsem, ki so sodelovali pri organizaciji pogreba. Hvala vsem, ki ste našega Tonija imeli radi in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen
K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

mobitel: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo.

Opravljam tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

V SPOMIN

14. februarja 1999 mineva 15 žalostnih let, odkar nas je zapustil naš dragi oče

FRANC POŽEK

iz Adlešič 29

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prinašate cvetje ter prižigate sveče.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Tiho nas je v 93. letu zapustil naš dragi oče, dedek, pradedek in stric

JANEZ GRIVEC

Mali Lipovec 16

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za darovano cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Zahvaljujemo se kolektivu GG Straža, ŠC Novo mesto, gospodu župniku in pogrebni službi Oklešen.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, tašča, sestra in baka

DRAGICA PETKOVIČ

iz Metlike

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč, izraze sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna hvala ge. Neni Štubljar za prelepe besede slovesa, vodstvu in zaposlenim tovarne Komet, organizaciji ZB Metlika, Društvu upokojencev Metlika, Invalidskemu društvu Metlika, župniku g.g. Florjanu in Mihajlu za lepo opravljen pogrebni obred ter g. Piškuriču za organizacijo pogreba. Hvala vsem, ki ste našo drago mamo poznali, jo imeli radi in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi, ki smo jo imeli radi
Metlika, februarja 1999

ZAHVALA

Naš oče je umrl,
njega ni več med nami,
a v srcih naših boš ostal...

V slovo očetu in staremu očetu

ANTONU STRAŠKU

borcu XIV. divizije
iz Družinske vasi 57

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam izrekli tolažilne besede in ga pospremili na njegovi zadnji poti z besedo in pesmijo. Hvala za podarjeno cvetje, sveče in maše. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 11. februarja - Marija Petek, 12. februarja - Damijan Sobota, 13. februarja - Katarina Nedelja, 14. februarja - Valentin Ponedeljek, 15. februarja - Jurka Turek, 16. februarja - Julijana, pust Sreda, 17. februarja - Silvin

LUNINE MENE

16. februarja ob 7.39 - mlaj

kino

BREŽICE: 11. in 14.2. (ob 18. uri) romantična komedija Čarovnice za vsak dan. Od 11. do 15.2. (ob 20. uri) romantična melodrama Kopriva Joe Black. 17.2. (ob 20. uri) komedija Blondinka.

ČRNOMELJ: 13.2. (ob 18. in 20. uri) akcijski film Kačje oči. 14.2. (ob 18. in 20. uri) komedija Riba, imenovana Sharon.

DOBREPOLJE: 11.2. (ob 16. uri in 19.30) risanka Mulan. 14.2. (ob 15. uri in 19.30) ameriška komedija Poročiva se.

GROŠUPLE: 12.2. (ob 19. uri) ameriška komedija Poročiva se.

IVANČNA GORICA: 13.2. (ob 18. uri) risanka Mulan.

KOČEVJE: 12.2. (ob 18. in 18. uri) risanka Mulan. 15.2. (ob 17. uri in 20.30) ameriška komedija Poročiva se.

KRŠKO: 11. in 12.2. (ob 20. uri) ter 13. in 14.2. (ob 18. uri) romantična komedija Poročiva se.

METLIKA: 12.2. (ob 20. uri) komedija Riba, imenovana Sharon. 14.2. (ob 18. in 20. uri) akcijski film Kačje oči.

NOVO MESTO: Od 11. do 17.2. (ob 15., 17. in 19. uri) komedija Babe 2 - Pujs v mestu. Od 11. do 17.2. (ob 21. uri) akcijski film Ronin.

RIBNICA: 13.2. (ob 21. uri) ameriška komedija Poročiva se. 14.2. (ob 16. uri) risanka Mulan.

TREBNJE: 12.2. (ob 20. uri) in 14.2. (ob 17. uri) drama Novo mesto. 17.2. (ob 17. uri) animirani film Mravljinice.

VELIKE LAŠČE: 13.2. (ob 19. uri) ameriška komedija Poročiva se. 14.2. (ob 19. uri) risanka Mulan.

ELEKTRONIKA

MALO RABLJEN osebni računalnik 486 z vso programsko opremo ugodno prodam. ☎ (068)28-395. 509

KMETIJSKI STROJI

TRAKTOR URSUS C 360, prvi lastnik, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)76-453. 503

TRAKTOR IMT 539, letnik 1982, balirko za kvadratne bale prodam. ☎ (041)519-716.

TRAKTOR FERGUSON 549, letnik 1988, 2000 delovnih ur, s kabino, kompresorjem, lepo ohranjen, prodam. ☎ (0608)74-000.

TRAKTOR URSUS C 360 prodam ali menjam za manjši traktor. ☎ (068)78-365. 523

MOLZNI STROJ Alfa Laval prodam ali menjam za govedo. ☎ (068)45-443. 524

KUPIM

ZA DELNICE Hrama (setev, plot, trgatve), Probanke, Trdnjave, Aktivne, Arkade, Triglav II dobite gotovino! ☎ (0609)651-646. 491

SMREKOVE STORŽE kupim. ☎ (068)68-110. 479

MOTORNIA VOZILA

GOLF, letnik 1978, bencinar, registriran do 4/99, brezhiben, lepo ohranjen, samo 127.000 km, prodam. ☎ (068)324-557 ali (041)638-598. 383

Z 101, letnik 1986, 86.000 km, ohranjen motor, prodam. ☎ (068)28-823. 480

JETTO 1.6 B, letnik 1987, registrirano do 5/99, prodam. ☎ (068)59-086. 485

R 5 CAMPUS, letnik 1991, rdeč, 82.000 km, prodam. ☎ (068)84-593. 486

R LAGUNO 1.8 RT, letnik 1994, prodam. ☎ (068)46-609, popoldan. 493

GOLF III D, letnik 1994, 4V, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)341-529. 497

GOLF II CD, letnik 10/86, 3V, 5 prestav, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)27-879. 504

R 19 chamide, letnik 1992, daljinsko centralno zaklepanje, sive barve, cena 780.000 SIT. ☎ (068)323-584. 506

JUGO KORAL 55, letnik 1988, dobro ohranjen, 52.000 km, prodam. ☎ (068)25-122. 506

POLPRIKLOPNIK Ačeri frenauf, letnik 1993, dolžine 13,65 m, višine 2,60 m, registriran do 1.11.1999, v dobrem stanju, prodam. ☎ (0609)635-015 ali (068)73-844. 514

R 5 CAMPUS, letnik 1991, registriran do 2/2000, kovinske barve, prodam. ☎ (068)73-069. 522

FIAT TIPO 1.7 D, letnik 1992, prva registracija 1994, prodam. ☎ (0608)20-508. 528

WARTBURG, letnik 1987, v odličnem stanju, ugodno prodam. ☎ (068)460-601. 496

R 5 CAMPUS, letnik 1993, 48.000 km, prodam. ☎ (068)323-422. 525

JUGO SKALA 65, letnik 1989, 5 prestav, dodatno opremljen, v odličnem stanju, prodam. ☎ (0608)87-615. 511

SUBARU LEONE, letnik 1987 prodam ali zamenjam. ☎ (041)682-501. 534

POLO 55, 5V, letnik 6/95, in golf JX D, letnik 6/89, prodam. ☎ (068)44-719. 534

POSEST

V NEPOSREDNI BILJINI Krškega prodam v celoti opremljen bivalni vikend z vinogradom. ☎ (061)132-21-09. 459

NJIVO, 17 a, na polju v Grobljah pri Šentjaneju prodam. ☎ (068)42-232. 487

MANJŠI VINOGRAD z zidanico prodam. ☎ (068)49-212. 494

V BOJNIKU prodam vinograd, lepa sončna lega, dostop urejen. ☎ (0608)89-303 ali (0608)89-065. 537

V JELENKU pri Raki prodam vinograd, 27 a. ☎ (0608)75-311. 499

Novi simbol
nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostava pism, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE

http://www.posta.si
e-mail: info@posta.si

PREKLICI

FRANC KASTELIC, Vinja vas 28, prepovedujem Francu Brulcu, Vinja vas 13, da daje pijačo mojemu sinu Francu Kastelcu ml., Vinja vas 28. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal! 505

MARIAN RANGUS, s.p., Dol. Brezovica 27, Šentjernej, obveščam cenjene stranke, da 30.4.1999 zaključujem z dejavnostjo samostojnega podjetnika. Istočasno pa sporočam, da bo dejavnost slikopleskarstva nadaljeval sin Simon Rangus. 516

PRODAJ

OPAŽ, smrekov, stropni ali talni, in zaključne letve, suh, prve ali druge klase, prodam. Dostava brezplačna. ☎ (063)451-082. 402

ČAJ SLOVENSKE ROŽE je domača čajna mešanica, ki vam pomaga pri odpravi odvečnih kilogramov. Informacije na ☎ (068)41-380. 483

AVTOMOBILSKO PRIKOLICO brez atesta prodam. ☎ (068)26-174. 489

KROMPIR SANTE, romana, frizija, maršbard in jerla, lanskil uvoz, prodam. Lampret, Gatina 23, Grosuplje, ☎ (061)762-316. 508

RDEČE VINO in žganje prodam. ☎ (068)324-094. 512

SENO za govedo ali drobnico, cca 6 ton, prodam po 10 SIT/kg. ☎ (068)88-096. 517

SENO V BALAH, koruzo v storžih, slivovko in kakovostno belo vino prodam. ☎ (068)58-145. 536

KROMPIR DEZIRE, kondor, kenebek, marko polo in brojd za nadaljnje sajenje prodam. ☎ (061)785-394. 492

SMREKOV KOLEJE za fizič ali vinograd prodam. ☎ (068)78-513. 484

SYNTHESIZER GEM, štiri oktave, velike tipke, 100 ritmov, stojalo, kovček, ugodno prodam. ☎ (068)324-377. 95

RAZNO

MAŠKARADNE originalne kostime za otroke, pelerine za odrasle prodam, po želji pošljem. Remškar, ☎ (061)1231-761 ali (0609)626-226, po 10. uri vsak dan. 193

ČISTILNI SERVIS vam na območju Trebnjega in Novega mesta nudi vse vrste čiščenja. ☎ (068)41-380. 502

OKREPEČVALNICO v Šmihelu pri Žužemberku oddam v najem. Na voljo sta še 2 prostora za trgovino ali drugo dejavnost. ☎ (068)87-786. 513

SLUŽBO DOBI

STROJNIKA za delo na bagerju Hitachi zaposlimo. Pogoji: izkušnje. ☎ (068)44-246.

ŽELITE redno ali honorarno delati na področju radiotelefonije? Samo resni interesi naj pokličejo na ☎ (068)24-625. 495

DEKLE za delo za šankom redno ali honorarno zaposlimo. ☎ (068)21-279, popoldan, 65-863, dopoldan. 501

DRUŽINSKO podjetje nudi možnost dodatnega zasluga. Ponudbe pod šifro: Dolgo-ročno. 515

NATAKARICO in KUCHARICO zaposli gostilna Brunskole na Hrastu. Tel. 068/50-125

MIZARSTVO

Andrej Bajt, s.p.

V mizarški delavnici takoj zaposlimo KV mizarja ali delavca za priučičev. ☎ 068/375-290

NATAKARICO, KUCHARICO ali PICOPEKA zaposlimo v novomeškem bistroju. Tel. 041/628-385

RESNIM INTERESENTOM ponujamo priložnost za dober zaslužek v prostem času. ☎ (068)51-916. 518

NUDIMO MOŽNOST opravljanja pripravništva in priučičve četrte in pete stopnje izobrazbe - strojništvo. MU-REN, d.o.o., Trebnje. ☎ (068)44-670. 533

STANOVANJA

ENOSOBNO STANOVANJE v privatni hiši oddam samski osebi. ☎ (068)20-522. 498

ŽENITNE PONUDBE

UREJAMO resne zveze! Sreča, ženitna posredovalnica, Novi trg 11, Novo mesto, ☎ (068)326-033. 507

ŽIVALI

PRAŠICA, 130 kg, prodam. ☎ (068)323-648.

PRAŠICA, 160 kg, prodam. ☎ (068)75-218.

SPREJEMAMO NAROČILA za enodnevne kilogramske bele piščance ter rjave in grahaste jadenke. Martin Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec, ☎ (0608)89-038. 168

PERUTNINARSTVO in valilnica Gunjilac, Senovo, obveščam vse stranke in cenjene kupce, da sprejema naročila za vse vrste belih, grahastih in rjavih enodnevni in večjih kilogramskih piščancev. Vse informacije na ☎ (0608)71-375. 245

MLADE NESNICE hisex, rjave, pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila in informacije: Jože Zupančič, Otovce, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Krulc, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-587, Dušan Sajevec, Vavta vas 9, ☎ (068)84-111, Anita Janežič, Slepšek, Mokronog, ☎ (068)49-813. 279

BELI PIŠČANCI, stari 4 tedne, bodo v prodaji 20.2., naslednji beli, rjavi in grahasti piščanci pa 20.3. Jože Jeršin, Račje selo, Trebnje, ☎ (041)708-671 ali (068)44-389.

Sprejemamo naročila za enodnevne piščance, bele, rjave, grahaste. Valilnica HUMEK tel. (068) 324-496, 67-108.

PIŠČANCE, bele, rjave in grahaste nesnice prodajamo. Sprejemamo naročila! Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ (068)82-424. 457

SIVO TELICO, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (068)23-123, Rifelj, Gor. Kamence 2, Novo mesto. 500

KOKOŠI NESNICE za zakol ali nadaljnjo rejo prodajamo. Farma Kalem - Zdravje, Zalag 17, Novo mesto, ☎ (068)22-180, 21-279 ali (041)689-427. 521

MLADE GRAHASTE KOKOŠI prodajamo na farmi na Gor. Lazah, Perutninarstvo Humek, ☎ (068)67-108. 535

SVINJO, 230 kg, in prašica, 130 kg, krmiljena z domačo hrano, prodam. ☎ (0608)75-405. 527

PRAŠICA, 140 kg, in kolje za vinograd prodam. ☎ (068)42-850, zvečer. 526

8 TEDNOV staro teličko in vino cviček prodam. ☎ (068)81-845. 532

PUJSKE, 30 do 40 kg in 130 kg, prodam. ☎ (068)42-598. 520

ODOJKE prodam. ☎ (068)70-088. 481

2 PRAŠICA, 160 in 180 kg, domača krma, prodam. ☎ (068)73-327. 510

TELICO sivko ali simentalko za plemo prodam. ☎ (068)83-122. 529

ZRNO, d.o.o.
Gmajna 6 a
8274 RAKA

V Trgovini Zrno Raka poteka posebna akcijska prodaja kmetijskega in gradbenega materiala.

- I.
- cement Anhovo 699,00 SIT/vreča
- apno 338,20 SIT/vreča
- armaturne mreže 9x6 4.890,00 SIT/kos
- Bramac 144,50 SIT
- mod. blok 79,90 SIT (cel šleper)
- Najugodnejši nakup vseh vrst fasad v predprodaji:
- thermoputz P 2500 699,00 SIT/vreča
- thermextra supertherm 899,00 SIT/vreča
- stiropor fasada 5 cm kpl. m² 1.599,00 SIT

Poleg tega vam mojstri v Zrnu kvalitetno izvedejo fasade vseh vrst in notranje strojne omete ter vodovod in centralno napeljavo. Njihova prednost je vrhunska kvaliteta, najboljši materiali iz uvoza in konkurenčne cene. Prav na področju fasad in notranjih ometov so v Zrnu pionirji, saj se že dobrih osem let ukvarjajo s to dejavnostjo, tako da imajo na tem področju veliko izkušenj in gotovih objektov.

II. Po ugodnih cenah nudimo umetna gnojila:

- NPK 15-15-15 1.345,00 SIT/vreča
- KAN 1.049,00 SIT/vreča
- NPK 7-20-30 1.548,00 SIT/vreča
- NPK 8-26-26 1.658,00 SIT/vreča
- in vinogradniško gnojilo

Ravno tako je ugodna ponudba semenskega krompirja v omejenih količinah:

- desire E 122,00 SIT
- jerla E 125,00 SIT
- kenebek E 126,00 SIT

Ugodna ponudba semenske koruze Pionir.

- Stira 5.100,00 SIT
- Eva 4.262,00 SIT

in ostale sorte so na zalogi.

Ugodna ponudba zaščitnih sredstev - 30% nižje cene od sezonskih

- primaextra 1.280,00 SIT
- dual 1.190,00 SIT
- antracol 1.160,00 SIT
- ditan 870,00 SIT
- dicuran forte 4.100,00 SIT

Ugodna ponudba

- oves 20,00 SIT
- ječmen 24,00 SIT
- krmila Emona program

Za nakup se vnaprej zahvaljujemo.

Telefon:
0608/75-410
0608/75-086

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtek. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 1. polletje 5.330 tolarjev, za upokojece 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.920 tolarjev, za upokojece 9.828 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 21.840 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev (v barvi 3.000 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 6.000 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglasi do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska prodajna in naročniška služba 323-610; mali oglasi in ošmrtnice 324-006.

Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana.

SUZUKI

AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791

SWIFT GAL
že od 1.295.000 tolarjev

Za automobile
SUZUKI JIMNY
sprejemamo naročila
za dobavo
v marcu in aprilu!

PBS. **Poštna banka Slovenije, d.d.**

Občanom nudimo

žiro račune, tekoče račune, hranilne vloge, depozite,
plačilne kartice in kredite za osebno potrošnjo
na vseh poštah v Sloveniji.

SEJEM LOVA, RIBOLOVA,
TURIZMA IN PROSTEGA ČASA

"PULL - prostost, uživanje,
ljubiteljstvo, lov"

GORENJSKI SEJEM
KRANJ, 18. - 21.2.1999

BISTRO *A*

Novi trg, Novo mesto
☎ 322-765

vam poleg pijače nudi tudi
več vrst pizz, hamburgerje,
cheeseburgerje, sardele,
lignje, pomfrit...

Hrano vam pripeljemo
tudi na dom ali v službo.

Pridite, poskusite
in se prepričajte, da vse
najboljše za pizzo dobite pri

PARTNERTRADING, d.o.o.,
iz Novega mesta!

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

FIAT AVTOSALON

Zwittrava 1, Novo mesto
Tel. 068/323-925

- Prenovljeni FIAT
- Punto, Bravo, Brava
- Punto sole že od 1.349.000 SIT naprej
- Punto 60 colt 1.599.000 SIT
- Novi Bravo 1,2 16 V 2.019.000 SIT
- Brava 1,2 16 V 2.069.000 SIT

Ugodni krediti brez poti na banko!

RADIO MAX
88,9 FM
87,6 FM

RADIO BREŽICE
na 88,9
in
95,9 MHz

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 13. februarja, bodo odprte naslednje
prodajalne živili:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market Ljubljanska
- od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos
- od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 21. ure: trgovina Žepik, Ragovska
- od 7. ure do 14.30: market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 16. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah
- od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter
- od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas
- od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njeve
- od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Brežice: do 13. ure: Market
- Uršna sela: od 8. do 16. ure: Urška
- Sentejmerje: od 7. do 17. ure: Samopostrežba Sentejmerje
- od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Sentejmerju
- od 7. do 18. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje

V nedeljo, 14. februarja, bodo odprte naslednje
prodajalne živili:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Glavni trg, Market Kandijška, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, Market Seidlova

- od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos
- od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku
- od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
- od 8.30 do 12. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 19. ure: trgovina Žepik, Ragovska
- od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah
- od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter
- od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas
- od 7. do 12. ure: market Malka, Mestne njeve
- od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- Uršna sela: od 8. do 12. ure: Urška
- Straža: od 8. do 11. ure: Prodajalna Samopostrežba
- Sentejmerje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Sentejmerje
- od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Sentejmerju
- od 7. do 12. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje
- Žužemberk: od 8. do 11.30: Market
- Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
- Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica
- Mirna: od 7.30 do 11. ure: Grič
- Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba
- Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
- Semič: od 7.30 do 10.30: Market
- Brežice: od 8. do 11. ure: Market

Kozmetični salon
AURORA
kozmetična nega, pedikura
Trubarjeva 7, Črnomelj
Tel. 068/52-310

Jasnovidka Amalija
vam pomaga iz stiske
in razočaranj
vse na osnovi
lastnega videnja.
Tel. 090-40-36

Verjemite ali ne...

**RADIO
OGNIŠČE**
Krvavec 104,5 Kum 105,9

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

DERMATOLOG

Zdravljenje kožnih obolenj, krčnih žil, kapilar, odstranjevanje bradavic, materinih znamenj, kapilar na obrazu in hemoroidov z laserjem.
☎ 061/1401-555, za hemoroide GSM 041/694-429.

TOPLO MORJE POZIMI!
HOTELI SIMONOV ZALIV

Posebna ponudba ZA UPOKOJENCE do 27.3.1999:
• 7-dnevni paket, polni penzion od 31.318 SIT dalje
• 5-dnevni paket, polni penzion od 22.370 SIT dalje
Informacije in rezervacije na ☎ 066/463-100.

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:
Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.
Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnege nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: ☐ da ☐ ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 1999

Kraj: _____ Datum: _____ Podpis: _____

DOLENJSKI LIST

LERAN, d.o.o.

Prodamo:

- **stanovanja:** Novo mesto, Šmarješke Toplice, Straža, Dol. Toplice, Žužemberk, Krško, Brežice, Sevnica, Ljubljana;
- **hiše:** Novo mesto in okolica, Šmarješke Toplice, Škocjan, Sentejmerje in okolica, Ratež, Črnomelj, Krško, Sevnica, Brestanica, Brežice, Kostanjevica, Mokronog, Semič, Metlika;
- **kmetije:** občine Novo mesto, Črnomelj, Metlika;
- **vikende:** Bela krajina, okolica Brežic in Krškega, Novo mesto z okolico, Dvor, Ajdovec, Straža, Otočec z okolico;
- **poslovne objekte:** Novo mesto, Črnomelj, Krško;
- **zidanice:** območje občin Novo mesto, Krško, Trebnje, Črnomelj;
- **oddamo v najem poslovne prostore in stanovanja.**

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite na tel. **068/322-282;**
068/342-470 ali
0609/633-553.

RADIO UNIVOX
107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

LE TEHNIKA Vse za telefon
Kranj GSM
tel: 068-322-127 PHILIPS, PANASONIC,
BTC, Ljubljanska 27 ALCATEL, MOTOROLA,
NOVO MESTO SAMSUNG, NOKIA, TELITEL,
MOBIČUK in REGLJA

KIA PRIDE NA MOKRO POLJE - V novomeškem BTC-ju so v sredo z žrebanjem šestih tolažilnih nagrad in glavno nagrado - avtomobil Kia pride, zaključili veliko nagradno akcijo, ki je potekala od lanskega 10. decembra do letošnjega 31. januarja. Tri tolažilne nagrade je prispeval BTC, ostale z avtomobilom vred pa Kia motors iz Novega mesta. V nagradni akciji je sodelovalo več ko 80.000 kupcev, nova lastnica avtomobila Kia pride pa je Magda Antončič z Mokega Polja. (Foto: Majda Luzar, EPS)

V ČRNOMLJU NOV KOZMETIČNI SALON - Nina Englaro je pred kratkim v Trubarjevi ulici odprla kozmetični salon Aurora. Tudi v Beli krajini je vedno večje zanimanje in povpraševanje po tovrstnih storitvah, zato odločitev ni bila težka. Tako je povedala lastnica novoodprtega salona. Poleg celovite kozmetične nege si stranke lahko privoščijo še klasično masažo, shujševalni program, limfno drenažo - celutron in pedikuro. (Foto: Majda Luzar, EPS)

DVOJNA ZLATA POROKA VAJDOVCU - V cerkvi sv. Trojice v Ajdovcu je bila v soboto, 6. februarja, posebna zahvalna slovesnost: zlato mašo sta obhajala Marija in Štefan Hren iz Srednjega Lipovca pri Dvoru ter Tilka in Jože Jarc iz Dolnjega Ajdovca. Točno po petdesetih letih so vsi štirje vnovič obljubili zvestobo in ljubezen pred domačim župnikom Andrejem Severjem, somaševal pa je Jože Nemanič. Mariji in Štefanu se je v zakonu rodilo sedem otrok, danes pa imata že 11 vnukov in dva pravnuka. Tilki in Jožetu Jarcu pa so se rodile 3 hčerke in štirje fantje, imata pa tudi 12 vnukov. Da bi bili še naprej zdravi, so jim zaželeli številni svojci, znanci, krajanji in prijatelji. Na sliki: Marija in Štefan Hren z župnikom Jožetom Nemaničem. (Foto: S. M.)

ČESTITKE OB VISOKEM JUBILEJU - Novomeški župan dr. Tone Starec je pred kratkim obiskal Julijano Knežević - Borojevič iz Orešja pri Šmarjeških Toplicah in ji čestital za 90. rojstni dan. Slavljenko so obiskali tudi predstavniki KS Šmarjeta in Rdečega križa. Prejšnji mesec so praznoval visok jubilej tudi Karolina Učman iz Vinje vasi, ki je 19. januarja dopolnila 90. let in Neža Rukše iz Hrušice pri Stopičah, ki pa je 12. januarja praznovala 99 let, tudi njiju je obiskal novomeški župan dr. Tone Starec. V prejšnji številki Dolenjskega lista je ne po naši krivdi prišlo do objave napačne fotografije, za kar se prizadevam opravičujem, slavljenkama pa želimo še veliko zdravja.

Jože Zupan

izvirnih ilustracij mladinskih del in zbirke slovenskih slikaric v 16 tujih jezikih. To kulturno bogastvo je lahko pridobil za šolo, ker je zelo dejaven pri množičnem vseslovenskem gibanju Bralna značka in že 17. leto v njegovem predsedstvu.

"Delo pri Bralni znački mi je v veselje med drugim tudi zaradi številnih ljudi, ki sem jih tam spoznal. Imel sem srečo, da sem nekaj let užival navdušenost Leopolda Suhadolčana, ki je skupaj s prof. Kotnikom spravljal Bralno značko v življenje. Ko sem že hotel nehati, je postal predsednik pisatelj Tone Partljič, tudi odličan človek, in ostal sem. Druženje s takimi ljudmi mi je praznik, ne pa obveznost," pravi Zupan. Spoznal se je tudi z ilustratorji in pisatelji, prenekega je privabil na prireditve na šoli, pa ni bilo težko teko in onega povprašati, če bi daroval kaj za zbirko. In ker so v Zupanu začutili človeka, ki z vsem srcem živi za kulturo in je tudi ljubitelj likovne umetnosti, se jim ni bilo težko odločiti. Ta in druga poznanstva so rodila tudi knjigo pogovorov Srečavanja, ki je izšla lani ob Zupanovem šestdesetem življenjskem jubileju.

Za svoje delo je poleg drugih priznanj prejel tudi Državno nagrado za vzgojo in izobraževanje, a največja nagrada mu je, da so semena, ki jih je sejal v mlada srca in glave, šla v rasti, da njegovi učenci ljubijo in cenijo materinščino. "Kako lepo je, če ti nekdanji učenec reče, da se mu slovenščina v srednji šoli ni bilo treba učiti, ker je v osnovni šoli dobil trdne temelje," z zadovoljstvom pravi Zupan.

Se bi se dalo naštevati, kaj vse je Jože Zupan uspešnega zastavil in opravil v svojem življenju, vsekakor dovolj, da bi razmišljal o počitku, a ni take vrste človek. Poln energije snuje nove in nove načrte, kar preveč, da bi jih lahko uresničil, kot z nasmeškom pravi.

M. MARKELJ

Žalila natakario, razbijala in se upirala policistom

Policista udaril v obraz

KOSTANJEVICA NA KRKI - Minuli teden je morala policijska patrulja posredovati med gosti okrepčevalnice Malva v Kostanjevici na Krki. 30-letni Marijan M. in 25-letni Janez B., oba doma iz okolice Velikih Lašč sta s štirimi prijatelji prišla v lokal okoli 17.30, po dobrih dveh urah pitja pa so fantje vzpodbujeni z alkoholom začeli vpiti. Marijan M. je stopil do šanka, začel žaliti natakario Marijo in razbil nekaj kozarcev. Marijanu M. sta se pridružila še Janez B. in Marko P., ki sta prav tako kričala in s pestmi tolkla po pultu. Potem so skupaj odšli na stranišče, kjer so s podbojev sneli troje vrat.

Tisti čas je v lokal prišel lastnik lokala, ki je, ko je videl objokano natakario, poklical policijo. Ko so policisti začeli svoj postopek, se nemirneži niso umirili. Najprej se je v delo policistov vmešaval Janez B., Marijan M. pa je kljub njihovi navzočnosti hotel vreči kozarec v natakario. Ko mu je policist to preprečil, je Marijanu na pomoč prišlo Janez B., ki je policista udaril v obraz in odrinil od Marijana. Na koncu so policisti s tako imenovanimi strokovnimi prijemi le ukrotili oba nasilneža in ju odpeljali na postajo, kjer so ju zadržali do izteznitve.

CROSS OVER KONCERT

NOVO MESTO - V petek, 12. februarja, ob 21. uri bo v klubu pod kavarno igrala slavna skupina Wet bed. Vabljeni vsi ljubitelji cross over glasbe!

Mojstrovine nesojenega livarja

Okraski in skulpture iz aluminija, izdelki Franca Banovca, primerni za darila

Franc Banovec iz Novega mesta, ki je po rodu Belokranjec, že leta izdeluje razne izdelke in skulpture iz aluminija. Še posebej se je temu livarskemu konjičku posvetil, odkar je upokojen. Med njegovimi izdelki je največ okrasov, svečnikov, okvirjev za slike, podob starega mlina in lovskih motivov in modelov za torte in kolače ter rogačev.

77-letni Franc se je rodil v Jelševniku pri Črnomlju, kot fantič pa se je šel učiti za livarja v takratno obrtno šolo v Črnomlju. Z lastnikom livarne Alfonzom Laknerjem je imel sklenjeno pogodbo, vendar ga je zdravnik še pred zaključkom šolanja zaradi alergije na praš izločil kot neprimernega za opravljanje tega poklica. Kljub temu je kasneje pridobil spričevalo za železolivarskega pomočnika. Ker v tem poklicu ni smel delati, doma na kmetiji pa tudi ni mogel ostati, saj so bili številna družina, je oče prisil obrtnika Janeza Zupančiča, če bi se Franc lahko pri njem izučil mehanične stroje. "Takrat smo popravljali predvsem bicikle, zato smo bili zelo veseli, če je kdaj v našo delavnico zavil kakšen avto," se spominja Franc.

Začela se je vojna, Franc se je leta 1943 kot 20-leten fant pridružil partizanom. Bil je trikrat ranjen, in ko je bil ranjen tretjič, so ga partizani razporedili v orožarsko delavnico. Po vojni se je zaposlil v črnomaljski livarni, kasneje pa v Litostroju. "Tam sem delal z zelo dobrimi mojstri in se od njih veliko naučil," pripoveduje Franc.

Vendar v Ljubljani ni dolgo zdržal, s kolegom sta se odpravila proti Reki v tamkajšnji Torpedo, vendar so Franca v Novem mestu zadržali in zaposlil se je v takrat ustanovljenem Pionirju. Tu je opravljal livarska in mehanična dela, leta 1958 pa je naredil še mojstrski izpit za avtomehanika. V Novem mestu je bil zaposlen 13 let, potem je delal še na Stanovanjski skupnosti in pred upokojitvijo še pri vojski v Pogancih, kjer je vzdrževal avtopark. Od leta 1971, ko se je upokojil, pa ima več časa za svojega priljubljenega konjička.

"V šoli sem bil sicer zelo slab učenec, železolivarskega, ki me je veselilo, pa sem se kljub temu naučil," pove. V domači delavnici je izdelal že zelo veliko najrazličnejših predmetov in skulptur. Večkrat se nanj obrnejo ljudje, ki iščejo posebno darilo, ki ga na trgu ni mogoče kupiti. Izdelal je tudi motiv Martina Krpana, ki je nekoč krasil neko krušno peč, našel pa ga je na odpadu.

Za izdelek potrebuje najprej model, ki je lahko narejen iz lesa, mavca, aluminija ali železa. Včasih model izdelata tudi sam. "Iz kremenčevega peska, ki mora biti ravno prav vlažen, naredim kalup in potem odstranim model, na njegovo mesto pa vlijem na okrog 1000° Celzija segreto aluminijev maso," razlaga Franc. Čez 15 minut je odliček že strjen, potem pa ga je potrebno še obdelati in pobarvati z žgano barvo. Franc si želi, da bi se livarska tradicija ohranila, zato je še posebej vesel, ker znata takšne izdelke narediti tudi njegov zet Milan in vnuk Robert.

J. DORNJŽ

FRANC BANOVEC V SVOJI DELAVNICI - Izdelal je že številne izdelke in skulpture iz aluminija, za katere je modele naredil sam ali pa jih je kje dobil. Na fotografiji kaže na aluminijaste odlitke, ki čakajo še na obdelavo. (Foto: J. D.)

KDO BO PRINESEL NAJVEČJI PUSTNI KROF?

NOVO MESTO - Regionalna radijska postaja Studio D organizira v sodelovanju s Hoteli Otočec v soboto, 13. februarja, akcijo "Iščemo največji pustni krof". Krole bodo v restavraciji Tango sprejemali od 12. ure dalje, največje tri pa bodo razglasili po 21. uri. Prvo nagrado tisoč jaje prispeva Perutninarstvo Humek. Generalni sponzor akcije je podjetje ITZ. Sicer pa bo poskrbljeno tudi za pustni ples s izborom najboljših maske in zabavo s skupino Objem. Najmlajše pa na Otočec vabijo v nedeljo po 15. uri, ko bo Otroški živžav.

V KOSTANJEVICI BO SPET VESELO

KOSTANJEVICA - Kot je za pusta v Kostanjevici običaj, prevzame vsa oblast v svoje roke Prforcehnavs. Tokrat se bo to zgodilo že v nedeljo ob 6. uri zjutraj, ko bodo krajane šelmarji in godba prebujali z budnico. Ob 14. uri bo oklic kurenta s pustno povorko. V ponedeljek se lahko ob 16. uri udeležite obnena zboru Prforcehnavs, ob 17.30 pa baklade. Ob 19. uri bo ponovno obnena zbor, volili pa bodo tudi novega predsednika. Ob 21. uri bo tradicionalni ples v maskah. V torek se bo začelo že ob 7. uri, ko bodo po ulicah Kostanjevice gonili medveda, ob 15. uri pa bo oranje in sejanje. Ob 19. uri lahko prisluhnite prome-nadnemu koncertu. Pustno veseljačenje se bo končalo v sredo ob 15. uri s pogrebom kurenta in veselo sedmino.

J. D.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

O poštinih uslužbenkah na Mirni tokrat pohvalno - Imajo lastniki peskokopov dovoljenja? - Zakaj bi nekateri radi zamenjali priljubljenega suhorskega župnika?

Na izjavo bralke z Mirne, ki je v prejšnjem Dolenjcu pokritizirala uslužbenke mirnske pošte, se je tokrat oglašila Marija, prav tako z Mirne, ki je to zanikala. Pravi, da ima sama z njimi povsem drugačne izkušnje, saj so prijazne in ustrezne - večkrat so ji pomagale izpolniti tudi obrazce, včasih pa imajo zaradi strank tudi dlje odprto. "Sicer pa je čas, kdaj imajo malico, napisan na tabli, tako da si vsakdo lahko načrtuje svoje opravke na pošti," je menila Marija.

Vera Šenk iz Školove ulice v Novem mestu poziva lastnike parcel iz Adamičeve ulice, da poskrbijo za posek odvečnih dreves in suhih vej na strmini ob Težki vodi. "To drevje močno ogroža javno cesto in ljudi v Školovi ulici," je povedala.

Danes država zahteva lokacijsko in gradbeno dokumentacijo ne le za gradnjo hiše, ampak tudi za prizidek in drvarnico, pa tudi za zasteklitev balkona je potrebno dela prigrisati. Bralec iz Podgorja pravi, da je tako prav, saj red mora biti, pomembno je le, da velja

za vse, ne le za nekatere, pa tudi za vse posege v naravni prostor, kot so npr. peskokopi. Podgorec pravi, da je pri njih precej takšnih ran, za katere dvomi, da imajo tisti, ki peskokope izkoriščajo, vse potrebne papirje. Zato meni, da na tem področju država ni naredila še skoraj nič, škoda, ki se ne bo dalo kar tako popraviti, pa se dela naprej.

Maks Bučar iz Gabrijel pa je bil začuden nad količino v reko Krko izlitega kurilnega olja, kakor je bilo objavljeno na prvi strani Dolenjca. "Če bi v Krko res steklo 200.000 litrov, bi bila to zelo huda ekološka nesreča. Tolikšne količine olja nimajo na obeh straneh

črpalke na Otočcu, jaz pa bi lahko 100 let živel, pa tolikšne količine ne bi nikoli pokuril," je komentiral napako, za katero objavljamo danes popravek na 11. strani.

Milana Milčinočiča iz Kostanjevice pa motijo polemike župnika Jožeta Packa, ki jim ni ne konca ne kraja, zato predlaga, naj se konča.

Bralec iz Suhorja je povedal, da očitno nekatere zelo moti njihov župnik, ki je vreden le pohvale, saj je poleg božje službe naredil zavidanja vredno kmetijo. "Le koga to moti? Se sprašuje Suhorčan. Večina ljudi je župnika zelo dobro sprejela, zato jih toliko bolj moti, da ga nekateri želijo le dve leti pred upokojitvijo premestiti drugam. Menda naj bi moral zaradi njihovega opravljanja faro zapustiti še letos.

ZABRANJENO PUŠENJE U AFRICI

TREBNJE - V petek, 12. februarja, bo v diskoteki Africa koncert skupine Zabranjeno pušenje. Organizator Festival Novo mesto pripo-roča prevoz z vlakom.

VELIKA OTROŠKA MAŠKARADA

NOVO MESTO - Društvo prijateljev mladine tudi letos prireja že tradicionalno Veliko otroško maskarado, ki bo na pustni torek, 16. februarja. Letošnja novost je, da se bodo maskare ob 15.30 zbrale na Glavnem trgu v Novem mestu na parkirišču pred Gostiščem. Maskare bodo v spremstvu novomeških godbenikov krenile proti telovadnici grmske osnovne šole, kjer bodo ob vstopu v dvorano dobile pustni krof, darilo Dolenjskih pekarn, in številko za kasnejše zbranje nagrad. Zaradi prireditve bo nekoliko moten promet v času spreveda maskar skozi Glavni trg do grmske osnovne šole, parkirišče pred gostiščem na Glavnem trgu pa bo zaradi zbiranja mladih maskar zaprto od jutranjih ur.

V NOVINARSKI DELAVNICI - Kulturni praznik so na osnovnih šolah različno obeležili. V bršljski osnovni šoli so se v petek organizirali v različne delavnice, ki so imele skupni naslov Zupančič in Bela krajina. V eni izmed delavnic so izdelovali tudi pisanice, najbolj množično obiskana pa je bila kuharska delavnica, kjer so pripravljali belokranjske jedi. V novinarski delavnici, od koder je posnetek, se učenci pod vodstvom Elizabete Vardijan najprej seznanili z novinarskim delom, kasneje pa so obiskali učence v ostalih delavnicah in njihovo delo ter vtise strnili v krajše zapise, ki jih bodo obesili na stenčs. (Foto: J. Dornjž)

Študent na rajži okoli sveta

Uroš Ravbar obpotoval svet - Od Londona do Londona čez Azijo, Avstralijo, tihomorske otoke

Popotovanje je kot magnet, širni svet te vedno znova vabi, da vzameš pot pod noge in greš. To še kako dobro ve 25-letni Novomeščan Uroš Ravbar, ki je lani v štirih mesecih obpotoval svet.

Popotovalna strast je Uroša zagrabil v študentskih letih. V drugem letniku študija na ekonomski fakulteti se je odpravil v Skandinavijo. Od tedaj je živel samo še za svoje poti. Kar se je dalo hitro je opravil z izpiti, vmes pa skušal na študentski način čim več zaslužiti.

Njegova naslednja pot ga je vodila z vlakom po Evropi, pred koncem študija pa je dva meseca in pol potoval po ameriških in kanadskih narodnih parkih. Ko je doštudiral, je bil pripravljen na svojo veliko pot, pot okoli sveta.

Potovati okoli sveta pravzaprav niti ni tako nenavadna stvar, kot se sliši. V Londonu prodajajo celo avionske karte za pot okoli sveta; nekaj malega več kot 25 tisoč dolarjev stanejo. Ker je to dokaj enostaven in sorazmerno poceni način, se ga je poslužil tudi Uroš, ki je tako svojo pot začel v Londonu, od koder je krenil najprej v Bankok in en mesec ostal na Tajskem in v Laosu, kjer je ubiral poti, na katere turisti običajno ne zahajajo, in tako spoznaval prav Azijo. V itinerarju je imel tudi nekajdnevni obisk Singapure, a je raje ostal v Laosu, ki mu je bil še posebej všeč, kar je skoraj drago plačal. Ker ni izbral rezervacije za Singapur, so ga izbrisali s seznamom potnikov za Avstralijo, kjer ga je v Sydneyju čakalo dekle. K sreči se je našel prost sedež, tako da po Avstraliji ni potoval sam. Ko je pospremil dekle domov, se je napotil v Novo Zelandijo in kar nekaj dni prebil na otočku Taveuni, kjer so snemali film Vrnitev v plavo la-

Uroš Ravbar

guno, obiskal Cookove otoke, kjer je naletel na tekmovalce najboljših plesalcev v Polineziji, ki precej spominja na karnevalske dni v Rio. Svojo pot je zaključil z ogledom turistično razvpih Havajev ter se preko Los Angelesa po štirih mesecih vrnil v London, na izhodiščno točko.

Po prihodu domov je moral odslužiti še vojaščino, sedaj pa z diplomo v žepu čaka na svojo prvo redno zaposlitev. Čakanje

• Na poti okoli sveta je Uroš Ravbar posnel okoli 2500 dia-pozitivov in še približno toliko fotografij. Del svoje poti, popotovanje po Tajski in Laosu, bo jutri, 12. februarja, ob 19. uri predstavil v avli osnovne šole Grm. Predavanje je poimeno-val Azija - dežela smejočih se ljudi. Popotovanje po Tajski in Laosu je bilo zanj prava avantura.

mu pride kar prav, saj je začel pisati knjigo o svojih doživetjih na poti okoli sveta.

I. VIDMAR

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluh-niti vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.